

Uredništvo:
Kopitarjeva ul. 6/III.
Tel. 40-01 do 40-05

"Slovenijev koledar"
za 10 din.
Dob. decembra t.i. imate še čas.

Izaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Cek. rač.: Ljubljana
št. 10.650 za naroč-
nino in šte. 10.349
za inserate.
Uprava: Kopitar-
jeva ulica 6
Tel. 40-01 do 40-06
Podruž.: Maribor,
Celje, Ptuj, Jesenice,
Kranj, Novo mesto,
Trbovlje.

Nj. kr. Vel. kralj Peter II.

Veličastna mladinska akademija v Unionu

Ljubljana, 30. nov. Na predvečer praznika Zedinjenja se je vsa Ljubljana odela v slovesno obleko. Raz vseh hiš so na večer z vihrale zastave. Grad je žarel v soju žarometov, z grajskega pobočja pa se je svetil veliki napis: »Čuvajte Jugoslavijo«. Praznik Zedinjenja je že na predvečer slovesno proslavila tudi naša mladina, organizirana v Zvezi fantovskih odsekov in v Zvezi dekliških krožkov. Priredila je v veliki dvorani hotela »Union« veličastno mladinsko akademijo. Veliki oder je bil lično urejen in je v ozadju visela velika slika Nj. Vel. kralja Petra II., okrašena z zelenjem, cvetjem in državnimi zastavami. Iz vseh krajev Slovenije so prihitali prijatelji našega mladinskega gibanja, da prisostvujejo tej prireditvi, ki naj v nekaj urah pokaže stremeljenje, delo in uspehe naše mladine. Ze pred 8. je bila velika dvorana nabita do zadnjega kotička.

Z velikanskim navdušenjem je sprejela vsa dvorana prihod predsednika senata in prosvetnega ministra dr. Antona Korošca. Pred njim pa so se zbrali številni drugi odličniki, tako ban dravske

banovine dr. Marka Natlačen, ki je prišel z gospo, škof dr. Gregorij Rožman, zastopnik divizijskega poveljnika general Janež z gospo, divizijski general Lev Rupnik z gospo, general Masič z gospo, župan dr. Adlešič z gospo, rektor univerze dr. Matija Slavič, podban dr. Majcen z gospo, senator dr. Kulovec, bivši minister Snoj z gospo, veliko število bivših narodnih poslancev in odličnikov našega javnega, kulturnega in gospodarskega življenja. Ministra za telesno vzgojo je zastopal načelnik Drago Ulaga. Takoj nato se je pričel spored. Akademija se je začela s fanfaro, ki so jo odlično izvedli člani Fantovskega odseka Sv. Peter v Ljubljani. Potem je godba zaigrala državno himno, ki jo je vsa dvorana poslušala stoje.

Sledila je učinkovita deklamacija Župančičeve pesmi »Vseh živih dan«, nakar je nastopil predsednik Zveze fantovskih odsekov dr. Stanko Žitko. Najprej je poudaril, da je nocojšnja akademija prvi nastop v letu, ki ga je ZFO vsega posvetila sodelovanju slovenske mladine ob nastopu vladanja našega kralja Nj. Vel. Petra II. Sedanja akademija naj pokaže uspehe mlajših. Pokaže naj na svojiski

način zgodovino naše narodne svobode, zgodovino našega narodnega trpljenja in našo pol v zarje Vidove ob zopetni združitvi z jugoslovanskimi brati pod svobodnim soncem. Zgodovina kaže, da so v odločilnih časih imeli naši predniki voditelje, ki so jim sledili z zaupanjem in spoštovanjem. Tudi mi smo polni zaupanja, vdani in zvesti našim državnim voditeljem, posebej pa naši narodni dinastiji Karadjordjevičev, ter smo trdno odločeni, da bomo složni v vsem našem delu za Boga, domovino in kralja. Govor predsednika ZFO je dvorana večkrat prekinila z navdušenim vzklikanjem, posebno takrat, kadar je omenjal našo državo in našo kraljevsko rodovino ter kralja.

V nadaljnjem poteku akademije je bila najbolj zanimiva zborna recitacija s simboličnimi prikazi pod naslovom »Iz naše zgodovine«. Simbolične vaje so združene s prigodnimi deklamacijami, ki prikazujejo zgodovino Slovencev od davnih dni, njihovo življenje pod tujim jarmom in osvobodjenje. Medtem, ko to poročamo, akademija še traja in vse točke žanjejo velikansko odobravanje.

1. december v Belgradu

Belgrad, 30. nov. m. Za jutrišnji državni praznik Zedinjenja se je prestolnica že danes okrasila. Vsi državni in samoupravni uradi, kakor tudi vsi lastniki privatnih hiš so izobesili zastave, privatniki pa poleg državnih tudi srbske narodne zastave. Precej teh je izobesilo samo srbske narodne zastave. Jutri dopoldne bodo po vseh cerkvah in molitnicah slovesne službe božje, ki se jih bodo udeležili zastopniki vlade in državnih uradov, vojke, predstavniki raznih kulturnih, gospodarskih in narodno-obrambnih ustanov in drugih ter diplomatski zbor. Jutri bo v Belgradu vse polno slavnostnih akademij, ki jih pripravljajo posamezne politične, kulturne in prosvetne organizacije. Med drugim pripravljata slovesno akademijo tudi glavni odbor mladine JRZ in Jugoras. Belgrajska radijska postaja pa prireja jutri ob 5 popoldne slavnostni koncert, ki je namenjen naši jugoslovanski vojski.

Velika nesreča pri zgradbi OUZD v Celju

Celje, 30. novembra.

Pri izkopavanju temeljev za novo poslopje Okrožnega urada v Celju se je zgodila danes v Vodnikovih ulici okrog petih popoldne velika nesreča, ki je zahtevala človeško življenje. 27 letni Oblišar Karel, rojen v Škalah pri Velenju, stanujoč na Dečkovi cesti v Celju, in 39 letni delavec Pirc Janez, rojen v Loki pri Planini, sta se zadržala po odhodu drugih delavcev še nekaj časa v temeljnem jarku in ga čistila, da bi ga lahko v ponedeljek že zasipali s cementom. Nenadoma se je zrušila na oba 6 metrov visoka plast zemlje ob Meštovi hiši in ju pokopala. Zemlja je delavca zasula, obenem pa so ju stisnili tudi leseni podporniki. Pirc je bil nekoliko nižje in ga je zemlja zasula skoraj vsega, dočim je Oblišarja le do prsi. Ponesrečencema, ki sta zakričala, so takoj prihitali na pomoč delavci. Po triletnem odkopavanju se je posrečilo rešiti Oblišarja in ga takoj odpeljati v bolnišnico. Oblišar, kateremu je nudil prvo pomoč dr. Mušič, je dobil notranje poškodbe, vendar je ostal pri zavesti in celo povedal, kje leži njegov tovariš. Oblišar je slišal Pirca, kako je zakričal in zdihoval, dokler se ni najbrž zadušil. Ob času poročila Pirca še niso izkopali, izključujejo pa, da bi bil še živ.

JUGORAS pri predsedniku vlade

Belgrad, 30. nov. AA. Po seji glavnega odbora Jugorasa, ki je bila v Belgradu 24. in 26. t. m., je predsednik Jugorasa Dragiša Cvetković sprejel smoti v svojem kabinetu vse člane glavnega odbora te delavske organizacije, ki so se udeleževali plenarne seje. Zastopstvo sta vodila namestnik predsednika Jugorasa Ljubomir Mititič in generalni tajnik Jugorasa Raka Milutovac. Mititič je obvestil predsednika Dragišo Cvetkovića o sklepih, ki so bili sprejeti na plenarni seji, kakor tudi o vprašanju bodočega dela te organizacije za pospeševanje in zaščito delavskih interesov, kakor tudi o vprašanju političnega stališča Jugorasa do aktualnih vprašanj. Predsednik Dragiša Cvetković se je potem dalj časa razgovarjal s člani glavnega odbora Jugorasa.

Ni petroleja!
Fender dobite izvrstne svetlobe
Z DOMAČIM GORIVOM!
Stedilna SVETILKA na
SPIRIT "LILIPUT"
za 80 sveč, kompletna s priborom
250—din. Brez razplohovanja! Se
ne kadi, ne šumi! Zajemeno de-
lovanje!
PETRO-LUX, Zagreb
Radijska 9
Nalvečje skladišče petrolejskih sve-
tilk in rezervnih delov za vse vrste
svetil.
Sprejemamo prodajalce in pošto! I
Prospekt pošlremo zastonj in franko!

Kneginja Olga poziva na zimsko pomoč siromakom

Belgrad, 30. nov. m. Nj. kr. Vis. kneginja Olga, predsednica akcijskega odbora za zimsko pomoč v Belgradu je izdala na vse državljane in državljanke sledeči oklice:

»Zima se bliža. Spomnimo se tistih, za katere zimski dnevi in večeri niso uživanje, temveč trpljenje. Ljudstvu, ki s skrbjo pričakuje zime brez tople obleke in kurjave, morda celo brez kruha, moramo vsi priskočiti na pomoč. Ne smemo dopustiti, da bi katera koli družina pričakovala zimo s strahom za svoj obstanek. Obratam se na vse državljane in državljanke naše prostrane domovine s pozivom, da olajšamo siromašnim krutost in bedo zime.

Lansko leto so se po moji želji ustanovili odbori za zimsko pomoč skoraj v vseh naših mestih. Njihovemu delu se je treba zahvaliti, da je bilo mnogim siromašnim družinam olajšano življenje in težki zimski dnevi. Sedaj se je pod mojim predsedstvom ustanovil tudi odbor za zimsko pomoč kraljevine Jugoslavije. Njegov uspeh mora biti še večji in blagodejnejši.

Akcija za zimsko pomoč bo izpolnila svojo nalogo samo tedaj, če se ji bo pridružil vsak državljan naše države, ki ima življenje zagotovljeno. Storit, da siromašni ljudje, neposrečljene matere in otroci ne bodo prišli v nevarnost, to pomeni izpolniti državljansko dolžnost ter se oddolžiti svoji vesti.

Apeliram na vse ljudi dobre volje in vse prave rodoljube, da se zberejo okoli zimске pomoči in da store svojo človeško in narodno dolžnost do neposrečljivega ljudstva. Spomnimo se Kristusovih besed: »Kdor daje revežu posoja Bogu«.

Poznavajoč plemenita čustva našega naroda globoko verujem, da bo ta moj poziv naletel na odziv in da bodo vsi državljani in državljanke priskočili na pomoč siromakom v vseh naših mestih. Naj nam Bog pomaga v tem prizadevanju!

Govor kneza namestnika v radiu

Nj. kr. Vis. knez namestnik bo imel danes, 1. decembra, na dan zedinjenja, ob 19.30 govor po radiu. Govor Nj. kr. Vis. kneza namestnika bodo prenašale vse radijske postaje v državi.

(Nadaljevanje s 1. strani)

napade, ki so jih Nemci zadnji teden izvedli na Coventry, Birmingham, Bristol, Southampton, Plymouth in Liverpool. V južni Angliji je neka bomba padla v kino dvorano med predstavo filma, neka druga pa je padla v sredino plesne dvorane. Toda k sreči človeških žrtev ni bilo ne na prvem in ne na drugem mestu.

Pri današnjih dnevnih bojih smo nad Anglijo sestrelili 3 sovražna letala.

Angleški minister razlaga Ameriki, kako naj pomaga

London, 30. nov. t. Reuter: Angleški minister za blokado, Dalton, je imel v radiu govor na naslov Severne Amerike. V svojem govoru je nakazal veliko načinov, kako Združ. države lahko pomagajo Angliji, ne da bi jim bilo treba iti v vojno. Naj od sovražnikov Anglije nič ne kupujejo, naj njihovim ladjam in ladjam nevtralec, ki so Nemčiji, Italiji in Japonski prijazne, ne dajo nobenega tovora, nobenih ugodnosti nobenih zavarovalnic. Predvsem pa naj sovražniku Anglije ali nevtralec, ki so prijatelji sovražnikov Anglije, ne prodajo ničesar, kar je življenjsko potrebno za njihovo nadaljevanje vojne. To bi bilo strašno orožje. Vojna bo dolga. Dobro vemo, kakšen bo njen konec. Dobro vemo, kakšen je položaj naših sovražnikov v pogledu nekaterih surovin. Ne v nekaj letih, marveč v nekaj mesecih že bo začel čutili pomanjkanje petroleja. Tudi tekstilnih snovi in kavčuka ter mnogih kovin primanjkuje Nemčiji in Italiji. Tu naj Amerika pomaga s tem, da zapre izvoz tega blaga, da ne bo moglo v sovražni tabor. In Amerika naj pošlje čim več bombnikov. Če hočemo imeti po vojni dolgo časa mir, moramo imeti mnogo bomb sedaj, in te bombe morajo dobro zadeti. Kakor hitro bomo imeli zadosti bomb, bomo vojno strojeve sovražnika razbili v drobne konce. Potem bo zavladala svoboda v dolgem, dolgem miru.

Napadi na Nemčijo

London, 20. nov. t. Reuter. Letalsko ministrstvo poroča:

Angleški bombniki so v pretekli noči napravili daljše bombe polete nad sovražnim ozemljem. Pri tej priložnosti so več ur bombardirali pristanišče, pristaniške naprave, ladjedelnice in ladjevje v Bremenu, ter industrijske zgradbe v Kölnu. Druge skupine so bombardirale letališča v od Nemčije zasedenih krajih. Tretja skupina je bombardirala belgijske, nizozemske in francoske luke, kjer je posvetila največjo pozornost ladjevju v pristanišču ter raznim vojnim skladiščem na obali. Bombe so bile vržene tudi na oporišče sovražnih podmornic v francoski luki Lorient.

Zagrebska vremenska napoved: Oblačno, padavine.

Zemunska vremenska napoved za 1. december: Hladneje, povečini oblakno po vsej državi, ponekod dež in sneg. Folagoma se bo od severozahodne strani vreme zboljšalo. Veter spremenljive jakosti, večinoma sever.

Sijajna zmaga slovenskih katoliških akademikov

Na občnem zboru slušateljev filozofske fakultete so katoliški akademiki dobili 86 glasov, nasprotniki pa le 30 — Zaupnica prosv. min. dr. Korošču, pozdrav Mohorjevi družbi — Obsodba komunističnega terorja

Ljubljana, 30. nov. Danes je bil redni občni zbor strokovnega društva filozofov na ljubljanski univerzi. Vse akademske skupine so se za ta občni zbor pripravljale in hotele dobiti svojega predsednika. Letos na občnem zboru o »strokovnosti« ni bilo dosti govora, ker so levičarji pokazali svojo pravo barvo, misleci si: Kaj bi vedno ribali svojo »strokovnost«, ko pa itak že vsak ve, kam pes taco moli. Pač pa so poslali v boj svoje tovarišice, ki so govorile o akademski svobodi in svobodni znanosti itd. Toda občni zbor se za tiste deklamacije ni zmenil in je prešel mirno na dnevni red.

Po uvodnih besedah tov. predsednika, po podanih poročilih dosedanjih odbornikov je stari odbor dobil razrešnico, nakar so se začele volitve. Vloženi sta bili dve listi: Lista slovenskih katoliških akademikov z nosilcem Janezom Mahničem in lista levičarjev, ki je bila njej na čelu Živa Kraigherjeva.

Izid volitev je pokazal:

Lista slovenskih katoliških akademikov je dobila 86 glasov, lista levičarjev pa 30 glasov.

Po volitvah se je razvila živahna razprava o svobodni znanosti, o avtonomiji univerze, o akademski menzi, akademskih domovih itd.

Nato so bile sprejete tele resolucije:

I.

Akademiki-filozofi univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani, kot bodoči vzgojitelji slovenske srednješolske mladine, zbrani na svojem rednem letnem občnem zboru, pošiljamo družbi sv. Mohorja ob 80 letnici njegovega obstoja in plodovitega dela za omiko slovenskega ljudstva svoje iskrene čestitke in tople pozdrave z željo, da bi družba tudi za naprej izvrševala svojo veliko nalogo z istim uspehom in zagonom, kot preteklih 80 let.

Cena soli zvišana

Belgrad, 30. nov. AA. V mesecu septembru preteklega leta so se znižale cene soli od 2.50 in 2.75 na 1.50 din za kg. To znižanje je bilo izvedeno z ozirom na to, ker je bila tedanja proizvodnja oziroma nabavna cena soli sorazmerno nizka. Od tedaj dalje pa se je to znatno spremenilo. Proizvodnja oziroma nabava soli stane danes neprimerno več kot prej. Razen tega je uprava državnih monopolov povečala tudi delavske mezde v solarnah, zaradi splošne podražitve življenjskih potrebščin. Z ozirom na te stvarne okoliščine so se morale zdaj zvišati cene soli. To zvišanje je manjše, kakor pa bi moralo biti v primeru s stroški proizvodnje, oziroma nabave soli in z ozirom na zvišanje delavskih mezd. Nova cena za vse vrste soli, razen za fino namizno sol, ki je po 5 din, je 2.50 din za kg. Za živilsko sol znaša cena 0.75 din za kilogram, brez oziroma vrste soli.

Kakor se vidi, je to zvišanje cene soli v resnici samo povrnitev k prejšnji ceni in uti to ne pri vseh vrstah soli. Zmleta sol je prej stala 2.75 din za kilogram, torej je bila za 0.25 din dražja od sedanje. Živilska sol je bila prej po 1.25 oziroma 1.50 din za kilogram, zdaj pa stane 0.75 din brez oziroma na to, kakšne vrste je.

Cena petroleju

Pri drugih, kakor so državni in samoupravni uradi in podjetja, šole, zdravilišča, bolnišnice, hoteli itd., je bilo za določitev potrošnje petroleja vzeta kot podlaga število prostorov, ki so potrebni razsvetljave. Na tej podlagi je bilo takoj določeno, da se že s 1. decembrom ter za mesec december t. l. prodaja petrolej in sicer:

1. družinam z 1 do 3 članov po poldrug liter petroleja na mesec,
2. družinam od 4 do 6 članov po 2 litra petroleja mesečno,
3. družinam od 7 do 10 članov po 2 in pol litra petroleja na mesec,
4. družinam, ki imajo več kot 10 članov po 3 litre petroleja na mesec,
5. drugim potrošnikom (državnim in samoupravnim uradom in podjetjem, šolam, zdraviliščem, bolnišnicam, hotelom itd.), po 1 liter petroleja mesečno za vsako osebo (Oddelek, ki ga morajo razsvetljevati).

O takem pravilnem in pravičnem prodajanju petroleja so bili že izdani predpisi, da se za to stvar brigajo okrajna načelstva. Okrajna načelstva smejo ob sodelovanju z običnimi upravami na svojem področju organizirati prodajo petroleja ljudem, bodisi neposredno preko občin, bodisi, da njegovo prodajo tudi odstopijo posameznim trgovcem po navodilih in pod nadzorstvom okrajnih in občinskih organov.

Opozarjajo se na to tudi potrošniki in pozivajo, naj od prodajalcev zahtevajo in kupujejo samo toliko petroleja kolikor ga je dovoljenega. Po obetovanih predpisih prodajalci tudi niso dolžni prodati več petroleja kakor pa je po gornjem določeno.

Čajanka pri gospodu banu

Na predvečer narodnega praznika je g. ban dr. Marko Natlačen z gospo soprogo priredil v prostorihih banske palače čajanko, katere se je množično udeležil krog odličnih povabljenih gostov. Udeležili so se je najvišji predstavniki cerkvenih, vojaških in civilnih oblasti, konzularni zbor, zastopniki prosvetnih in gospodarskih ustanov, predstavniki tiska, mladinskih in strokovnih organizacij itd. Večer, ki ga je poleg tega poživljala izbrana družba ljubljanskih dam, je ob ljubeznivi družabnosti g. bana in njegove gospe soproge najlepše uspel.

Vsem, ki so ga poznali, sporočamo žalostno vest, da nas je po kratki mučni bolezni zapustil naš ljubljani soprog, oče, brat, tast, dedek, stric, in svaki, gospod

Alojz Potočnik svetnik državnih železnic v pokoju

dne 30. novembra 1940 ob 13.

Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek, dne 2. decembra 1940, ob 15 z Žal, kapela sv. Nikolaja, k Sv. Križu.

Ljubljana, Celje, Sv. Trojica v Slov. goricah, dne 30. novembra 1940.

Justina roj. Gomišček, soproga; Vladko in Branko, sinova; Angela roj. Susman, snaha z vnukinjo Branko; Mima in Julka, sestre — ter sorodstvo

Izselienska nedelja

Sredi vojne vihre je misel na našo kri v tujini še posebno topla

Zamisel izseljenske nedelje je, da osveži vezi med materinskim narodom doma in po vsem svetu razpršenimi otroci s pomočjo dvojne, druga v drugo segajoče, druga drugo izpopolnjujoče pobude: prvič, spomniti in opomniti naše izseljence, ki so se odtrgali od materinske ozemeljske in krvne celine, da jih domovina ni pozabila in da naj sredi tujega okolja, kjer si služijo telesni kruh in uživajo tudi duhovnega, ne pozabijo, da so eno s svojo domovino in s svojim narodom in da nikdar ne bodo mogli zaživeti polnega življenja, ako se ločijo od življenjske celice, ki jim je posredovala kri in izoblikovala dušo po božjih postavah. Drugič pa spomniti in opomniti materinski narod, da tudi on ni ves in ni cel, če se hote ali zaradi malomarnosti odpove izseljenski krvi, marveč, da je pogoj njegovega lastnega trajanja ta, da svoje otroke, ki so šli po svetu, pridržijo privezane nase z vezmi krvi in domačega duha, in da ustvari doma takšne življenjske pogoje, da bo v bodočnosti oddajanje njegove srčne krvi in odpuščanje njegove duhovne lastnine ustavljeno.

Toda letošnja izseljenska nedelja bo morala radi grozopolnih mednarodnih okoliščin biti bolj domač spominski praznik. Glas domovine naših dragih izseljencev ne bo dosegel. Zveze s čezmorskimi našimi naselbinami so takorekto prekinjene, pa naj žive v Severni ali v Južni Ameriki, po Afriki ali po avstralskih otokih. Morda, morda jih bo dosegel po dolgih mesecih, morda nikoli. Vojni dogodki so naše izseljence v zahodni Evropi kruto obiskali. Vojna vihra je nji-

hove domove delno opustošila, naše otroke pa razpršila po širnih svetovih, od koder se počasi, s strahom in dušah vračajo, mnoge družine pa še vedno iščejo svoje člane. Naša čustva jim bodo tolmačili dobri pastirji, ki jih spremljajo tudi v nesreči. Tolmačili jih bodo tudi zastopniki naše države, ki v tujini zastopajo glas in srce domovine, tembolj, ker je izseljenska nedelja letos tako lepo združena z državnim praznikom zedinjenja Slovencev, Hrvatov in Srbov v skupno državo, katere dragocenost spoznavamo danes sredi tuljenja vojnih viharjev še mnogo bolj kot smo jo spoznali ob njenem rojstvu.

Zato pa mora biti izseljenska nedelja tem večji, tem bolj temeljito praznovani spominski dan doma v materinski hiši. Bolj kot kdaj prej naj nas nauči misliti, čustvovati, govoriti in delati kot celina, kot narodna skupnost. Bolj kot kdaj prej moramo danes trepetati za vsako kapljico krvi, ki se nahaja v tujini, da nam ne gre v izgubo in nas ne slabi v časih, v katerih vzdržijo samo zdravi, močni, samozavestni, vase verujoči narodi. Bolj kot kdaj prej nam mora na letošnjo izseljensko nedeljo postati jasno, da pripada glavna vloga pri vzgoji otrok — materi, pri izseljenskem skrbstvu torej — domovini, in sicer vsej domovini, narodu kot narodu. Naj se o našem narodu nikdar ne piše, da je izhiral zato, ker mu je zaradi malomarnosti odgovornih ljudi iztekla kri.

To spoznanje naj nam da današnja izseljenska nedelja v objemu velikega praznika zedinjene domovine.

Strahovlada Železne garde

Antonescu zatrjuje, da vlada povsodi red — Ubitih je bilo baje nad 2000 ljudi — Ogromne svečanosti pri pogrebu Codreana

Istanbul, 30. novembra, t. Associated Press: Po poročilih, ki so prišla v Carigrad, so člani Železne garde v noči od torka na sredo in v sredo divjali ne samo v Jilavi (Zilavi), kjer so pobili 64 bivših vodilnih političnih mož, marveč tudi po vsem podeželju. Nekateri sicer dobro obveščeni viri zatrjujejo, da je bilo v Rumuniji na ta način pobitih najmanj 2000 ljudi, iz to večinoma političnih mož. Poučeni viri zanikajo, da bi bilo šlo za neko ločeno krvoločno dejanje v Jilavi, marveč so prepričani, da je bil pokol v noči od torka na sredo v naprej premišljeno dejanje, s katerim so se legionarji Železne garde hoteli znebiti vseh svojih vodilnih političnih nasprotnikov. Ta trditve se oslanja na dejstvo, da je vlada generala Antonescu sicer objavila stroge zakone proti udeležencem pokolja, toda zakon se ne more izvajati, ker si ga nikdo ne upa izvajati proti članom Železne garde.

Budimpešta, 30. novembra, t. Associated Press: Madžarski listi poročajo, da so v več mestih Rumunije izbruhnili veliki nemiri in da je prišlo do krvavih spopadov med člani železne garde in vojaštvom. Tudi ljudstvo da je pomagalo proti železni gardi. Takšne borbe da so bile v Ploestiju, v Brašovu, v Turnu Severinu in v Craiovi. Madžarske oblasti z veliko pozornostjo motrijo položaj v Transilvaniji in pojavlja se že zaskrbljenost za usodo madžarskih narodnih manjšin v južni Transilvaniji, ki je pri zadnji delitvi še ostala pod Rumunijo.

Poročila ameriških opazovalcev v Budimpešti

Newyork, 30. nov. b. Budimpeštanski dopisniki »United Press« so danes dopoldne sporočili svojim listom v Ameriki, kakšen je položaj v Rumuniji po zadnjih umorih. Dopisniki trdijo, da so se odnosi med predstavnikoma romunske vojske in člani Železne garde zelo poslabšali. Doslej je nemška vojska zavzemala pasivno stališče in ni pokazala večjega zanimanja niti za eno, niti za drugo stran, dokler ni postritve med taboroma prišla naraščati.

O borbah po raznih mestih Rumunije sedaj še ni mogoče dobiti jasne slike, še težje pa je mogoče ugotoviti, koliko človeških žrtev so zahtevali zadnji nemiri. Po ameriških poročilih je doslej v pouličnih borbah v Brašovu, Ploestiju, Craiovi in Turnu Severinu padlo najmanj 2000 oseb, po večini židovskega porekla. Doslej so bili najhujši nemiri v Brašovu, kjer je skupina Železne garde izvršila napad na javne zgradbe, in sicer na občino, pošto, vojašnice in banke. Ko so člani Železne garde zasedli te zgradbe, pa je prišla vojska ter pregnala legionarje brez večjih težav in nato zasedla vsa omenjena poslopja. Pri tem je bilo večje število žrtev.

Budimpeštanski dopisnik »Magyar Orszag« pa poroča, da je v Bukarešti obsedno stanje. Telefonsko centralo, ki so jo zasedli legionarji, je sedaj zasedla vojska. Dopisniki ameriških listov trdijo, da v prestolnici koraka romunska vojska iz pokrajine, ki jo je general Antonescu pozval, da napravi red in mir v Bukarešti. General Antonescu hoče z vsemi razpoložljivimi silami zadušiti upore ter uvesti red in disciplino v državi.

Vlada zanika prihod novih nemških divizij

Bukarešta, 30. novembra. AA. Rador. Upravitelj države general Antonescu je včeraj zopet sprejel poveljnika armadnih zborov, ki so mu zagotovili vdanost in zvestobo armade. Vojska bo podpirala njegovo vlado pri delu proti povzročiteljem neredov.

V nasprotju z novicami, ki so brez podlage in ki jih razširili listi, vlada povsod v Rumuniji po polih red in legijski režim nadaljuje z

izvajanjem stroge discipline v okviru zakona. Dobro poučeni krogi odločno zanikajo izmišljene trditve o povečanju nemških vojaških oddelkov, ki so dejansko ostali v istem številnem stanju in izključno v okviru svojega poslanstva, ki je sodelovanje pri vzbujanju vojske.

Neka tuja radijska postaja je objavila novico, da je nekaj romunskih generalov v zvezi z dogodki z dne 27. t. m. baje odstopilo. Vojno ministrstvo najodločneje zanika to netočno in tendenčno novico. Vsi romunski generali in vsa romunska vojska bolj ko kdaj predstavljajo nepremagljivo četo okoli generala Antonescu, upravitelja romunske države.

Od nedelje do nedelje

Zunanji pregled

Na nemško-angleški fronti so divjale letalske borbe. V tednu so bila v Angliji zaporedno uničujoče bombardiranja mesta Birmingham, Southampton, Bristol, Plymouth in Liverpool, na katera je bilo vsakokrat vsutih od 20 do 30 vagonov razstrelivnih snovi. Angleški bombniki so napade vračali ter so v zaporednih nočeh bombardirali Hamburg, Duisburg, Düsseldorf, Köln in Mannheim. Tudi tukaj so boji trajali cele ure.

Na angleško-italijanskem bojišču v Afriki ni bilo nič posebnega. Na morju je prišlo do večjega spopada pri Sardiniji, toda oba nasprotnika pravita, da sta zmazala. Po angleškem poročilu je bilo zadetih 5 italijanskih ladij in 1 angleška, po italijanskem pa 2 angleški ladiji in dve italijanski. Nad Malto je bilo več srditih letalskih bojev.

Na grško-italijanskem bojišču so Grki ves teden previdno napredovali in še le proti koncu tedna so Italijani začeli s protinapadi na novih črtah v notranjosti Albanije. Razvili so se srditi boji na nož, ki še niso odločeni. Grški pritisk traja dalje na vseh odsekih fronte.

Napetost, ki je prejšnji teden zavladovala na vsem jugovzhodu se je poglobila in je nastopila splošno pomirjenje. Bolgarija, ki je prej kazala veliko bojevitost in bi imela pristopiti k trojni zvezi, se je pomirila in izjavila, da nikomur nič neče in da želi ostati mirna. Turčija, ki so jo stvari v Bolgariji razburile, da je proglasila obsedno stanje, je spričo pomirjenja preklicala nekaj ukrepov na bolgarski meji, toda ostane še vedno na straži. Zadržanje Jugoslavije je bilo v vsej tej krizi dostojanstveno in rodoljubno mirno. Stališče Jugoslavije in njene ljudstva gre v veliki mori hvala, da se je bolgarska kriza razvila tako mirno. Jugoslavijo je pohvalil tisk vseh sil, madžarski zunanji minister je na njen naslov izrekel spoštovanja polne besede in v Bolgariji so jemali nazaj žalitve, ki so bile prejšnji teden izrečene. Sovjetska Rusija je izgrala svojo vlogo pri razvoju položaja na Balkanu. Baje je izjavila v Nemčiji in v Sofiji, da je grško-italijanska vojna ne briga, da pa želi, da ostane položaj obalnih držav Črnega morja in dardanelških ožin takšen, kakor je bil do sedaj, torej izven vsake vojne.

V Rumuniji so člani Železne garde napravili strašen pokol v noči od torka na sredo. Pobili so veliko število bivših vodilnih politikov in vojaških dostojanstvenikov. V Rumuniji je zaradi teh pobojev, ki gredo v stotine in stotine, nastal nered in ni izključeno, da bo to stanje Nemčija izkoristila, da Rumunijo popolnoma zasede in vzpostavi red.

Iz Amerike so v preteklem tednu prišle številne izjave o nadaljnji in skrajnosti pomoči Združenih držav severne Amerike Angliji v njenem boju proti Nemčiji.

Važno za šole!

Solskim vodstvom in nadzornim oblastem, šolskim in gradbenim odborom, arhitektom in gradbenim oddelkom bo pri sestavi programov za opremo novih ter obnovo starih šol odlično služil katalog šolske opreme, bogato opremljen s slikami vsakovrstnega sodobnega šolskega pohištva in modernih razredov.

Ta izredno praktičen katalog je izdala znana tovarna pohištva **REMEC-Co.**, Kamnik, katera ga zainteresiranim na zahtevo pošlje brezplačno.

Japonski „novi red“ na Kitajskem

Pogodba med Japonsko in »Japonsko kitajsko vlado« v Nankingu podčrtava skupno borbo proti komunizmu vseh vrst

Šanghaj, 30. nov. AA. DNB. Sporazum med Kitajsko in Japonsko, ki bo danes podpisan v Nankingu, obsega uvod, devet kratkih členov in dva zapisnika, ki sta priključena pogodbi. Vsak zapisnik ima pet členov.

V soglasju z izjavo predsednika japonske vlade kneza Konoja poudarja uvod skupni cilj pri uvedbi novega reda v vzhodni Aziji. Prav tako izraža željo, da naj se vpostavi mir v vzhodni Aziji in s tem na svetu. Prav tako se s to pogodbo obe stranki obvezujeta vzajemno spoštovati neodvisnost in nedotakljivost ozemeljske celote obeh držav. — Delali bosta tudi za poglobitev vezi prijateljstva in kulturnih stikov. V ta namen bosta obe državi objavili potrebne odredbe. Zlasti pa je podčrtan cilj o sodelovanju in o vzajemnem podpiranju pri pobijanju komunistične delavnosti vseh vrst.

V ta namen bodo japonske čete lahko bivale v Notranji Mongoliji in po nekaterih mestih na severnem Kitajskem. Ta mesta bodo pa posebej določili. Predvideno je sodelovanje med obema državama za ves čas japonske zasedbe, da bi se ohranil red in mir. Kitajska priznava poleg tega japonski pravico, da zaradi sedanjega položaja na določenih mestih razmesti dele svojega vojnega brodogradila.

Neki drugi člen govori o tesnem gospodarskem sodelovanju na podlagi načel recipročnosti in se poudarja potreba največjega sodelovanja z Japonsko pri izrabljanju rudniških bogastev zlasti na severnem Kitajskem in v Mongoliji. Podčrtava se tudi, kako koristno je sodelovanje med Japonsko in Kitajsko pri razvoju trgovine ob južni dolini Jangceja. Po potrditvi medsebojnih vezi prevzema Japonska nase obvezo, da bo takoj ukinila eksteritorialnost in da bo načela vprašanje ukinitev inozemskih koncesij, v zameno pa se Kitajska obvezuje, da bo dovolila popolno svobodo trgovinski delavnosti japonskih državljanov na Kitajskem.

Dopolnilni zapisniki obravnavajo vprašanja, ki so v zvezi s sovražnostmi, ki se še razvijajo med Japonsko in Kitajsko. V neki zvezi se Japonska obvezuje, da bo po poteku dveh let po obnovi miru na vsem Kitajskem umaknila svoje čete, Kitajska pa se obvezuje, da bo japonskim državljanom dala odgovarjajočo odškodnino. Dogovor tudi določa, da se Kitajski vrne pravica nadzorstva nad zunanjo trgovino, prav tako pa tudi pravice, ki so v zvezi z denarno politiko. Na koncu določa pogodba tudi način vrnitve kitajskih industrijskih naprav in rudnikov, kakor tudi načela o novi organizaciji prometnih zvez.

Washington, 30. nov. AA. DNB. Mandžurska vlada je izdala danes naslednje poročilo:

Vlade Mandžukua, nacionalne Kitajske in Japonske so se sporazumele glede skupnega dela za

nov red v Vzhodni Aziji, ki bo temeljil na morali in se zavezujejo, da bodo sodelovale kot prijateljske sosedice. S tem ustanovljajo novo os večnega miru v Vzhodni Aziji, ki bo postala izhodna točka za svetovni mir. Omenjene tri vlade sporočajo v zvezi s to odločitvijo naslednje:

1. Mandžukuo, Kitajska in Japonska spoštujeta medsebojno suvereniteto in ozemlja.

2. Omenjene tri države so se sporazumele glede medsebojnega sodelovanja v okviru prijateljskih sosedstvenih odnosov za namenom, da te odnose ohranijo zaradi gospodarskega napredka in skupnega onemogočanja delavnosti Kominterne. V ta namen bodo izdani potrebni ukrepi v vseh smereh.

3. Mandžukuo, Kitajska in Japonska stopajo s tem v zvezo, ki ima zgoraj omenjene cilje.

Odmev v Angliji

»Poskus zblizanja Japonske s Sovjeti se je izjalovil«

London, 30. nov. t. Reuter. V angleških diplomatičnih krogih pravijo, da pomeni objava pogodbe med japonsko in »slutkastec vlado« v Nankingu prvo javno priznanje, da so naporji, zblizati Japonsko in Sovjetsko Rusijo, ostali brezplodni. Pogodba namreč izrazito in kakor nalašč poudarja sodelovanje japonske in »slutkastec kitajske vlade« v borbi proti komunizmu, kar gotovo ni priporočilo za uspešno približevanje Japonske in Sovjetov. Japonska se je izrečno dogovorila, da bo svoje čete obdržala v severnih kitajskih pokrajinah in v Notranji Mongoliji. Prav gotovo ne zato, da bi tamkaj manifestirale navdušenje za japonsko-sovjetsko prijateljstvo. — Sovjeti, ki v Evropi sodelujejo s trozvezjo, bodo razumeli, da jim trozveza v Aziji ni naklonjena.

Maršal Čangkajšek je izjavil, da ga pogodbe med japonsko vlado in »slutkastec kitajsko vlado« v Nankingu ne zanimajo. Usodo Kitajske bo odločilo kitajsko orodje. Od pogodbe pa bo imel ta dobiček, da bo odšel sovjetska in ameriška pomoč prihajala še v večjem obsegu.

Amerika ne prizna

Roosevelt dovolil Kitajski posojilo 8 milijard din

Washington, 30. nov. t. Državno tajništvo je sporočilo časopisom, kakor poroča ameriški radio, da novo ustanovljene »kitajske vlade« v Nankingu ne prizna, kakor tudi ne prizna veljavnosti sporazuma Japonske s to vlado. Združene države Severne Amerike priznajo samo maršala Čangkajška kot zakonitega predstavnika Kitajske. To je stališče Združenih držav, ki drugih odločitev ne vzamejo na znanje. Sporočilo je prebral državni tajnik Cordell Hull sam.

Washington, 30. nov. t. Associated Press. Predsednik Roosevelt je izjavil, da je ameriška vlada dovolila kitajski vladi v Čurkingu (Čankajšku) posojilo 100 milijonov dolarjev (osem milijard din).

Vo'na med Siamom in Indokino

Bangkok, 30. nov. t. Reuter. Siamski glavni stan poroča: Francoska letala so iz Indokine preletela mejo in letela nad siamskim ozemljem. Siamska letala so jih prepodila. Tri sovražna letala so bila zbita.

Glavni stan zanika poročanje japonskih listov, da so siamske čete vdrle na indokitajsko ozemlje. Res je nasprotno, da so francoske čete prekoračile mejo in so bile odbite od siamske vojske.

Vojska oblast je odredila mobilizacijo in je uvedena najstrožja cenzura vseh obvestil, ki gredo iz Siama v inozemstvo. V doli 48 ur morajo vsi francoski podaniki zapustiti Siam.

Sovjeti odklonili angleške ponudbe

Moskva, 30. nov. b. Istočasno, ko je ruski poslanik v Londonu obiskal državnega tajnika Buttlerja, je sprejel pomočnik komisarja za zunanje zadeve g. Višinski v Moskvi angleškega poslanika sira Crippsa in mu odgovoril, da angleški predlog za sklenitev pakta med Sovjetsko Rusijo in Anglijo, ki ga je prejela ruska vlada 22. oktobra, Sovjetov ne zanima. Sovjetska vlada predvsem zahteva, da ji angleška vlada izroči zlate rezerve baltskih držav v znesku 4 milijonov funtov, prav tako pa zahteva, da ji tudi izroči 40 ladij, ki jih je Anglija zaplenila in ki so last letonske in estonske vlade. Dalje zahteva Sovjetska Rusija, da Anglija zapre poslatištva baltskih držav v Londonu. Pomočnik komisarja za zunanje zadeve Višinski je izjavil siru Crippsu, da sovjetska vlada smatra angleško obljubo, da Anglija ne bo sklepala zveze z Nemčijo proti Rusiji, kot praktično brezpomembno, ker se takšna zveza ne more niti zamisliti. Prav tako ni mogoče zamisliti sklicanja mirovne konference, na kateri ne bi sodelovala Sovjetska Rusija.

Letalo z guvernerjem francoske Sirije padlo v morje

Rim, 30. nov. t. Stefani. Letalo, v katerem se je vozil francoski visoki komisar Chiappe, je bilo napadeno od dveh angleških lovskih letal, ki sta nanj streljali s strojnimi. To se je zgodilo večer naj opoldne nekako v sredini med Sardinijo in afriško obalo. Vse tako kaže, da je bilo letalo napadeno ob priliki pomorskega srečanja med italijanskim in angleškim brodom, ob istem času in na istem prostoru. Italijanske oblasti so obvestile turinsko komisijo za premirje, nakar so odletela francoska letala iz Tunizije, ki so ves ta prostor pregledala. Našla so ostanke nekega letala z napisom »Air France«. Letalo je z vsem potujočim osebje izgubljeno.

Gospodarstvo

Davčna oprostitev zadrug

Listi so prinesli navodilo finančnega ministrstva finančnim direktorjem glede obdavčenja zadrug, ki ne izpolnjujejo pogojev za prostost družbenega davka ki zlasti izvršujejo posle z nezadružniki. To opozorilo se sklicuje na prijave proti zadrugam zaradi njihovega protipravnega in protizakonitega dela.

Iz tega bi izgledalo, kakor da zadruga kar povprek kršijo pogoje za davčno prostost in poslujejo tudi z nezadružniki. Kolikor gre za zadruga v dravski banovini, moremo odločno trditi, da pogoje za davčno prostost v vsem obsegu, zlasti pa tudi kar zadeva obveznost poslovanja izključno z zadružniki, strogo izvršujejo. To zadruga delajo že same, da varujejo svoje interese. Dobro se namreč zavedajo, kako malo uspešno morejo braniti svoje interese pri komplicirani davčni zakonodaji proti davčnim oblastem. Da se vsakemu navzkrižju z davčnimi oblastmi izognejo, se že vnaprej strogo držijo predpisov zakona, zlasti vseh določil § 1. zakona o gospodarskih zadrugah. Ta paragraf predpisuje za poedine vrste zadrug, katere posle morejo vsrčiti s člani, katere pa tudi z nečlani.

Nadzorstvo nad zadrugami v vsakem pogledu, zlasti pa tudi v pogledu izpolnjevanja davčnih pogojev vodijo revizijske zveze. Zadnja novela zakona o neposrednih davkih je namreč naložila revizijskim zvezam moralno in materialno odgovornost za to, da pazijo, da včlanjene zadruga pogoje za prostost družbenega davka izpolnjujejo. Zveze zato vsak primer prekršenja pogojev javijo davčni oblasti.

S stališča davčne zakonodaje so pogoji za prostost družbenega davka pri zadrugah taki, da more biti z njimi zadovoljen tudi največji nasprotik zadrugništva. Kar celoten § 1. zakona o gospodarskih zadrugah (ki obsega skoraj tri strani) so postavili kot pogoj za davčno prostost. Še od prej pa je za zadruga, ki se bavijo z nabavo potrebščin za člane, ostal pogoj, da zadruga ne smejo svojim članom nabavljati luksuznih predmetov in alkoholnih pijač. Ker je spisek luksuznih

predmetov zelo obsežen in so v njem tudi taki predmeti, o katerih bi se s stališča civiliziranega človeka moglo težko reči, da so luksuz (n. pr. toaletno milo), je ta pogoj toliko trd, da so nekatere nabavne zadruga raje vzele nase breme družbenega davka, kakor pa da bi morale izločiti iz svojega skladišča vse one predmete, ki jih finančno ministrstvo samo s stališča dohodkov za državno blaginjo objavlja za luksuzne predmete.

Naposled pa tudi davčna praksa, kakršna je v naši banovini, ne daje niti najmanj možnosti, da bi mogla zadruga v zakonu postavljene pogoje za prostost družbenega davka prezirati. Morala zadruga v dravski banovini in izpolnjevanje vseh predpisov zakona in zadrughnih pravil je na taki višini, da nikakor ni mogla dati povoda za omenjeno navodilo finančnega ministrstva. Če se pa drugod — in pri tem mislimo na sam Belgrad in bližnjo okolico — pod zadrughno firmo in v zadrughni obliki vrši protizakonito, nezadrughno delovanje, za take pojave ne zadene odgovornost slovenskega zadrughništva. Tu bi mogli edino govoriti o tem, da je po § 105. zakona o gospodarskih zadrugah določeno, da ima minister za kmetijstvo pravico do vrhovnega nadzorstva nad poslovanjem kmetijskih zadrug in njihovih zvez, minister za trgovino in industrijo nad poslovanjem obrtniških, trgovskih, industrijskih in zavarovalnih zadrug in njihovih zvez in naposled minister za socialno politiko nad poslovanjem zdravstvenih, zdravniških, lekarniških in delavskih zadrug in njihovih zvez, nad poslovanjem zadrug državnih uslužbencev pa sam minister za finance. To vrhovno nadzorstvo vršijo ministrstva lahko potom Glavne zadrughne zveze, ki po njihovem nalogu mora vsak čas pregledati zadruga in zveze in podati poročilo, koliko se to poslovanje ujema s predpisi zadrughnega zakona in pravil.

Končno moremo torej le ugotoviti, da za razmere in poslovanja zadrughništva v Sloveniji navodilo finančnega ministrstva glede protizakonitega delovanja zadrug ni bilo aktualno in da zadruga v Sloveniji s svojim poslovanjem niso dale povoda za tak razpis.

»Zelim, da bi ne bilo verne slovenske hiše in družine, ki nebi imela slike Marije Pomagaj na častnem mestu.«

Škof dr. G. Rožman

»Nikomur ne bo žal skromnega izdatka za to sliko.«

Škof dr. J. Tomažič

»Tisk neoporečen, barve blesteče, tehnika prvovrstna.«

T. P. H. Kokalj

Velikost slike Marije Pomagaj 66.50 cm. Cena Din 40.—. Naročite jo takoj pri župnih uradih

ŠPORT

Današnji šport v Ljubljani

Ob pol enajstih dopoldne:

Tek Zedinjenja izpred kraljevega spomenika v Zvezdi, kjer bo tudi cilj. Daljša proga meri 5000 m ter gre čez Grad; krajša pa 3000 m.

Ob četrti na tri popoldne:

Mars: Maribor. Povračilna tekma drugega ljubljanskega in drugega mariborskega ligaškega kluba.

Ostali ligaški spored: V Celju: Olimp: Ljubljana; v Mariboru: Zelezničar: Olimp; na Jesenicah: Bratstvo: Kranj.

Prihodnje nedelje bo na sporedu z a d n e ligaško kolo, v katerem se bodo pomerili klubi v naslednji razporedbi: Bratstvo: Zelezničar, Amater: Mars, Maribor: Olimp, Ljubljana: Kranj.

Razgled po kolesarskem športu

Prihodnje dvoranske dirke v Zürichu. Dne 8. decembra bodo v züriškem dvoranskem stadionu kolesarske dirke, ki se jih bodo udeležili po vsem videzu Hohmann, Fausto Coppi in Kübler ter še nekaj drugih odličnih dirkačev.

Na zimski progi v Brüsslu se je Scherensu ponudila prilika za povračilo Coolsu, ki mu je bil odvzel naslov sprinterskega mojstra. Scherens je zmagal, bil pa je v sledeči »Américaine« skupaj s Sylveroom Maesom šele sedmi s štirimi krogi zaostanka. Zmagovalca v »Américaine« sta postala Naeye-Van Simaey, ki sta v tej 79 minutni dirki napravila 79-605 km. Z dvema krogoma paostanka sta postala druga Vankoutte-Ritservelt, kot tretja

zadnjih desetih letih dosegel v mednarodnem kolesarskem športu velike uspehe ter se zlasti odlikoval v Tour de France, je po zadnjih vesteh sklenil, da se bo popolnoma umaknil iz aktivnega kolesarskega športa ter se posvetil docela reji in vzgoji golobov-pismonoš.

Jama Madeleine

Diplomirana terapeutinja za govornice, glasovne, in dihalne motnje. — Ordinacija torek, sobota od 11—12½ — Hotel Slon 501

Kaj bo letos s smučarskimi prireditvami?

ZSSJ bo odpovedal ves mednarodni smučarski spored, na katerega je mislil. Kakor vedno, so spet letos kriva denarna sredstva, brez katerih ni misliti, da bi se naši tekmovalci mogli udeležiti mednarodnih tekm v zamejstvu, brez katerih dalje ni misliti, da bi pri nas priredili kakšne mednarodne smučarske prireditve in povabili kakšne znameniteje tuje tekmovalce — brez katerih pa nadalje tudi ni misliti, da bi se naši tekmovalci mogli v skupnem, po dolgem nadzorstvu vodenem sistematičnem treningu lahko dovolj pripraviti za sezono, ki je že tik pred nami. ZSSJ bo tedaj — tako pravijo na Jesenicah in so k temu tudi povsem upravičeni — odpovedal vse prireditve z mednarodnim značajem in svojo udeležbo pri njih — če do 15. decembra ne bo dobil sredstev.

Doslej je od obljubljenih 180.000 dinarjev kljub številnim intervencijam, moledovanjem in prošnjam dobil od ministrstva za telesno vzgojo le — 5000 dinarjev! To je na svoj način »fantastična« števil-

Lahko prijeto pisanje!

Sedaj je čas izpolniti dolgo gojene želje:

Za slavnost **CONTINENTAL 200**, lahek, ploščat, privlačen pisalni stroj za polovanje in dom — pisalni stroj z vsem pripadajočim, z največjo skrbnostjo in iz najboljšega materiala prajen ter z dolgo življenjsko dobo. Urezano lepa pisava. Nizka cena — ugodni pogoji!

Samoprodaja: **IVAN LEGAT-MEHANIK**
Specialist za pisarniške stroje
MARIBOR, Vešinska ul. 30 LJUBLJANA, Presernova ul. 44

Golobčič Rudolf, žel. uradnik:

Ali je nova cena mleka upravičena

V nedeljskem Slovincu z dne 24. novembra 1940 sem čital članek, v katerem se g. inž. Suhadole zavzema za to, naj gospodinjje »mirno« vzamejo novo ceno 3 din za liter mleka na znanje.

Članek sem z zanimanjem prebral. G. inž. res čuti za kmečki stan. Razumem, da se g. inž. kot tajnik Kmetijske zbornice trudi, da bi se zvišalo blagostanje našega kmeta. Vprašanje pa je, če zavzema pravilno stališče. Članek pod gornjim naslovom je amreč sprejemljiv samo iz znanstveno-teoretičnega vidika, tako za producenta, kakor za konzumenta mleka, ker: 1. naš živinorejec ne krmi krav mlekarice ne s pšeninimi otrobi, ne z ječmenom; 2. konzument že to ceno mleka težko zmore, pri povišani ceni pa bi se mnogi morali odpovedati mleku, živilu revnih, oziroma zmanjšati njegovo porabo.

Trditve o nepoučenosti mestnega prebivalstva drži samo v toliko, da ne pozna kmetijskih potreb po formulah, ampak iz prakse. Saj je ogromno število meščanov prišlo v mesto iz dežele.

Drži pa trditev, ki jo kot realni računarji postavljamo Vaši nasproti, to je, da znamo točno preračunati, koliko si lahko privoščimo za svoje dinarje.

Naslednji račun naj Vam pokaže, kakšen je življenjski standard velikega števila mestnega prebivalstva.

Kot železničar navajam žel. pogodbenega delavca. Njegov dnevni, sedaj na 28.80 din povišani zaslužek za 25 dni dela, kar jih največ dela v mesecu, 720 din.

Redko najdemo delavca, ki bi njegova družina štela manj kakor 5 članov. Omejimo se v glavnem na to, kar mora brezpogojno imeti, če se hoče preživeti. Vsak član družine bi moral imeti dnevno vsaj:

(sedanja nezvišana cena)

pol l mleka je	din 1.25
pol kg krompirja je	din 1.—
pol kg kruha je	din 3.35

Skupaj din 5.60

Petčlanska družina bi torej morala imeti dnevno 28 din za vzdrževanje, t. j. mesečno za 30 dni 28 × 30 = 840.— din.

Torej: zelo skromna prehrana	din 840
kuriava najmanj 0.5 m ² drv	din 85
stanovanje	din 200
obleka, obutev za pet članov	din 160
10% odtegljajev od prejemkov	din 72

Skupaj din 1.357

Razlika med prejemki in izdatki delavca je torej din 637.— v škodo delavca, pri čemer nismo vračunali, da je treba tu in tam tudi nekaj zabele, soli in še toliko drugih stvari. Tolika je razlika pri aktivnem delavcu. Sedaj pa pomislite na delavca-upokojenca, katerega prejemki so še veliko manjši.

Če delavcu torej zmanjka mesečno gori omenjena vsota, je to znak, da si mora zaradi tega pritržati mnogo najpotrebnejšega.

Ti podatki so vzeti tudi samo približno. Točnejših podatkov si nisem upal navesti, ker bi bili porazni.

Občutek imam, da v članku na dve mestih navajate kmeta, naj opusti rejo krav mlekarice in se posveti reji živine za zakol. Ako prav

čutim, potem so Vaša izvajanja greh nad malim človekom, ker bi mu vzeli eno najvažnejših živil, ki jih mora imeti.

Naš delavec, tu ne mislim samo železničarskega delavca, kakor tudi vsi ostali državni nameščenci so uvidevni. Veliko prenesajo in žrtvujejo, ker čutijo, da je to v današnjih težkih časih potrebno.

Zahtevamo pa, da to razumejo tudi drugi stanovi. Vsi smo državljani z enakimi dolžnostmi in pravicami, zato moramo vsi, brez razlike žrtvovati sorazmeren del za blagor domovine.

Uvidevni prodajalci mleka sami odklanjajo Vaša izvajanja, ker jih je odpor ob zadnjem poizkusu privedel do spoznanja, da se kupovalci mleka povisvanju cen ne upirajo iz trme, ampak zaradi tega, ker nobenega povisjanja cen več ne prenese ne uradništvo, še manj pa delstvo.

Sicer pa zavzemite se za to, da državnim nameščencem povisajo plače na zadostno višino. Potem se nihče tudi povisvanju cen kmetijskih proizvodov ne bo upiral. Saj je znano, da je kmet le takrat dobro živl in prodajal, kadar je državni nameščeneec bil dobro plačan.

Svetujem, da v bodoče vprašate najprej malega konzumenta, kako živi.

Povedal sem, kar misli ogromna večina meščanov mesta Ljubljana, kakor tudi prebivalstva po ostalih krajih Slovenije.

Določitev cen za bučno olje. Da bi mogle začeti oddajati tovarne bučnega olja potrošnikom v dravski banovini takoj bučno olje, je odredil ban dravske banovine, da morajo prodajati to olje: to varne po 22.40 din franko kupčeva postaja; veletrgovine po 23.75; trgovine na drobno pa z onim pribitkom na nabavno ceno, ki je dovoljen pri prodaji jedilnega olja na drobno.

Vrnitev dr. Belina. Vizeguverner Narod. banke g. dr. Ivo Belin se je vrnil v Belgrad iz Rima, kjer je razpravljaval o nekaterih aktualnih vprašanjih za jugoslovansko-italijansko trgovino.

Borze

Dne 30. novembra 1940.

Denar

Devizni promet je znašal ta teden na ljubljanski borzi 13.963 milij. din v primeri s 18.618, 28.416, 14.684 in 14.528 milij. din v prejšnjih tednih.

Zivinski sejm

Zivinski sejm v Lembergu, obč. šmarje pri Jelšah, dne 25. novembra. Dogon: 171 govodi. Odprodanih približno 35%. Cene: voli I. vrste do 8.50, voli II. vrste do 8. III. vrste do 7, telice I. vrste 8 din, II. vrste do 7.50, III. vrste do 6.50, krave I. vrste do 7.75, II. vrste do 7, III. vrste do 6 din, teleta I. vrste do 10, II. vrste do 9 din za kg žive teže.

Danes premiera izredno napetega filma

Kino Union

Telefon 22-21

BOGATAŠEVA USODA (RIO)

Dvig in propast velikopoteznega finančnika, ki ga zapusti srota v postih in ljubezni I I

V glavnih vlogah: Basil Rathbone, Sigrid Curie, Victor Mac Laglen
Predstave: dopoldne ob 10.30 uri pri znižanih cenah; popoldne pa zaradi novinarskega koncerta samo ob 15. in 17. uri

pa sta se plasirala s tremi krogi zaostanka Coppins-Vanderkhoven.
Pred živahno francosko kolesarsko sezono? U.V.F. je izdala prvi koledar dirk za leto 1941. V tem koledarju je že zanesljivo določenih veliko število dirk, naznačen je pa tudi že načrt za različne »klasične« dirke.

Januarja meseca bo v Parizu več dirk »čez drn in strn«; konec februarja pa bodo prvensvene dirke čez drn in strn za prvenstvo Francije. Osem dni pozneje, 2. marca, bodo v Parizu že klasične mednarodne dirke čez drn in strn, neslužbeno svetovno prvenstvo. Pod naslovom »Datum še nedoločen« so v koledarju označene dirke Paris—Nizza, Paris—Caen in nacionalni spomladanski kriterij. Paris—Roubaix pa je že določen za 13. april. Maja meseca bodo izvedena pariška prvenstva na dirkališčih in na cesti, istočasno pa bodo izvedene tudi istovetne tekme po departementih izven metropole.

Dalje beremo v tem koledarju: Paris—Tours dne 11. maja, Okrog Pariza 22. maja, Paris—Rennes 25. maja, Paris—St. Etienne 1. in 2. junija, Bordeaux—Paris 8. junija, Paris—Vichy (!) 29. junija; dnevi od 6. do 27. julija pa so določeni za Tour de France!!! Zares, optimizma pa tem francoskim organizatorjem kolesarskega športa ne manjka! Za julija ali avgusta predvidevajo francosko državno prvenstvo v Parizu, od oktobra do aprila pa mislijo prirediti dirke na pariških pokritih progah. Celo »monstre«-dirka Paris—Brest—Paris naj bi bila izvedena v dneh od 5. do 7. septembra, dne 14. septembra pa naj bi bila direkta za Veliko nagrado narodov. »L'Auto« javlja svojim bralcem, da bo samo ob sebi umevno izvedel vse dirke, ki jih bo organiziral, seveda, v kolikor jih bodo dovolile oblasti. Splošno pa govore, da bo smela biti odprta cestna sezona šele v začetku meseca aprila.

Kolesarske garaže v Parizu. Pariz, mesto švi-gajočih avtomobilov in taksijev, je čisto spremeni-lo podobno življenja in vrveža na svojih cestah ter ulicah. Avtomobili so izginili, ali pa vsaj po-stali izredna redkost, v kolikor ne nosijo inozem-skih vojaških in diplomatskih števil. Cestni pro-met pa je kljub temu zelo živahen. Velotaksiji s »tandem«-pogonom, kolesa v tisočih in desetisočih nadomeščajo avtomobile in avtobuse. Kam bi pri-merno spravljali, »parkirali«, ta kolesa, je bil za pariški občinski svet pravi problem. Mestni svet je odobril kredit in milijon frankov za to, da bi se zgradile »velogaraže« po vseh mestnih delih. Teh garaž naj bi bilo 300. Predvsem bodo v ta namen porabili pokrita avtobusna postajališča, ki so bila doslej neizkoriščena. Brezposlene usluž-bence cestnih prog bodo porabili za čuvaje. Za en dan parkiranja bo treba plačati 1 frank, za pol dneva pa 50 centimov.

Novosti iz kolesarskega športa. V nedeljo je bila gorska dirka v Nizzi. Ta dirka se imenuje »Turbie«. Zmagal je Fricker v času 19.19 pred Giacominijem, Dufourjem, Molnarisom in Camellini-jem. Fricker je hkratu postavil tudi nov gorski rekord.

Zimsko dirkališče bo v Gentu po vsem videzu odprto v začetku decembra. Bilo je od vojne hudo poškodovano. Dirke pa bodo samo popoldne, to pa zato, da bo občinstvo lahko še pred zatem-nitvijo prišlo na svoje domove.

Belgijski dirkač Félicien Vervaecke, ki je v

ka! Če že v tej državi dobe druge športne panoge svoje odredene zneske, čemu potem prav nasproti smučarjem taka brezbriznost in indolentnost? Kdo v ministrstvu zadržuje redno izplačilo? Subalterni uradniki ali kdo? Zahteva slovenskih športnikov je, da se stvar energično preišče, nemudoma napravi red in izplača vsota, ki je določena in ki jo naj-boljši zastopniki te panoge, katera je Jugoslavija dala v mednarodnem svetu resnični ugled, povsem upravičeno terjajo, da bodo lahko skupnosti tudi to zimo poskrbeli za ugled!

Kino Kodeljevo tel. 41-64

Danes ob 14.30, 17.30, 20.30, v ponedeljek ob 20. uri

Film iz življenja ameriških letalcev, ki ga prepleta romantika osrečujoče ljubezni. — Strmoglavlci.

Jeklena armada

George Brent — Olivia Haviland

in

Scipio Afriški

Spopadi rimskih legij s Hanibalovimi sloni in sulicari. Stotisoči sodelujočih.

Iza Miranda, Anibale Minehi.

Fox journal.

Mednarodne motoristične dirke na dirkališču Hermesovega stadiona 8. decembra

Moto Hermes v Ljubljani priredi za Bitolske žrtve in ljubljansko zimsko pomoč na dan 8. decembra t. l. medklubske motoristične dirke na novem dirkališču v Šiški.

Dirkališčne dirke bodo po predpisih medna-rodnega pravilnika FICM-a, po pravilniku SMKJ. Dolžina proge znaša 500 m. Začetek dirk je na dan 8. decembra t. l. točno ob 14. uri. Razpo-red: I. Pozdravni krog vseh vozačev. II. Turna kategorija št. 4 do 125 cm. III. Turna kategorija št. 6 (A) do 200 cm. IV. Turna kategorija št. A do 250 cm. V. Sport kategorija št. B do 350 cm. VI. Turna kategorija št. E do 1000 cm. VII. Sport kategorija št. C do 500 cm. VIII. Sport kategorija št. E do 1000 cm. Vse zgoraj navedene kategorije vozijo po 5 krogov, t. j. 2500 metrov. Start: Turni motorji stoječi, sportni motorji leteti. Da-ri-la: Za vsako kategorijo so razpisane tri čast-ne pomniske plakete, ki bodo javno razstavljene vsaj dva dni pred dirko in objavljene v dnevnem časopisu. Razdelitev nagrad se vrši na dan dirke ob 20. uri v restavraciji pri »Šestleci«. Vsak vo-zač vozi na lastno odgovornost in je dolžan po-skrbeti za lastno nevarnost in jamstveno zavaro-vanje, voziti mora s primerno čeladno ter je od-govoren za vsako poškodbo svoje, ali pa tuje last-nine. Tekmovalci se morajo brezpogojno pokoro-riti vodstvu dirke. Eventualni protesti se morajo predložiti sporniti komisiji v brezprizivno preso-jo in s pristojbino 100 din, ki se vrne le, ako je bil protest utemeljen. Prijave se pošiljajo na naslov: Mato klub »Hermes«, Ljubljana, Aleksandrova ce-sta 5, najkasneje do 4. decembra t. l. kasnejše prijave se ne bodo upoštevale. Vsi pravočasno prijavljeni vozači imajo pravico treninga na dir-kališču na dan pred dirkami. Vozači se morajo udeležiti propagandne vožnje po mestu in odre-je-ne točke za Seunigov memorial 8. decembra t. l. kar bode objavljeno v obeh glavnih slovenskih časopisih dne 3. decembra t. l. Vožnja z motorni-mi vozili na dan 8. decembra t. l. se sme vršiti samo v okviru klubovega dovoljenja, ki ga sprej-me vsak funkciona klubov SMKJ in takmova-

Pozdravi bratom in sestram v tujini

Ljubljanski knezoškof:

S posebno bridkostjo se letos spominjamo naših izseljenih bratov in sestr!

Mnogi so odtrgani od domovine, da jih niti pisma ne dosežejo. Drugi so premnogo trpeli in še trpijo zaradi vojske in njenih posledic. Mnogi zopet bi se radi vrnili domov, pa zaradi vojnih razmer ne morejo.

Vsi ti so letos bolj kot kdaj prej željni tople misli in iskrene molitve. Vsaj danes jim izpolnimo to željo.

Toplo pomislimo na naše izseljence, ki so kakor kaplje naše srčne krvi razkropljeni prav dobesedno po vsej zemlji. Danes jih z bratsko in sestrsko mislijo objemimo, da oživi v nas zavest narodne povezanosti in skupnosti, zavest dolžnosti, ki jih ima narod v domovini do slehernega narodnega določila, ki kje na zemeljski obli živi in si s trdim delom služi svoj kruh, dočim mu srce kopri po domačih livadah, po pesmi domačih zvonov.

Na izseljensko nedeljo vsaj — če že ne vsak dan — naj se ta topla misel prelije v iskreno molitev: »Gospod, iz Tvojih rok so neumrljive duše naših izseljenih bratov in sestr, za sebe si jih ustvaril. Glej, v kolikih nevarnostih so! Pomnoži jim svojo milost, postoteri svojo pomoč, da Ti ostanejo zvesti otroci in nikdar ne krenejo na pota, po katerih bi zgrešili večno domovino.

V topli misli in iskreni molitvi bodite danes pozdravljeni in blagoslovljeni vsi, dragi bratje in sestre naše krvi in naše besede, kjer koli bivate pod božjim soncem!

† Gregorij Rožman, škof ljubljanski.

Ljubljanski župan:

Svetovni dogodki so povečali razdaljo med staro domovino in njenimi otroki v tujih deželah, ali jo pa celo popolnoma ločili od njih. V strahu trepetajo za usodo svojih onkraj ognjenih mej in pretečega morja.

Vezi med nami in našimi na tujem so po zrahljani ali pretrgane samo na videz, zakaj bolj globoka in bolj široka od morja, bolj vroča od ognja in močnejša kakor vse ovire je ljubezen, ki z njo mati Slovenija premaguje daljave in nevarnosti ter vse svoje na tujem vedno bolj tesno privija na svoje skrbno materinsko srce.

Storimo svojo dolžnost in pomagajmo, da bo mati domovina izseljencem brez težav izkazovala vedno večjo ljubezen.

Župan mesta Ljubljane:
dr. Juro Adlešič, l. r.

Slovenski župani:

Viharne, kritične čase preživljamo! Boj za narodni, gospodarski in socialni obstoj je zajel skoro vse narode, ki se delijo in združujejo za demokracijo, nov družabni red, sporazumno ure, jujejo preseljevanja narodnih manjšin itd. Se nikdar niso izseljenci ne samo malih, ampak tudi večjih narodov tako trepetali za svojo usodo, kakor sedaj.

Kaj pa mi, Slovenci? Majhen narod smo, pa vendar smo že v preteklosti dokazali, da imamo pravico do obstoja na zemlji, na kateri živimo že čez tisoč let, v veri Vsemogočnega, ki je gospodar narodov. Hvaležni smo Bogu, da nam je v teh težkih časih dal modre državne in narodne voditelje, ki našo državo mirno in varno vodijo skozi največje težave in zapreke. Upajmo, da nam bo z božjo in njihovo pomočjo tudi še naprej prizanešeno s prelivanjem krvi, s krikom ranjenih, umirajočih, obupanih in z doma pregnanih. Kljub vsem mogočim težavam, ki jih moramo prenašati, pa slovenski narod še živi in bo živel. V lastni državi, ljubljani Jugoslaviji, ki jo je naš narod soustvarjal, in jo gradi, si je in si bo znal v bodoče pridobiti položaj, vreden njegove samobitnosti, umstvenih in socialnih dobrin.

Pri vseh skrbih, ki nas tarejo za nadaljni razvoj in obstoj, pa nismo nikdar pozabili na Vas, dragi izseljenci, ki se kljub oddaljenosti od svojih domov, od materine govorice, izpostavljeni potujočim vplivom, niste dali izkoreniniti, temveč ste ostali zvesti narodu in veri, ostali ste kri naše krvi, živ izraz naše duševnosti in skupnosti.

Naša nadvse agilna Izseljenska zbornica in Rafaelova družba se ne strašita nobenih žrtv, da tudi v sedanjih težkih časih vršita težko nalogo, vzdržati čim ožje stike z Vami, dragi izseljenci! Kot člani teh ustanov hočemo tudi slovenski župani proslaviti izseljensko nedeljo kot izseljenski praznik, ki naj prevzame in prenovi vso slovensko javnost z iskreno narodno zavestjo in ljubeznijo do vseh slovenskih izseljencev, ki bivajo izven naše ožje domovine.

Ta dan naj bo praznik naše slovenske skupnosti, živ izraz samozvesti, življenjske volje in sile naroda, ki hoče živeti. V tej borbi ste nam Vi, dragi izseljenci, dragocena opora in jamstvo naše zmage!

S temi upi in željami se Vam, dragi izseljenec, za Vašo oporo in vztrajnost v imenu županske zveze najiskrenejše zahvaljujem, pozdravljam in kličem: Ziveli dragi rojaki!

Nande Novak
predsednik Županske zveze.

Ban dr. Natlačen slovenskim izseljencem

Današnja nedelja je posvečena vam, bratje in sestre, ki vas je usoda zanesla v daljno tujino in ki živite in si služite kruh odtrgani od slovenske zemlje.

Mati domovina se vas današnji dan prav posebno živo spominja. Pošilja vam — svojim otrokom — prav posebno tople in prisrčne pozdrave. Z zaskrbljenostjo in trpkim občutjem misli zlasti na vas, ki preživljate zaradi vojne vihre težke čase, bodisi da zaradi nezaposlenosti trpite pomanjkanje, bodisi da ste izpostavljeni celo strašnim vojnim grozotam.

Domovina vam želi vsem — kakor dobra mati svojim otrokom — vse dobro in samo dobro. A obenem vas goreče prosi: ne pozabite nanjo, ne izneverite se ji, ohranite ji svojo ljubezen!

Razmere naših izseljencev v Franciji

14 mesecev je že poteklo od onega usodepolnega dne, ko so morali stanovalci ob nemško-francoski meji zapustiti v eni uri vse, kar so si prisluzili, nabavili v 10., 20., celo v 30. letih. Ze med prvimi begunci je bilo nad 3000 Slovencev, vsi iz okolice Merlebacha. Ker so morali tisti, ki so bili zdravi, hoditi 20 do 30 km, pa tudi 50 km, seveda niso mogli veliko vzeti s seboj. V eni uri so postali siromaki, še večji, kot so bili ob prihodu v Francijo. Po silno hudi in zelo dolgi vožnji so dobili novo bivališče: 500 v okolici St. Etienne (Loire), 300 v Carmaux (Tarn), 400 v pokrajini reke Vienne, 300 v La Machine (Nièvre), 500 v Pas de Calais, vsi drugi so se pa kar porazgubili po ogromni Franciji. Rudarji so v novih krajih dobili delo, toda bili so mnogo slabše plačani kot prej in dolgo niso imeli pravega stanovanja. Po 120—150 jh je bilo v velikih dvoranah, po šolah, prosvetnih domovih. Končno so bile dograjene nove barake, kamor so potem naselili begunce. Druginja je postajala vedno večja, zima je bila izredno huda, v krajih, kjer je navadno zimo ostal sneg dve do tri ure, je obležal to leto ves mesec, begunci so trpeli poleg pomanjkanja še mraz. Francoska oblast jim je dajala podpore, toda kaj, ko so si morali vse na novo kupiti. Ko so nastali boji v severni Franciji, kjer je bila naša največja kolonija (4000 Slovencev in še nad 500 beguncev iz Moselle), tedaj so ti zadnji že drugič vse pustili in bežali. Le malo jih je prišlo v notranjost Francije, večino so zajele nemške čete na begu in so se zato vrnili domov. Zanimivo je, da so v teh najhujših časih ostali pri njih samo slovenski izseljenski duhovniki.

Po premirju je nemška oblast dovolila tudi drugim našim izseljencem, da so se polagoma začeli vračati nazaj. Slovenski rudarji iz St. Etienne, Carmaux, La Machine in Pas de Calais so se vrnili zopet v svoja stanovanja v Merlebach, Jeanne d'Arc, Kreutzwald, Stiring. Kaj so našli, ko so se vrnili? Nekateri leseno ogrado od postele, nekateri kako omaro, vse drugo je izginilo. Perilo, obleke, čevlje so vojaki porabili zase, mize, stole, žimice, odevje so odnesli v strelske jarke. Več reči pa so razbili in požgali. Tako imajo naši izseljenci — skoraj vsaka družina — od 30.000 do 60.000 din škode, nekateri tudi več. Kako se jim sedaj godi?

Gospod Ribič, rudar iz Merlebacha, sporoča 15. nov. 1940: »Vsi begunci so se že vrnili nazaj. Jaz delam v Nemčiji, imam zidarsko delo, ometavam in zidam kakor zidar. Tudi mnogi drugi so dobili tako delo.« — Velik prijatelj Slovencev, gospod Kratz, sporoča 21. nov. 1940: »Vaši rojaki so vsi zopet v Merlebachu. Mnogo jih dela v Nemčiji, svoje družine pa imajo v svojem starem stanovanju. Gospod Jankovič prihaja vsak teden v Metz na jugoslovanski konzulat.«

Kaj pa tisti, ki ne morejo več delati; upokojeni rudarji, invalidi, bolni, brezposelni sezonski delavci? Nujno jim je treba priskočiti na pomoč. Kako?

1. Naša vlada naj takoj dá nalog svojim zastopnikom v teh krajih, da se resno potrudijo, da bodo naši ljudje dobili odškodnino za to, kar so izgubili. To jim je sicer obljubljeno, toda, če naša vlada ne bo skrbno pazila na to, je veliko vprašanje, če in — kdaj jo bodo dobili.

2. Nekateri naši izseljenci so izgubili na begu vse svoje listine, mnogo pa jih je takih, ki svojih potnih listov nimajo podaljšanih. Podaljšanje potnih listov je veljalo 45 francoskih frankov za eno leto. Naša vlada naj odredi, da se vsakemu našemu beguncu brezplačno izstavi nov potni list, če ga je izgubil, in brezplačno podaljša vsaj za dobo dveh let.

3. Vsem, ki so onemogli, ki ne morejo več delati, naj vlada dá podporo. Opozori naj vladne zastopnike v prizadetih krajih, da se ne bo delila podpora morda samo članom kake organizacije. Naj se vodi natančna kontrola in naj se objavi, kako je bila podpora razdeljena.

4. Izseljencem bo treba zelo pomagati pri ureditvi rent in invalidnin, pokojnine in pomagati urejevati zadeve sezonskih delavcev.

5. Za razna potrdila morajo naši izseljenci plačevati razne takse: za prestave listin, časna potrdila itd. Begunce naj se oprostijo vsaj za eno leto vseh taks.

6. Naša vlada naj stori vse korake in poizve, koliko in kateri naši ljudje žive po taboriščih in naj se informira kakaj — in naj jih štiti.

7. Socialno ministrstvo naj čimprej nakaže zadostno redno mesečno pomoč (z imenov. dopisnika) dvema duhovnikoma, ki naj se nemudoma odpravita v prizadete kraje pomagati ljudstvu in vladnim zastopnikom, ki bodo in imajo že ogromno dela z ureditvijo zgoraj omenjenih zadev.

8. Zelo verjetno je, da bodo oni, ki ne morejo več delati — in mnoge vdove z otroki prišli do-

mov, kakor hitro bo to mogoče. Takih je samo v Merlebachu in okolici nad 400. Za vse, ki se bodo vrnili, se je treba že sedaj pripraviti:

a) plačati jim bo treba vožnjo od tam do domačega kraja;

b) ostanke svojih stvari, ki so jih rešili in jih bodo prinesli s seboj, naj se jim pusti, da jih brez carine odnesejo domov;

c) vse občine naj se opozori, da pripravijo vsaj kaka zasilna stanovanja za vse one, ki se vrnejo in nimajo kam iti; enako naj jim občina, če pa ona ne more, borza dela, takoj preskrbi vsaj začasno delo; enako naj občine opozore občane, naj bodo usmiljeni s temi reveži, od katerih so mnogi zaradi bombardiranja in življenjske nevarnosti živčno uničeni;

č) ako pridejo družine z majhnimi otroki, naj občine že vnaprej za ta primer pri premožnejših občanah izprosijo tople obleke in obutve.

To naj bo prva pomoč naše lepe domovine. Ureditelj teh zadev je nujna! Ako res ljubimo svoje rojake v tujini, ako imamo res usmiljenje z ljudmi, ki so preživeli toliko strahot, potem nikar ne ostanimo samo pri pomilovalnih besedah, ampak jim pomagajmo po zgoraj omenjenih navodilih.

Z zahvalo za vse dosedanje delo za izseljence združujemo tudi upanje na uspešno izpolnitev nujne pomoči našim rojakom!

Grims Stanko,

izseljenski duhovnik in tajnik Rafaelove družbe.

Izseljenska nedelja v Aumetzu

Letos seveda praznika izseljenske nedelje v Aumetzu ne bo, zakaj tudi tej nekoliko večji lo-renski vasi, ki je bila še do nedavnega kulturno središče Slovencev, raztreseni po železnih rudnikih od Luxemburga do Verduna, vojni plaz ni prizanesel. Tudi lansko jesen je nismo obhajali, dasi ne po svoji krivdi: vojaška oblast je zasegla vse prostore in s pripravljanjem smo prenehali.

Sicer pa smo se redno vsako leto spominjali svojcev v domovini in obnavljali zagotovilo neomajne zvestobe do Jugoslavije. Obžalovali smo le dejstvo, da nam ta, čeprav vsem draga narodna država, ne more nuditi dovolj za življenje in nas s tem silj bivati na tujem, kjer kruha ne stradaš, toda najdeš malo srca in še manj pravega prijateljstva, zato pa toliko več vabečih glasov, da se človek zavrže.

Izseljenska nedelja, vedno združena s praznikom 1. decembra, je pomenila višek vseh prireditelj v Aumetzu. Društva so v plemeniti medsebojni tekmi storila vse, da je bilo vredno priti na proslavo, če tudi po 50 km daleč. Slovensko delavsko društvo s svojim poštvalnim pevskim zborom je dalo igralce in pevce, tamburaško društvo Triglav je po svojih, skoraj izključno mladih in mnogostevlinih sodelavcih vzbujalo občudovanje in dalo vsej prireditvi domačnost z lepo in učinkovito glasbo. Tudi šolska mladina se je postavila; saj je z domorodnimi deklamacijami, tolvadnimi točkami, posebno s simboličnimi vajami znala izvesti gledalcem brezmejno odobravanje in ponos, da so »naši«, ki zmorejo več kakor so si misliti mogli.

Če je bilo programa skoraj redno za štiri ure, vendar ni bilo nikoli opaziti, da se kdo dolgočasi, ali da mu je dobrega preveč. Temu ni bil vzrok le pester spored in temeljita priprava — saj smo se vsi od kraja vezbali in pripravljali vsaj po tri mesece ali še več — temveč tudi lakota udeležencev po lepoti in doživljajih, ki ji je bilo mogoče pa na žalost zadostiti le nekajkrat v letu.

Da je vsaka izseljenska nedelja zapustila v dušah globoke vtise, o tem ne dvomim. Ni jih bilo malo, ki so se spomnili svojcev s pošiljko denarja za božične praznike prav zato, ker so bili ob tej slovesni priliki na to opozorjeni. Ljudje so se vračali na svoje domove potolaženi in lahkih src, kajti globoko so doživeli, kako prijetno je, kadar pridejo bratje skupaj. Dobili so novih pobud za doledno vzgojo naraščaja v slovensko-narodnem in državnem duhu.

Tokrat pa mora biti v Aumetzu žalostno: slovenska dvorana porušena, cerkev precej razdejana, mnoga stanovanja poškodovana, ljudje razgnani v neznane smeri. Nekaj se jih je baje vrnilo, a našli so — po nekoč tako prijazno urejenih stanovanjih nered in razdejanie. Imeli bomo torej izseljensko nedeljo bolj vsak zase. Kar se mene tiče, se hočem na izseljensko nedeljo spominjati vseh onih poštvalnih mož, žen, naših »puršev« in deklet, ki so vedno imeli časa in smisla za izseljensko nedeljo z lepim odrskim nastopom pripraviti hvalno poslušalstvo v smeh ali jok, kakor je naneslo, in ki so z občutenim petjem dajali naši domišljiji

Lavantinski knezoškof:

Dragi rojaki!

Vsekdar z zanimanjem sledim poročilom o Vašem življenju in delu. Veselim se Vaših veselih dni, sočustvujem z Vami ob urah nesreč in trpljenja.

Današnji nemirni časi me navdajajo s skrbjo za vašo bodočnost. Bolj kot prej kdaj je sedaj potrebno, da se v svojih težavah z zaupanjem obračate na Njega, ki v svoji vsemogočnosti premore vse in ki v svoji modrosti urejuje vse tako, da vselej doseže svoje najsvetejše namene.

Bodite z nami združeni v molitvi za pravičen mir. Ostanite zvesti Bogu in sv. Cerkvi, — tako boste ostali zvesti tudi svojemu narodu.

Maribor, 16. novembra 1940.

Ivan Jožef,

škof lavantinski in apost. administrator.

Pozdrav Slovencev iz Ravne Reke:

Podpisani se v imenu vseh tukajšnjih slovenskih družin zahvaljujem Rafaelovi družbi za njeno naklonenost in brigo za nas Slovence, raztresene po Srbiji.

Zahvaljujemo se gđc. Sušteršičevi, da nas je v mesecu avgustu obiskala in za slike, ki nam jih je poslala. Prav lepa hvala tudi za izdatno pošiljko knjig! Najbolj pa se zahvaljujemo Družbi in vsem, ki so nam posredovali, da smo dobili dobrega slovenskega duhovnika v osebi g. Ruparja Maksa, s katerim smo nadvse zadovoljni. Z njim smo vendar enkrat Slovenci v Ravni Reki in v teh krajih dosegli nekako enakopravnost. Se bodo naši otroci naučili vsaj slovensko moliti. Zdi se, kot bi po dolgi zimi zopet posijalo toplo sonce, tako blagodejno vpliva to, ko človek sliši slovensko besedo v cerkvi. Bog daj, da bi tudi on bil z nami zadovoljen in da bi dosegel kar največ dobrih uspehov, da bi se ogrela mrzla srca za versko življenje.

Iskrene pozdrave od vseh tukajšnjih Slovencev!
Kukovič Franc, organist.

poleteti nazaj v drago slovensko zemljo. S ponosom gledam v duhu tudi naše fante, ki so kot mladi vojaki prisegli zvestobo kralju, domovini in slovenskemu jeziku. In naše deklice, ki tudi na nobeni proslavi niso hotele imeti najmanjšega deleža dela. Tudi teh se spominjam, kako so kar pobožno izvajale razne simbolične vaje, kakor na primer Slepčeva tožba, Oj Doberdob, In udeleženci? Vidim jih prihajati iz najbolj oddaljenih kolonij in kako se po končani slovesnosti poslavljajo od nas s hvaležno besedo in prošnjo, naj jih povabimo kaj kmalu zopet in ne šele morda čez dolgo leto.

Kje so danes vsi ti? To res sam Bog ve. Prepričan sem pa, da je vsem v srcu misel na dom in sklep, vrniti se čimprej. Blagor jim, ki so si v dobrih časih v domovini pridobili kosček zemlje, da imajo kam glavo nasloniti, ko se bodo začeli vračati izmučeni in razočarani.

Svelec Anton, izseljenski duhovnik.

Poročilo Rafaelove družbe, Maribor

V severozapadnih evropskih državah je večina slovenskih izseljencev iz lavantinske školije. Ze to dejstvo je zadosten razlog za obstoj lastne Družbe sv. Rafaela za lavantinsko školijo s sedežem v Mariboru. Skrb za prekmursko, predvsem sezonsko delavstvo nosi posebna Družba sv. Rafaela v Crensovicih.

V Mariboru je bilo ustanovljeno posebno »po-verjeništv Družbe sv. Rafaela« že v letu 1936. V svrhu uspešnega dela za izseljence iz lavantinske školije se je smatralo za potrebno, da se je letos osnovala samostojna Družba sv. Rafaela v Mariboru, ki ima svoja pravila odobrena od banske uprave. Imenovana družba bo tudi članica Slovenske izseljenske zveze v Ljubljani.

Kadar so naši izseljenci obiskali domovino in posebej naš območje Maribor, je Družba poskrbela za primeren sprejem in omogočila našim rojakom prijetno bivališče v lavantinski prestolnici. Prevzvišeni g. škof dr. Ivan Tomažič je ob takih prilikah vedno osebno obiskal izseljence, kar je naprilo na rojake zelo prijeten vtis.

Zlasti je skrbela Družba, da je obiskal slovenske izseljence vsako leto vsaj en lavantinski duhovnik. Tako sta bila v letu 1938. med našimi rojaki v Nemčiji, Belgiji in Holandiji na velikonočnem dušnopastirskem obisku gg. dr. Trstenjak Anton in Oberzan Drago. Lani je obiskal naše rojake v Nemčiji g. Rudolf Jerman, v Belgiji in Holandiji pa je izvršil dušnopastirske obiske p. Remec S. J. Letos o veliki noči pa je pđnovno obiskal naše rojake v Belgiji in Holandiji g. Oberzan. Zal ni bilo mogoče dobiti dovoljenja za obisk Slovencev v Nemčiji.

V svojem delovanju je ostala lavantinska Družba vedno v najožjih stikih z ljubljansko in prekmursko Družbo.

Svojo pisarno ima Družba v škofiji.

ŽOLČNI KAMENČKI

Znani »SALVAT ČAJ« proti žolčnim kamenčkom in bolečinam žolčnega mehurja se dobiva pri glavnem zastopniku: Apoteka Sv. Ivana, Zagreb, Kaptol 17. Prospekt o zdravljenju pošiljamo na zahtevo.

O. n. s. br. 27870-1206 Rn. 9487

Cerkveni pevski zbor v Merlebachu

Slov. služkinje v Skoplju

Droline novice

Koledar

Nedelja, 1. decembra: Prva adventna, izseljenska nedelja. Zedinjenje, Edmund in tovariši; Natal. Ponedeljek, 2. decembra: Bibijana, devica mučenica; Pavlina, mučenica. Torek, 3. decembra: Frančišek Ksaverij, spoznavalec.

Novi grobovi

† Na Brezjah pri Radovljici je umrl 28. novembra občesposlovan mož Franc Škofic, po domače Okorn, v starosti 66 let. Bil je globokoveren in čist značaj, potrpečljiv in plemenit do zadnjega. Poslednja leta ga je hudo mučila naduha, pa je še skoro vsak dan prihajal k sv. maši pred brezjansko Marijo. Skozi trideset let je bil član tukajšnjega Prosvetnega društva, član Zveze bojevnikov, in vnet bravec naših katoliških knjig in časopisov. Na bivšem delu njegovega posestva je zgrajena sedanja brezjanska cerkev in samostan. Zapušta osem otrok, ki so že vsi poročeni, in vdovo Marjeto. Zaslužnemu prosvetnemu delavcu in plemenitemu značaju bodi ohranjen hvalen spomin. Sv. mašo zadušno oskrbi Prosvetno društvo Brezje, dne 6. decembra ob 7 zjutraj. Vsi člani in prijatelji vljudno vabljeni.

Ali ste že naročili letošnje Mohorjeve knjige?

Osebnosti

— Zlato poroko sta obhajala v Dolnji Lendavi v krogu svoje številne družine g. Anton Belovič in njegova soproga gospa Cecilija. Slovesnost v lendavski cerkvi je bila prav pršena in ganljiva. Bog jima daj dočakati še biserni jubilej!

— Poroka. V Dolnji Lendavi sta sklenila zakonsko zvezo trgovec g. Ladislav Kocuvan in gđe Alojzija Horvat. Bilo srečno!

— Promocija. V torek ob 12 bo promoviran za doktorja prava g. Avgust Plajh z Jesenic. Čestitamo!

— Diplomirani so bili na pravni fakulteti univerze v Ljubljani Martin Oevirk od Sv. Lovrenca, Vinko Marinek iz Strahinji pri Kranju in Tone Halik iz Glamoča, vrhaska banovina. Čestitamo!

— Praktični učiteljski izpiti so bili pred državnim izpitnim odborom v Ljubljani od 21. do 29. t. m. Izpiti so napravili naslednji učitelji: pripravnik(ce): Kačič Meta, Majer Bogdana, Malešič Franciška, Mastnak Marija, Merčun Stanislava, Metere Marta, Orel Nada, Presen Olga, Sotlar Ana, Tejkal Davorinka, Vičar Hedvika, Dovžan Franc, Družinsk Amalija, Grohman Franjo, Lilija Bogomil, Logar Franc, Mihelič Marija, Pipp Kristina, Rous Marijeta, Švigelj Bogomir, Triller Rudolf, Ušeničnik Jakob, Veršnik Stanislav.

Dr. J. Ganjar - Radovljica
zopet redno ordinira

Izjava Jugoslovansko-bolgarske lige v Ljubljani

Jugoslovansko-bolgarska liga v Ljubljani je na svoji seji dne 29. novembra 1940 v navzočnosti zastopnikov 17 iz ostalih krajev Slovenije sklenila v zvezi z dogodki v Bolgariji podati javnosti sledečo izjavo:

Jugoslovansko-bolgarske lige so bile pred sedmimi leti ustanovljene z namenom, da na kulturni osnovi in potem medsebojnega spoznavanja pomagajo graditi lepšo bodočnost v odnosih med Jugoslavijo in Bolgarijo. Mnogoštevilne prireditve, kulturne in gospodarske manifestacije ter medsebojni obiski v teh letih so pokazali, da vlada v vseh slojih naroda v Jugoslaviji in Bolgariji krepi voljo pozabiti temno preteklost ter v bratski slogi in sporazumu ustvarjati resnično bratsko skupnost. Ta volja niti danes ni omajana — močnejša je kakor kdaj koli. Usodna povezanost vseh balkanskih Slovanov nam narekuje, da jo še bolj krepiamo, kajti edino na ta način bomo prenehali biti igračka kogar koli.

Radi tega pa tudi Jugoslovansko-bolgarske lige v Sloveniji najostreje obsojajo vsak poizkus, skaliti prijateljske in bratske odnose med Jugoslavijo in Bolgarijo. Sloveni, Hrvati in Srbi smo v Jugoslaviji povezani v nerazdružljivo celoto in vsaka žalitev ali napad na enega izmed delov te celote enako močno odmeva pri vsakem izmed njih.

Odločen odpor v bolgarskem narodu proti dogodkom, ki jih je povzročil nepremišljeni govor v

Slovenskemu dijaštvu!

Danes, na praznik neločljivega zedinjenja bratskih jugoslovanskih narodov v skupno državno usodo, se bo pričel z dovoljenjem banske uprave po vseh slovenskih srednjih, srednjih strokovnih in meščanskih šolah teden prostovoljne dijaške zbirke za naš porušeni jugozahodni mejnik — Bitoli.

Vsak slovenski dijak in vsaka slovenska dijakinja si bo pritrkala in žrtvovala en dinar za svoje težko prizadete tovariše in tovarišice v Bitoli.

Naj bo ta zbirka, sicer skromna po svojem gnotnem pomenu, izraz nerazmakljivih vezí, ki za vedno vežejo naša mlada srca od St. Ilje do Bitole in dalje na jug, — izraz, ki bo trpeči bitoljski mladim v uteho in zavest bratovske ljubezni s severnih stražnih mest domovine.

Zbirko bitoljskega tedna organizira Slovenska dijaška zveza, predstavniška kulturna organizacija slovenskega dijaštva. Na posameznih zavodih izvedejo zbirko krožki SDZ po svojih funkcijah in v svojem članstvu. Zbiranje bo pod nadzorstvom profesorjev pokroviteljev krožkov SDZ. Slovenska dijaška zveza bo skupno nabrano vsoto poslala županu mesta Bitoli z označbo izvora in namena zbirke. Funkcionarji in članstvo SDZ! Slovensko dijaštvo!

Bitoljski tedni naj bi bil plemenita tekma narodne zavesti in državljanškega ponosa slovenskega dijaštva!

Živela Jugoslavija!

Bog, narod, država!

Zvezno vodstvo SDZ.

bolgarskem narodnem sobranju potrjuje, da je naša pot pravilna, da je naše dosedanje delo že rodilo uspehe in da je misel bratstva in sloge poglavalna globoko korenita v naši in bolgarski javnosti. Vse to nas vzpodbuja k še intenzivnejšemu delu za ohranitev bratskih odnosov med Jugoslavijo in Bolgarijo ter miru med vsemi balkanskimi narodi.

Jugoslovansko-bolgarska liga v Ljubljani.

— Za zimsko pomoč je votirala Hranilnica dravske banovine v Ljubljani 50.000 din, in to 10.000 din za zimsko pomoč v Ljubljani, 40.000 din pa na razpolago g. banu za zimsko pomoč izven Ljubljane.

— Velika kulturna pridobitev za Prekmurje bo knjižnica, ki jo bo ustanovila v Soboti Delavska zbornica na posredovanje ZZZ. Knjižnica DZ bo največja v Slovenski Krajini. Imela bo v veliki izbiri mnogo socialnih, leposlovnih, zabavnih in znanstvenih knjig. Delavska zbornica je s tem ponovno dokazala, da skrbi za kulturne potrebe našega delavstva, ki ji bo zato tudi hvaležno. Posebno hvalevredna pa je njena skrb za kulturne potrebe Slovenske Krajine, kjer smo dozdaj pogrešali velike reprezentativne knjižnice.

— Za doplačilo 6 din lahko dobite »Slovenščev koledar« z dodatkom za poslovne zapiske. Zlasti svetujemo, da si ga oskrbe advokati, notarji, trgovci, industrijci, obrtniki itd., ker bo dovolj prostora za njihove preprežne vsakdanje zapiske. K vsakemu mesecu bosta namreč dodana še dva lista s primernimi rubrikami za poslovne zapiske.

Med. univ.

dr. A. Novoseljski, zdravnik

se je preselil iz Kranja v Ljubljano, Zrinjskega ul. 7/L tel. 24-38. Ordinira dnevno od 9.—11. in od 15.—18. ure; ob sobotah od 9.—11. ure Röntgen, Diathermia, Solux, višinsko sonce, galvano-saradizacija, vibrac. masaža.

— Veterinarska ambulanca Slovenskega društva za vavstvo živali posluje v Ljubljani na Domobranski cesti št. 21 v pritličju. Tel. št. 30-36. Pregled in zdravljenje živali: dnevno od 14. do 16. ure.

— Francosko društvo za izseljevanje delavcev v Francijo je ustavilo svoje delo pri Borzi dela v Soboti.

— Telovadni tečaj FO je bil 22. in 23. novembra v Soboti. Udeležili so se ga načelniki in člani 10 odsekov soboškega okrožja. Tečaj je dobro uspel in kaže razveseljiv razvoj naših organizacij ob severozahodni meji, ki obetajo, da bodo v zimski dobi razvile živahno delovanje.

V bolu za svojih 32 zob uporabljajte zdravilno pasto PARADENTIN za masiranje zobne dlesni in čiščenje zob. Pasta Paradentini izredno razkuži usta, utrjuje majave zobe in preprečuje lahko krvavenje dlesni. Dobi se v drogeriji Gregorič, Ljubljana, po 16 din. — Glavno skladišče: Laboratorij »Vis-Vite«, Zagreb, Langov trg 3.

— Za izseljensko nedeljo je izšla v zbirki »Knjižica« stosedemdeseta številka z naslovom *Diaspora na našem jugu* (ali: naši na jugu). Knjižica, ki obsega 48 strani, je spisal gen. vikar. msgr. Anton Kordin. — Na ovitku ima knjižica naslove vseh knjižic, ki se še dobijo. Odveč je poudarjati korist in pomembnost »Knjižice«. To potrjuje vedno večje zanimanje in povpraševanje za nje. Omenimo le, da stopajo »Knjižice« z današnjim dnem v osnovo. Njihova bodočnost je zelo lepa in velika obeta. — Nova knjižica se dobi danes pred vsemi ljubljanskimi župnijskimi cerkvami, sicer pa v knjigarnah in založbah. Knjižica stane en dinar.

— Na progi Ljubljana—Prežid—Sušak je zaradi snežnih zametov začasno ukinjena avtobusna zveza.

— Za Miklavža in božič po dosednji navadi ne sme manjkati med darili naše pratike s podobo sv. Družine. »Družinska pratika«, ki jo tudi letos krasi 16 strani lepih slik v bakrotisku, je v prodaji v vseh knjigarnah in bolj-ših trgovinah. Če pa je v kakem kraju ne bi imeli, pišite v Ljubljano Jugoslovanski knjigarni ali Prodajalni Ničman in takoj vam bodo postregli.

— Dravska finančna direkcija v Ljubljani naproša vse državne, samoupravne in druge oblasti kakor tudi vso javnost, da se od 1. decembra 1940 dalje po potrebi v telefonskem prometu poslužuje zaradi hitrega poslovanja neposredno s prizadetim odsekom te direkcije sledečih telefonskih števil: 4241 finančni direktor; 4242 obči odsek; 3701 odsek za računovodstvo (pokojnine — invalidnine); 3702 odsek za finančno kontrolo; 3703 odsek za neposredne davke in pomočnik finančnega direktorja; 3704 odsek za trošarine in takse in odsek za kataster; 4245 krajevna kontrola.

DARUJTE ZA STAROLOŠKI »DOM SLEPIH«
zavod za odrasle slepe

Cekovni račun št. 14.672 — »Dom slepih«. Ljubljana

— Markiranje divjačine v znanstvene namene v dvornih loviščih. Uprava dvornih lovišč v Belgradu je markirala v svojih revirjih ustrezajoče število koristne dlakaste in pernate divjačine z aluminijastimi prstani oziroma markicami z napisom »Uprava dvora Belgrade, medtem ko je čvjačinka v dvornem lovišču Belje markirana z markicami z napisom »Dvorsko lovišče Belje. Vsak prstan in markica ima poleg napisa tudi svojo številko. To

markiranje divjačine je izvršeno zaradi tega, da bi se ugotovilo gibanje divjačine. Naproša se vsakdo, ki bi s prednjo oznako markirano divjačino ustrelil, ujel ali na drug način način našil, da te markice pošlje Upravi dvornih lovišč v Belgradu ter da točno javi, kje in kdaj je komad z ustrezajočo markico najden, ustreljen oziroma ujet. Stroške za odpremo teh markic bo Uprava dvornih lovišč v Belgradu drage volje povrnila.

Darujte praktično! Najlepše darilo za vsako roko, je JUGOPATENT nalivno pero. Dobavlja tudi na obroke

Jugopatent, Ljubljana, Dvořakova 8

— Trgovina H. Ničman vam z obratno pošto pošlje en izvod ali več »Družinske pratike« za leto 1941, ako je ne bi imeli v vaši domači prodajalni. Pišite samo dopisnico v Ljubljano, Kopitarjeva ul. št. 2. Pratiko s podobo sv. Družine imej vsaka hiša.

— Starinske predmete, pohištvo, porcelan, kipe, steklenino, lustre, nakit itd. stalno kupuje trgovina Dorotheum inž. Rovšek, Ljubljana, Miklošičeva cesta 12, vis-a-vis hotela Union.

— Do boste stalno zdravi, je potrebno, da redno pijete *Radensko*, ki deluje proti boleznim srca, ledvice, želodca, jeter, žolča, raznim katarom, normalizira notranje žleze in živce ter čisti kri in organizem raznih strupov.

— Strojepisni tečaji, novi (dnevni in večerni) prično 2. decembra. Dnevni in ure pouka po želji obiskovalcev. Prospekt na razpolago. Christofor učni zavod, Ljubljana, Domobraska cesta 15. Največja strojepisnica, 50 strojev. (Telefon 43-82.)

Šaljivi predmeti

v veliki izbiri v drogeriji

KANC, Ljubljana

Zidovska 1

Ilustrirani cenik dobite brezplačno.

— V »Službenem listu« kr. banske uprave dravske banovine z dne 30. novembra 1940 je objavljena »Uredba o spremembah in dopolnitvah zakona o odtegnitvi starega kovanege denarja iz obtoka in o kovanju novega«; dalje »Uredba o spremembah in dopolnitvah uredbe o izredni dokladi državnih uslužbenec«, »Uredba o spremembah zakonikih predpisov, ki se nanašajo na prejemke državnih upokojencev«, »Spremembe uredbe o sprejemanju v službo in razporedbi zvanj uslužbenecv finančne kontrole«, »Odločba o uporabi sprememb v pravilniku za opravljanje strokovnih izpitov v rudarskem resoru«, »Odločba o uporabi kontrole cen tudi na staro gumijevo obutev in na odpadke od gumija, izvezem avtomobilskemu zunanje in notranje gume«, »Prodajne cene bencinske mešanice«, »Maksimiranje cene šajku in suknja«, »Odločba za razveljavitev naredb o izročanju plačilne izjave ob uvozu blaga iz Italije«, »Odločba o izročitvi novega kovinskega denarja po 0,25 din v obtoku«, »Odredba o zvišanju cen za izdelovanje bioskopskih vstopnic«, »Spremembe in dopolnitve norm za cestni bitumen«, »Pojasnilo o oprostitvi banovine Hrvatske od plačevanja taksa«, »Tolmačenje §§ 1. in 4. zakona o zdravstveni zaščiti učenecv«, »Sprejemanje brzojav za Alzacijo in Loreno«, »Odredba o preskrbovalnih ustanovah v dravski banovini« in »Odredba o peki in prodaji kruha v dravski banovini«.

Luksuzna vila naprodaj v Belgradu

Vila je v najlepšem delu Belgrada v Rumunski ulici. Površina zemljišča 2000 kvadratnih metrov. Urejen vrt, sadno in iglasto drevje. Zgradba je nova, moderna, z visokim pritličjem, parterjem in nadstropjem. Centralna kurjava. Vprašati v Belgradu na telefon št. 23-151.

— Društvo krošnjarjev za Slovenijo obvešča člane kakor tudi ostale neorganizirane krošnjarje, da bo letni redni občni zbor v nedeljo, dne 8. decembra 1940 ob 14 v restavraciji hotela Štrkelj, v Ljubljani, Kolodvorska ulica. — Vabljeni vsi krošnjarji z obrtnim dovoljenjem.

— Kuhaj varčno in dobro. Spisala Helena Kelhar. Nad 100 preizkušenih receptov in nasvetov za kuhanje. Cena 4 din. Plačljivo tudi v pisemskih znakah. Znamke je poslati obenem z naročilom. Naročila sprejema uprava »Vigredi«, Ljubljana, Pražakova 8.

Peči, ploščice za štedilnike in drugo

dobite najceneje pri

Keramični zalogi M. Klemenčič

Ljubljana, Tesarska ulica 5 Telefon 27-69

— Naše bralce opozarjamo na današnji oglas tovarne čevljev »PEKO«.

— Občinski tajnik izginil. V Smledniku pogrešajo že od ponedeljka, 25. t. m., občinskega tajnika Antona Bonča. — 53letni Bonča je tajnik občine Smlednik, srednje postave, podolgovatega obraza in nekoliko plešast. Ko so ga zadnjikrat videli, je bil oblečen v praznično obleko. Ker se od nikoder ne javi, se mu je morda zgodila nesreča. Ako je komu o Bonči kaj znanega, naj to sporoči občinskemu uradu v Smledniku ali pa tudi najbližji orožniški postaji. Ze vnaprej vsakomur najlepša hvala!

Puhmann-ov čaj

ublažuje kašelj!

Dobiva se v vseh lekarnah. Orig. zavitek 125 g Din 37-

Ogl. reg. br. 1503/1036

— Lastnika koleša je kaznoval. V Soboti je izpred Benkičeve gostilne opolnoči izginilo moško kolo, last nekega soboškega šoferja. Neki veseli ponošnjak, ki je šel peš v 5 km oddaljeno vas, si ga je izposodil, da si skrajša čas in kaznuje neprevidnega lastnika, ki pušča kolo nezaklenjeno pred gostilno. Drugo jutro je neki kolešar našel kolo v jarku ob cesti, ki vodi v Nemčevce. Prišel je v Soboti na orožniško postajo, kjer ga je lastnik dobil nazaj. — Take sreče pa ni imel črenovski cerkovnik, ki je svoje kolo prislobil ob cerkveno steno, ko pa se je vrnil iz cerkve, ni bilo več koleša na mestu. Nekdo mu ga je odpeljal, pa najbrž ne za šalo, ker ga lastnik še ni dobil nazaj.

ZFO

Ob prazniku zedinjenja

Letos praznuje praznik Zedinjenja treh jugoslovanskih narodov Slovencev, Hrvatov in Srbov v skupno državo Jugoslavijo naša slovenska fantovska organizacija pod posebno velikim vtisom, v misli, ki ji je posvečeno vse naše delo v letu, ki je na pragu, v misli na vrhovnega državnega glavarja kralja Petra II, ki bo postal v tem letu polnoleten in bo prevzel breme državnega vodstva na svoje rame. Vse naše delo je namenjeno proslavi tega največjega dogodka za našo veliko in svobodno državo Jugoslavijo.

Za praznik Zedinjenja smo začeli z velikim obsegom naših prireditev, z mladinsko akademijo v Ljubljani, po deželi pa z akademijami v proslavo tega praznika. Zemlja domača nam ni prazna beseda, ki bi jo imeli samo na ustih samo v zunanosti; nam je domovina nekaj svetlega, od Boga danega, zato nekaj, kar bomo vedno ljubili, vedno spoštovali, za kar se bomo, če bo treba in kadar bo treba, tudi žrtvovali!

To slovesno zaobljubo domovini smo že večkrat podali. Danes, na praznik Zedinjenja, jo ponavljamo s čistim srcem in globoko iskreno mislijo:

Sveta nam je zemlja slovenska in jugoslovanska, s težkimi žrtvami je bila pridobljena, zato jo bomo tudi varovali in bomo stali zvesto ob strani vladarju Jugoslavije Njegovemu Veličanstvu kralju Petru II.

Živela svobodna kraljevina Jugoslavija!

Bog živi!

Slikar Edo Deržaj

je uspešno razstavljal v Zagrebu

Zagrebski listi poročajo, da je naš slikar Edo Deržaj pred dnevi zaključil svojo znamenito in uspešno umetniško razstavo. Razstavljal je v »Ulrihovem salonu« okoli 50 najnovjših del.

Obisk je bil — po poročanju sočoč — rekorden, pa tudi kupecv ni manjkalo. Kupec je bil tudi zagrebski Slovenski klub. Odkupil je od slikarja, čigar dela se odlikujejo s solidnostjo, izvrstno tehniko in po neobičajnem dobrem okusu pri izbiri motivov. »Jutarnji list« od 17. XI. 1940 — najdražjo sliko. Klub mu je izkazal priznanje tudi s povabilom na zaključni družabni večer, ki so ga priredili klubski za odhodnico.

Zagrebski listi poročajo o Deržajevi razstavi med drugim sledeče: »Zaradi tega so njegove slike še bolj zanimive; one tvorijo neko celino in skušajo podajati kar mogoče mnogo pestrh, karakterističnih gorskih vrhov, predelov in pejsažov« (»Hrvatski dnevnik« od 19. XI. 1940), a zagrebske »Novosti« št. 319 od 18. XI. 1940: »Edo Deržaj je eden od onih redkih umetnikov, ki se je popolnoma posvetil slikanju gorskih pejsažov. Zagrebska publika si s posebnim interesom ogleduje to razstavo, ki ima poseben čar za ljubitelje planin.«

Nas veseli, da naš človek v kritičnem Zagrebu uspe, pa slikarju Edu Deržaju k uspehu čestitamo.

Zdravilno delovanje Rogaške mineralne vode:

Pri kostobolju in sladkorni bolezni se dosagajo zelo dobri rezultati z vrelcem Donat.

Gluhonemi nastopijo v Sevnici, Krškem in Zalecu

Po uspehih nastopih v Zagrebu in Ljubljani, kjer so gluhi igralci nastopili v okviru proslave 40-letnice obstoja ljubljanske gluhonemnice in pod pokroviteljstvom gospoda bana, bo društvo gluhonemih priredilo pod vodstvom strokovnega učitelja g. Vinka Rupnika v soboto, dne 7. decembra t. l. ob 8. uri zvečer svoj nastop v Sevnici, v nedeljo 8. decembra po glavni maši ob pol 11. uri dopoldne v Krškem, a v soboto dne 14. decembra t. l. ob 8 zvečer v Zalecu. Namen vseh teh nastopov je naš: javnosti že dobro znan, saj so ravno pri njih spoznali dušo gluhonemega s prave strani in vrednost njihovega šolanja po zavodih. — Uvodoma natopi gluhi govornik, potem pa gluhi igralci v dveh enodejankah. Prebivalstvo Sevnice, Krškega in Zaleca opozarjamo na ta gostovanje s prošnjo, da pridno seže po vstopnicah, ki se bodo prodajale po hišah.

Franjo Neubauer:

Pozdravljen, zedinjen, a dan!

Pozdravljen zedinjen, a dan, planinski si ti velik, kraljuješ nad vsemi vrhovi, kjer sneg se in led ne stopi, nad temnimi vladavimi gozdovi, kjer burja diha in besni, pod tabo doline ležijo in vode derote bobnjajo.

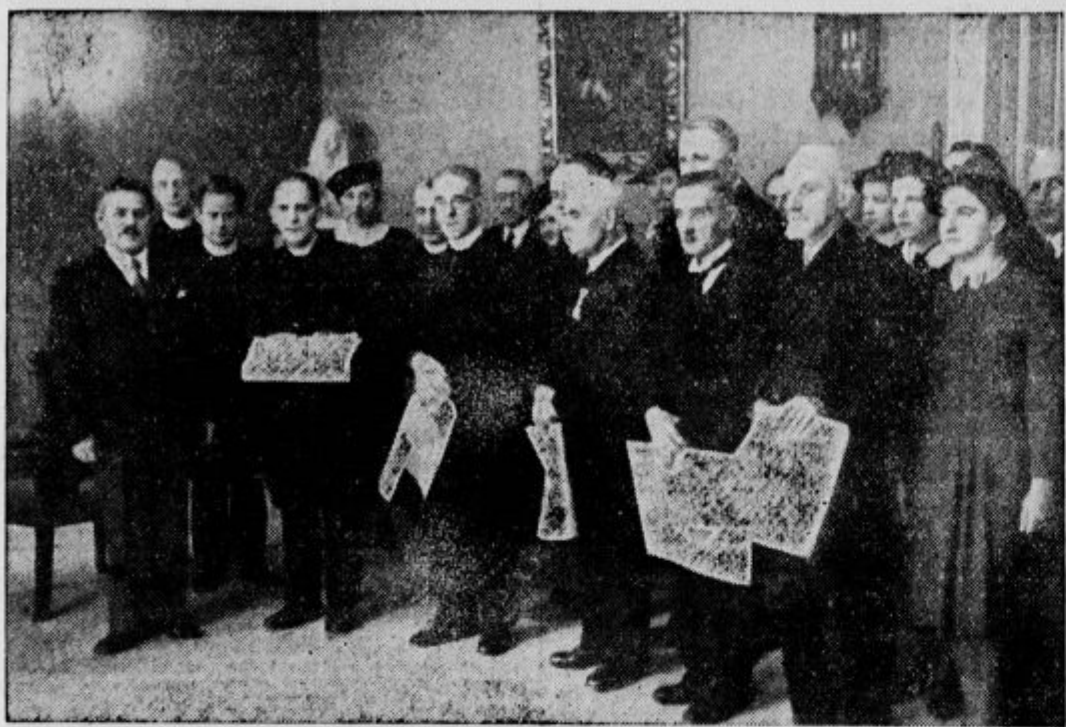
Od nas si bil pričakovano, na dom se oziraš prostran, kjer bratje prebivajo trije sred dela, veselja in briga, tam mirno stoji domačija, varuje visok jih zvonik, tu sleza, tam širna je cesta, vasi se vrtijo in mesta.

Ti dan si naš varni pristan, pred tabo je morská ravan, ki ladje bogate prenaša, čeprav jo razburja vihar, tam vedno se pesem oglašá, pogumen jo peva mornar, prihaja z morja in odhaja v tujino iz rojstnega kraja.

Mogočni zedinjenja god, praznuje zaveden te rod, ki dolgo boril se je zale, ponosen zdaj slavni je zmag, željan te svobode je zlate, in mir mu je blažen in drag, zedinjena le domovina njegova je sveta lastnina!

LJUBLJANA

Visoko priznanje za dolgoletno kulturno udejstvovanje

Od leve na desno v prvi vrsti: ban dr. Marko Natlačen in odlikovani: dr. Gregor Pečjak, Anton Cadež, Ivan Rakovec, Ivan Dežman in Ivan Mesar.

Ljubljana, 30. novembra.

Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani, ki že nad pol stoletja z uspehom deluje s tiskarno, knjižnimi izdajami in časopisjem za dvig prosvete in izobrazbe v krščanskem duhu med Slovenci, je danes doletela visoka čast in najvišje priznanje. Dolgoletni odgovorni voditelji Katoliškega tiskovnega društva in njegovih podjetij so prejeli danes visoka odlikovanja, ki naj jim bodo priznanje njihovega plodonosnega in splošno koristnega dela. S temi odlikovanji je dobilo tudi najvišje priznanje veliko kulturno delo, ki ga je Katoliško tiskovno društvo opravljalo s svojim časopisjem med Slovenci.

Nadvse pristržna je bila slovesnost, ki se je davi ob 11 začela v banski palači, kjer je ban dr. M. Natlačen sprejel predsednika KTD dr. Gregorja Pečjaka, tajnika KTD svet. Antona Cadeža in upokojene ravnatelje Ivana Rakovca, Ivana Dežmana in Ivana Mesarja. Vsa od imenovanih ima že nad sedemdeset let in je velik del svojega življenja posvetil delu za prosvetno Katoliškega tiskovnega društva in njegovih ustanov. Z imenovanimi so prišli tudi zastopniki vodstva KTD, njegovih časopisov in njegovih podjetij z zastopniki listov, nameščencev in delavstva. Po medsebojnih pozdravih je g. ban dr. M. Natlačen spregovoril:

Nagovor g. bana

Naš narod pravi: »Iz malega raste veliko.« In zopet: »Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača.«

Resničnost tega izreka nam potrjuje zgodovina Katoliškega tiskovnega društva na prav posebno prepričevalen način.

Pred 53 leti so vsejli nekateri požrtvovalni in idealni duhovniki ljubljanske škofije skromno zrno s tem, da so ustanovili Katoliško tiskovno društvo. To zrno je krepko pognalo in se v teku let razvilo v mogočno drevo. Njegovi ustanovitelji in njih nasledniki so to drevo skrbno in z veliko ljubeznijo negovali in usmerjali njegovo rast. Danes se je to drevo mogočno razrastlo in od obilnih in dobrih sadov, ki jih rodi, se hrani ves naš narod.

Ogromna in neprecenljiva je vrednost dela, ki ga je KTD izvršilo in ki ga še vedno vrši, ej ves naš narod hvaležen vsem tistim, ki so to delo od početka do danes vodili in srečno usmerjali.

Vi, gospod profesor, ste od leta 1914 do današnjega dne sodelovali v odboru KTD, opravljali ste od leta 1918 do 1920 tajniške posle, od leta 1929 dalje pa Katoliškemu tiskovnemu društvu »načelnile« kot njegov predsednik. Vi, gospod katehet, ste od leta 1914 dalje ves čas odbornik društva in ste vodili od 1914 do 1918 ter od leta 1920 do danes pri društvu tajniške in blagajniške posle. S svojim delom ste v teh 26 letih, gospod profesor in gospod katehet, bistveno prispevali k rasti KTD.

Toda vsi vaši napor bi bili brezuspešni, ako ne bi imeli ob strani dobrih, sposobnih, zvestih in vestnih sodelavcev. In take sodelavce ste našli v ravnatelju Jugoslovanske knjigarne Ivanu Mesarju, ravnatelju »Slovenec« upravo Ivanu Rakovcu in ravnatelju knjigovoznice Ivanu Dežmanu. Vi, gospodje ravnatelji, ste s svojim smotnim in nadvse vestnim delom bistveno pripomogli, da je delo vodstva KTD doseglo tako odlične uspehe.

Vaše delo je našlo priznanje tudi na Najvišjem mestu, kjer je bilo ocenjeno kot odlično koristno za narod in državo. To priznanje z Najvišjega mesta je izraženo s kraljevim ukazom z dne 17. avgusta 1940, s katerim so vas kraljevi namestitvi blago-

volili odlikovati, in sicer g. predsednika KTD dr. Gregorja Pečjaka z redom Jugoslovanske krone III. reda, g. tajnika KTD Antona Cadeža z redom Jugoslovanske krone III. reda, g. Ivana Mesarja, ravnatelja Jugoslovanske knjigarne, g. Ivana Dežmana, ravnatelja knjigovoznice Jugoslov. tiskarne, in g. Ivana Rakovca, ravnatelja »Slovenec« — vse z redom Sv. Save III. stopnje.

Ko vam izročam znake teh odlikovanj, vam vsem prisrčno čestitam z iskreno željo, da bi vam bilo dano, da bi mogli ta visoka odlikovanja dolgo nositi zdravi in zadovoljni.

Posebej pa še poudarjam, da ta odlikovanja ne veljajo samo vam osebno, marveč vsem tistim številnim vašim sodelavcem, ki so s svojim vestnim in nesebičnim delom pomagali graditi današnje mogočno zgradbo KTD. Od srca želim, da bi bilo delo KTD tudi v bodoče koristno tako za naš narod slovenski kakor za našo državo Jugoslavijo in da bi bili v bodočnosti uspehi KTD v tem pogledu še večji in še popolnejši.

G. ban je izročil častnemu predsedniku KTD dr. Gregorju Pečjaku in tajniku KTD svetniku Antonu Cadežu odlikovanje Jugoslovanske krone III. stopnje, ravnateljem Ivanu Rakovcu, Ivanu Dežmanu in Ivanu Mesarju pa odlikovanje sv. Save III. stopnje z diplomami vred in jim iskreno čestital.

Zahvala odlikovancev

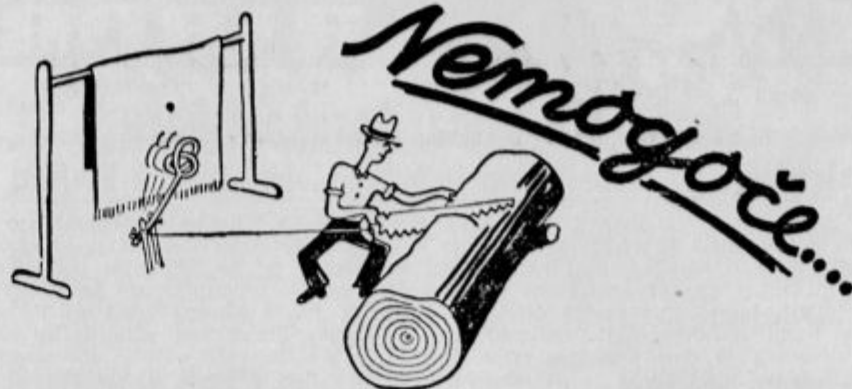
V imenu odlikovancev se je zahvalil častni predsednik KTD dr. Gregorij Pečjak in dejal: Velečislani gospod ban!

O delu, za katerega so podeljena visoka odlikovanja, ste zelo lepo govorili in vsebino točno označili. Iz malega raste veliko, kadar je seme —

Trgovski nameščenci dobo draginjske doklade

V petek zvečer so imeli trgovski sodru- niki občni zbor svoje organizacije, katerega se je udeležilo nad 100 članov. Zborovalce je pozdravil predsednik g. Sitar, ki je podal tudi tajniško poročilo. Med letom je organizacija dosegla osemurni delovnik, doseženo je tudi pokojninsko zavarovanje pri Pokojninskem zavodu za nameščence. Organizacija je posebno posvetila skrb plačam trgovskih sodru- nikom. Leta 1939 je plača nekako še zadostovala, za- radi draginje pa je postala občutno premajhna. Na to stanje je organizacija opozorila oblasti in delodajalce. Končno je bila izdana uredba, ki oloča minimalno plačo tudi sodru- nikom, in sicer 1150 din mesečno. To je že uspeh, če primerjamo plače z onimi iz leta 1939. Potego- vali smo se tudi za draginjske doklade in je ta akcija še v teku. Pri slučajnostih je zastopnik trgovcev g. Krek povedal, da so se trgovci odločili, da bodo svojim sodru- nikom dejali prav iste doklade kakor veljajo v Zagrebu. Ta izjava je žela viharje navdušenja. Zastopnik Delavske zbornice g. inž. Košir je zborovalcem sporočil, da so se s 1. novembrom povečale podpore za 60% za vse brezposelne, s 1. ja- nuarjem 1941 pa bo vpeljana posebna lestvica za brezposelne člane. Člani bodo torej dobivali posebej posebne brezposelne podpore in ne več v razredu delavcev, kakor je bilo to doslej. Pri volitvah je bil za predsednika ponovno izvoljen g. Lojze Sitar.

1 Sestanek gg. katehetov ljubljanskih sred- njih šol bo v ponedeljek 2. decembra ob 8 zve- čer v posvetovalnici Jugoslov. tiskarne. Razgovor o duhovnih vajah.

Je človeku istočasno opravljati dvojno delo. TUNGSRAM KRYPTON žarnica pa to zamore: pri znatno manjši porabi toka daje več svetlobe in »snežno bele!

VEČ SVETLOBE, MANJ STROŠKOV!

božje. Iz drobnega semena zraste mogočno drevo, ker je v semenu »Stvarnikova moč! Poudarili ste pomen katoliškega tiska. Vsebinska tega izraza ima življenjski pomen. Saj pomeni, da moramo biti po- vezani z božjo Cerkvijo, pomeniti mora popolno vdanost Bogu. Iz tega izvirajo za delo najmočnejši nagibi; v njem je za kulturna dela pokazana smer za vrednote, ki so podlaga trajni blaginji naroda; v njem se urejajo naši odnosi za prvi in glavni namen Katoliškega tiskovnega društva: Zvestoba Bogu in Cerkvi, narodu in državi! Prav v tem je tudi najgloblje utemeljena ljubezen do našega kralja in njegovega visokega doma Karadorde- vičev.

Da se tudi na najvišjem mestu naše delovanje odlično ocenjuje, smo iskreno hvaležni. Prezaslužni gospod ban in naš voditelj, prosimo Vas, da spo- ročite na najvišje mesto našo globoko zahvalo in izraze naše neomajne vdanosti.

V imenu grafičnega delavstva, zaposlenega v podjetjih KTD, je čestital odlikovancem g. Lojze Erjavec, predsednik organizacije grafičnega delav- stva v Ljubljani, s čemer je bila lepa slovesnost, ki je prinesla zaslužen priznanje dolgoletnim in požrtvovalnim delavcem, končana. Visokih odliko- vanj, ki so jih bili deležni odlikovanci in ki so hkrati priznanje kulturnemu delu KTD, se veso- limo tudi mi in vsem iskreno čestitamo!

Ljubljana, Mestni trg 9 Tel. 24-56

1 Petdeset let je

preteklo v četrtek 28. novembra, ko se je na prijaznem Viču rodil gosp. Andrej Bizjan, poštni poduradnik in hišni posestnik. Z var- čevanjem si je prihrani- lilo toliko, da si je na Glincah postavil svojo hišico, v kateri sedaj zadovoljno prebiva s svojo družino. Vsak dan ga vidimo pri po- štnem avtomobilu, kako skrbno prebira naslo- ve na zavojih in nato s hitrimi koraki do- stavlja naslovljencem. G. Bizjan je skrben družin- eki oče, v službi vreden in uslužben, zato tudi uživa splošno spoštovanje. Njegovi številni prijatelji, ka- terim se pridružujemo tudi mi, mu želijo, da bi mu Bog dal dočakati še več življenjskih jubilejev v zdravju in zadovoljnosti.

Autobus Ljubljana-Barje-Ig-Iška vas
vozi od 1. XII. 1940 po novem voznem redu in sicer vsak dan:

odhod iz Ljubljane ob 6.00, 12.30, 18.30
odhod iz Iza ob 7.00, 13.30, 19.30

Postajališče Ljubljana Krekov trg.

J. Kraljič, Ljubljana. Gosposvetska 1 pri »Figueu« — tel. 36-98

1 Proslava zedinjenja v Delavski zbornici bo drevi točno ob pol osmih.

1 Križanska moška kongregacija ima pri- hodnjo nedeljo, na praznik Brezmadežne, slo- vesno cerkevno opravilo zjutraj in zvečer ob navadni uri. Pri večernem slovesnem shodu bo tudi sprejem novih članov — V torek, 3. de- cembra zvečer bo odborova seja, ki naj se je udeležijo vsi odborniki.

1 Trnovčani! Danes ob 10 dopoldne bo v Prosvetnem domu proslava Zedinjenja s pe- strim sporedom.

1 Neimenovani dobrotnik je daroval Vin- cencijevi konferenci za župnik M. O. v Ljub- ljani na mesto cvetja na grob blagopokojnega g. Ludvika Skuhala znesek 300 din za siromaš- ne družine, Bog plačaj!

1 Združenje gledaliških igralcev v Ljublja- ni in Ljubljanska filharmonija priredita v pe- tek dne 10. januarja 1941 v Operi veliko aka- demijo za zimsko pomoč ljubljanskim revežem

1 Kakor doznavamo bo uprizorilo »Gledali- šče mladih« v Ljubljani v prvi polovici decem- bra Leskovčev drama: »Dva bregova«. Delo pripravlja g. Sintič Zvonimir, absolvent dram- ske šole v Pragi. Uprizoritev utegne biti do- godek na kar že zdaj opozarjamo vso kulturno javnost

1 Cenjene dame! Za Miklavža in za božič po- trebujete nove obleke. Najlažje boste izbrale že u- gotovljeno ali pa Vam po meri naredi tврdka Go- ričar, Sv. Petra cesta. Na zalogi velika izbira blaga za obleke po nizkih cenah!

Soliden Trpežen

čevelj

se dobi najbolj ugodno pri

TRIUMF-U

Miklošičeva 12
nasproti »Uniona«

1 Ne zamudite ugodne prilike in si takoj naba- vite srečke velike gasilske loterije, ki jo prirejajo prostovoljni gasilci v Ljubljani. Samo za 5 din lahko izrečate avto, motorna kolesa, dvokolesa, radio- aparate, šivalni stroj in še nad 400 koristnih do- bitkov. Zrebanje bo 29. decembra t. l. v Ljubljani. Danes bodo naši prostovoljni gasilci prodajali »re- čke« — ne odklanjajte jih! Saj pribitek loterije je namenjen za nabavo sodobne gasilske opreme. Me- ščani, podpirajte plemenito akcijo naših gasilcev in pridno segajte po srečkah. Srečke so na razpolago pri vseh prostovoljnih gasilskih četah in v trafikah v Ljubljani ter pri vseh prostovoljnih gasilskih če- tah v Sloveniji.

1 Pri zaprtju, močnji v prebavi — vzemite zjutraj na prazen želodec en kozarec naravne »FRANZ-JOSEF« grenčice.

Darila, ki razvesele:

eleganten damski plašč,
popoldanska obleka,
vezena svilena halja,
suknja za gospoda v
prvovrstni kvaliteti in
nizkih cenah

KONFEKCIJA

LUKIČ
PRI TROMOSTJU

1 Ako želite, da bi prišel sv. Miklavž k Vam na dom, ko bo odhajal s svojim epremstvom iz Narod- nega gledališča, sporočite to gospodu Gregorinu, članu Drame.

1 Zadnji kostanji v Zvezdi so padli. V soboto dopoldne so podrli zadnje štiri kostanje, ki so stali še na zgornjem delu očiscene Zvezde. S tem je ves ogromni trg, ki je sedaj nastal iz Zvezde in Kon- gresnega trga, dobil popolnoma drugačno lice. Spo- menik kralja Aleksandra je že sedaj dobil vse dru- gačno veljavo, čeprav okolica še ni dokončno ure- jena. Mnogi, ki hodijo čez Kongresni trg in čez Zvezdo, so s sedanjo zunanostjo mnogo bolj za- dovoljni. Zato že sedaj mnogi pravijo, da bi bilo Zvezdo škoda zasadiť z visokimi drevesi.

1 Zveglj Viktor, Čojzova 1, elika, pleska sta- novanja, oprave, stavbe, reklame, kulise.

1 Pečarji so se vrnili z orožnih vaj. Zato zopet lahko izvršujemo prezidave starih in dobave novih peči. Tovarna Lutz peči. Ljubljana, Šiška, tel. 32-52.

1 Moderne pletenine Karničnik, Nebotičnik.

1 Pečene purane in krvavice v gostilni Lovšin.

Praktični uradnik

absolvent Trgovske akademije s prakso v vele- trgovini, z večletno prakso samostojnega vod- stva trgovine, star 28 let, išče primerno službo. Ponudbe na upravo »Slovenec« v Mariboru pod »Mlaa in sposobne«.

Oglejte si kapelo sv. Cirila in Metoda
v Cirilovem akademskem domu!

To je naše prvo slovansko svetišče!
Kapela je odprta za javnost vse nedelje do božiča od 9—18 ure.
Streliška ulica št. 12

Monumentalni ameriški film iz najburnejše dobe:

Pod zastavo svobode

(Virginia City)

Samo kratek čas še na sporedu! — Borba za zlato in ljubezen! Mojsrsko režirani pohodi konjenice. Odlični igralci: Errol Fynn, Miriam Hopkins

Predstave ob 15.
17., 19. in 21. uri
dop. ob pol 11. uri
Kino Matica
tel. 22-41

Doživljajj ene noči v tajinstveni hiši, v kateri črna prikazen ogroža življenje mladih ljudi

Črna mačka

Film napetih dogodkov in močne razburljive vsebine

Ob 15., 17., 19. in 21. uri **Kino Sloga**, tel. 27-30

Dopoldne ob 10.30 matineja po znižanih cenah **TARZAN V HAREMU**

MARIBOR

Razbojnik v mariborskem baru

Lov in streljanje za razbojnikom je bilo podobno filmu z Divjega zapada

Maribor, 30. novembra. V poznih nočnih urah od večeraj na danes so se odigravali po mariborskih ulicah razburilivi dogodki, policijske patrulje so drvele sem in tja, klici in strelji so odmevali po raznih delih mesta, da so se ljudje po stanovanjih prebujali ter so bili vsi oplašeni, ker niso vedeli za vzrok in potek teh dogodkov. Vršil pa se je po mariborskih ulicah in vrtovih divji lov na razbojnika, ki je bil čisto podoben filmu, ki prikazuje borbe z ameriški gangsterji. Potek teh za Maribor nenavadnih dogodkov je bil sledeč:

Snoči okrog 10 je prišel k stražniku na Tržaški cesti 23 letni delavec Stefan Iskra ter mu prijavil, da so ga pravkar napadli in oropali sredi Tržaške ceste. Iskra se je nahajal zvečer v gostilni na omenjeni cesti ter je sam sedel za mizo, za drugo mizo pa je bila večja družba fantov in deklet, ki je popivala in pela. Fantje so začeli Iskrini prigravljati, naj jim plača vino, on pa je raje zapustil gostilno. Komaj pa je prišel na cesto, so ga obkolili štiri moški, ki so stopili za njim iz gostilne. Eden ga je pobil z boksalcem na tla, drugi pa mu je na tleh segel v žep ter vzel denarnico s 125 dinarji. Moški so potem izginili. Med napadalci je Iskra poznal dva po imenu in sicer sta bila to neki Jožef Kele in Ignac Ilešič. Stražniki so potem napadalce zasledovali, pa jih niso dobili.

Pozno ponoči pa je bil policijski stražnik na Grajskem trgu obveščen, da se nahaja v tamošnjem baru neki sumljivi moški, ki plačuje s tisočaki ter napaja z najdražjimi pišalami dve dekleti, ki sta prišli z njim v ta lokal. Stražnik je poklical še svojega tovariša in oba sta šla pred

navedeni lokal ter dala poklicati tega sumljivega bogataša. Prepoznala sta v njem Ilešiča, ki je bil zasledovan kot soudeleženec pri zgoraj navedenem napadu. Stražnika sta Iskro povabila s seboj, ta pa je spretno vrzel na tla svoj klobuk ter prosil, če ga sme pobrati. Ko se je sklonil po klobuk, je naglo odsunil oba stražnika ter se podal v beg. Policista sta ga zasledovala po Vetrinjski ulici in Ulici ob jarku in ker se ni na pozive ustavil, sta oddala več streliv iz svojih pištol, pa vse v zrak, da bi ga ustrašila. Begunec pa se za streljanje ni zmenil, pač pa je planil v Kopaljski ulici k ograji bivšega Tavčarjevega vrta, jo preplezal kot verveca, na drugi strani vrta pa je preplezal dva in pol metra visok vrtni zid, skočil v Frančiškansko ulico ter nato čez plot v številne vrtove, ki se nahajajo med Frančiškansko in Sodno ulico. Na teh vrtovih so ga obkolile policijske patrulje stražnic I. in II. ter ga preganjale iz enega vrta v drugega. Stražniki so ga nekajkrat dobili tudi na muho ter so streljali nanj iz samokresov, pa ga nobena krogla ni zadela. Nazadnje so ga po daljšem preganjanju in upelah, da je uvidel, da policajem le ne more pobegniti. Na dvorišču hiše št. 8 v Marijini ulici so ga potem aretirali ter ga odgnali v policijske zapore.

Begunec se piše Ignac Ilešič, star je 29 let ter je doma iz Oseka pri Sv. Trojici. Ko so ga prijeli, niso našli pri njem niti dinarja, v baru pa so videli, da je imel poln žep tisočakov. Denar je očitno zmetal med begom od sebe, da bi se na ta način iznebil obtežljivih dokazov. Sedaj ga zaslišujejo, da bi pojasnili skrivnostni vir njegovega bogastva.

Ukinjanje razredov na ljudskih šolah

Maribor, 30. novembra.

Banska uprava je ukinila na nekaterih mariborskih ljudskih šolah oddelke. In sicer so ukinjeni oddelki na I. in II. dekliški ter na III. in IV. deški ljudski šoli. Ukinjeni oddelki so sedaj združeni z drugimi oddelki na teh in drugih zavodih, pa se je pri tem število otrok v združenih razredih tako povečalo, da je pouk preobremenjen. Pri zadetih zavodih so naslovili na ministrstvo prosvete posebno spomenico, v kateri opozarjajo na posledice ukinjanja oddelkov ter navajajo razloge, ki govorijo zato, da se opuščeni oddelki zopet odprejo.

Mesto Maribor je obmejno mesto in vsaka ukinitve našega šolstva škoduje našemu ugledu. Že iz narodnostnih ozirov je nujno potrebno, da ima Maribor čim razvitejšo šolstvo. Zato ni priporočljiva ukinitve obstoječih šolskih oddelkov, čutijo imajo trenutno manj učencev, kakor je to predvideno. Posebno velja to za šole v Magdalenskem predmestju — za II. dekliško in II. deško ljudsko šolo. Mestni otrok, posebno iz tega predmestja, ki je čisto delavskega značaja, je neugnan, temperamenten in je zaradi tega potrebna precejšnja energija za vzdrževanje discipline, ki jo mora uporabljati vsak učitelj. Če pa je potem v posameznem razredu po 40 in več otrok, katere je večina vzgojila učenca — saj sta pretežno pri vseh otrocih oba roditelja zaposlena, tako da nimajo doma potrebne vzgoje in nadzorstvo, pa je temeljita vzgoja v šoli tem večja pomena ter edina garancija za napredek. Peti okraj je tudi najsiromašnejši ter otroci iz tega mestnega dela skoraj nimajo druge možnosti izobrazbe kakor ljudsko šolo. Zaradi socialnih razmer je pouk jako otežkočen ter je individualno delo pri prevelikem številu otrok nemogoče. Poleg tega se bo število otrok na šolah v tem okraju vedno večalo, saj ima tukaj Maribor edino možnost za razširjanje. Knalu bo na sedanjih šolah nastopilo pomniranje novih sob in oddelkov. Iz vsega tega sledi, da bi bilo treba v Mariboru ukinjene oddelke zopet vpostaviti.

m Zgledno človekoljubno delo mariborskega Marijanišča. Te dni je imelo društvo Marijanišče v Mariboru svoj redni letni občni zbor. Društvo podpira brezposelne služkinje ter upravlja v ta namen poseben zavod v Gregorčičevi ulici 18. Zgledno in požrtovalno vodijo upravo zavoda č. šolske sestre. Na obnem zboru so bili pokazani rezultati dela v preteklem poslovnem letu: 359 brezposelnih služkinj je bilo sprejetih v Marijanišče ter so imele tukaj 2112 prenočišč. Brezplačnih prenočišč je bilo 450, od ostalih, ki so obljubile plačati, pa jih je svojo obljubo pozabilo 480, tako da je bilo stvarno brezplačnih prenočišč 930. Sicer pa je tudi odškodnina, ki jo dekleta plačajo za streho in deloma tudi za hrano, malenkostna. Je pa silne važnosti, da imajo dekleta, ki iz katerega koli razloga zapuste ali izgube službo, v času, dokler si ne poiščejo nove zaposlitve, varno zatočišče, kjer najdejo topel sprejem in streho, tako da niso prepuščene ulici ki bi za marsikatero od njih postala usodna. Povrhu pa vrši Marijanišče tudi važno nalogo posredovalnice za službe. Sestre, ki vodijo zavod, poznajo dobro razmere pri mariborskih gospodinjah ter pomagajo svojim varovankam, da najdejo primerno službo, prav tako pa tudi gospodinjstvom, da dobe primerno, pošteno služkinjo. So v Mariboru zelo številne gospodinjke, ki sprejemajo samo na posredovanje tega zavoda. Lani je 250 gospodinj iskalo v zavodu služkinje ter je 200 deklet potom tega posredovanja dobilo službe v Mariboru. Zavod in njegovo človekoljubno delo vsem toplem priporočamo.

m Krznarstvo P. Semko, Aleksandrova c. 13, vam nud. ceneno kožuhovino in krznarske izdelke.

m Fantovski odsek Maribor II. ima jutri v ponedeljek svoj sestanek izjemoma v Delavski zbornici, Sodna ulica 9-II. Predaval bo vadniški učitelj Kotnik.

m Pozivajo se vsi starši, ki so prijavili svoje otroke, da jih v slučaju vojne evakuira oblast, da tekom enega tedna javijo pri mestnem socialno-političnem uradu, Rotovski trg št. 9-I eventualno spremembo svojega bivališča.

m Miklavžev večer v gledališču. Miklavž bo letos obiskal tudi naše narodno gledališče. Prišel bo na svoj god dne 6. decembra popoldne z zelo zabavno otroško igrice »Pikica in Tonček« in drugimi darili za pridno dečo.

m Fantovski odseki in Dekliški krožki proslavijo praznik Zedinjenja danes ob četrtno 12 popoldne v dvorani na Aleksandrovi cesti 6. Udeležba na slavnostnem zborovanju za vse članstvo strogo obvezna, prijatelji mladine vabljeni!

m Vsa katoliška društva na Pobrežju proslavijo 22. obletnico Jugoslavije danes popoldne ob 16 v Slomškovem domu

Zagorje

Župan občine Zagorje — šestdesetletnik. V ponedeljek, dne 2. decembra, bo obhajal šestdesetletnico svojega rojstva g. Prosenec Anton, župan občine Zagorje.

Skozi vsa leta svojega življenja in tudi ob času najhujših preizkušenj, je bil gospod Prosenec vedno zvesto na vodstvu vseh naših katoliških ustanov. Bil je ponovno izvoljen za načelnika Ljudske gospodarske zadruge, za načelnika Ljudske hranilnice in posojilnice v Zagorju, bil ponovno član občinskega odbora in cestnega odbora. V letu 1927 je bil imenovan za gerenta občine Zagorje, kar je ostal skoro leto dni. Ob ustanovitvi JRJ je bil izvoljen za predsednika te krajevne organizacije, na kateri listi je bil tudi v letu 1935 izvoljen za župana zagorske občine in sicer s tako večino, ki je dotlej v Zagorju volili niso dodelili nobenemu županu. Njegova dela po občini ter uprava občinskega gospodarstva pričajo, da je bilo zupanje podeljeno pravim rokam. Vrlemu možu želimo ob njegovi šestdesetletnici, da bi ga Bog ohranil še prav mnogo let zdravega in zadovoljnega.

Občinstvo opozarjamo na akademijo Fantovskega odseka, ki jo priredi v proslavo zedinjenja v nedeljo 1. decembra zvečer ob 7 v Zadržnem domu.

S slovesno sv. mašo v nedeljo za praznik našega zedinjenja je hkrati letos združena proslava sv. Barbare, zaščitnice rudarjev. Svete maše, ki bo ob 10, se udeležijo zato tudi rudarji.

V ponedeljek 2. decembra bo v Zagorju običajni letni živinski in kramarski sejm. Ker je tik pred sv. Miklavžem, je pričakovati obre kupčije.

Ježica

Fantovski odsek in Dekliški krožek na Ježici proslavita danes popoldne ob 3 v Cerkvenem domu na Ježici praznik zedinjenja z bogatim sporedom. Starši in prijatelji vljudo vabljeni. Vstopnine ni.

Jesenice

Miklavževanje v Krekovem domu bo v četrtek, 5. decembra. Za mladino pride sv. Miklavž ob pol 5. popoldne, za odrasle pa ob 8. zvečer. Zvečer bo pred obdarovanjem uprizorjena enodejanka »Usoda na zamenjavo«. Darila se sprejemajo isti dan od 9. popoldne dalje v Domu.

Fantovski sestanek bo jutri zvečer ob 8., na katerem bo stvarna predavanja prav zanimiva. — Vabljeni!

Škofja Loka

Obrotniško združenje za okraj Škofja Loka bo imelo dne 8. decembra ob 8 zjutraj v prostorih ljudske šole svoj redni občni zbor. Vsi, ki jim je za napredek obrtniške organizacije, bodo glasovali za sporazumno listo z g. Pavletom Bozovičarjem na čelu.

Dr. Josip Petrič

v Škofji Loki

Od 1. decembra 1940 dalje ne ordinira več privatno temveč samo za člane OUZD vsak delavnik popoldne

V Društvenem domu bo Miklavž za otroke v četrtek ob 3, ob 8 pa za odrasle z lepim sporedom.

Vincencijeva konferenca bo obdarovala predvsem z obleko vse revne otroke ne le mestnih šol, temveč tudi ljudske šole v Gabrku, kjer je ponekod revščina prav velika. Podprimo z vsemi močmi to socialno delo.

»Gigan« priidejo v Društveni dom ob pol 4.

CELJE

c Koncert v proslavo Zedinjenja. Drevi ob 8. prirede vsa celjska pevska društva s sodelovanjem Glasbene Matice v mestnem gledališču slavnostni koncert v proslavo praznika narodnega zedinjenja. Spored je zelo pester. Nastopili bodo tudi solisti, tako da bo koncert nudil lep umetniški užitek. — Vabljeni!

c Oficirji celjske garnizije prirede drevi ob pol 9. v Narodnem domu družabni večer.

c Proslava praznika Zedinjenja bo danes ob pol 5. popoldne v Salezijanskem mladinskem domu v Gaberjnih s prav lepim sporedom.

c Dijakka Marijina kongregacija priredi dne 8. decembra v proslavo Brezmadežne slavnostno akademijo v dvorani Ljudske posojilnice s pestrim sporedom.

Radio-aparati

Radione - Telefunken - Blaupunkt - Orion. - Pisalni stroji Adler in Rheintal (tudi na obroke)

RADIO-TOPLAK-CELJE

Prešernova 5/1

c Absolventi drž. trgovskih šol se organizirajo. »Absolventi«, glasilo Društva absolventov državnih trgovskih šol, ki izhaja v Celju, obravnava poleg drugih društvenih zadev tudi nameštenska vprašanja. Društvo je organiziralo po vsej Savinjski in Saleški dolini poverjeništvu in zbralo lepo število članstva, ki se bo borilo za svoje pravice. Tako se je pred kratkim tudi ustanovilo poverjeništvu v Sočanju. List urejuje Suszynski Maks, predstavnik za lastnika DATS pa je g. Vučer Leopold.

c Vaja za zatemnitev mesta v petek zvečer je uspela. Od pol 7. do četrtno 9. je bila v Celju zares egiptovska tema. Občinstvo se je strogo držalo izdanih predpisov mestnega poglavarstva in je bilo le malo pritožb. Na račun so seveda spet prišli mladinci, ki so v temi blodili po mestu z električnimi svetilkami, dokler jih nista policija in mraz pregnala.

c V Zagradu pri Celju je umrl 51 letni Korošec Ivan. Naj v miru počiva!

c V Celju je umrlo v preteklem mesecu 36 ljudi, od teh 14 v mestu in 22 v bolnišnici.

c V podružnici »Slovenca« v Celju, Aleksandrovi c. 6, dvignite ponudbe pod »Zamenjava«.

c Andrejev sejem je bil letos mnogo slabše obiskan kakor v ostalih letih tako po prodajalcih kakor tudi po nakupovalcih. — Prodajalci zimske obutve in oblek so prišli na svoj račun, ostali pa v mnogo manjši meri. Pozna se, da sicer bogata

Na prvi december

Letos bolj ko druga leta negotovost v srcu kljuje skrb se v misel nam zapleta, doom duha nam izprašuje:

Domovina, domovina, po kateri kreneš poti? Si pripravljena, edina, če neurje Te žgosti?

Je zadostna vez med nami, če preskušnje bič udari? So tla trdna pod nogami, streha varna pred požari?

Kakšen zrak nebo preveva, kakšno sidro dna zagreza? Se smehla Ti zarja dneva ali ždi viharjev jeza?

Boš ostala, domovina, še naprej, ko prejšnje čase: močna, zdrava, troedina — kakor brat, ki v sebi rase?

Griša Koritnik

Miklavževi večeri v Ljubljani

Mamice, očetje! Kaj ne, da želite, da bi tudi Vaši mali bili ob Miklavžu deležni izrednega veselja in doživljanja. Pripeljite jih zato v četrtek, 5. decembra ob 4 popoldne v dvorano trnovskega Prosvetnega doma, kjer jim pripravljajo ženski odsek Prosvetnega društva prelepo presenečenje. Sv. Miklavž, bogato obložen z darili, ljubeznivo vabi svoje malčke.

Miklavž v Rokodelskem domu. Miklavž s številnim spremstvom bo prišel v Rokodelski dom v četrtek, 5. decembra dvakrat, ob petih za otroke, ob sedmih za odrasle. Ob vsakem Miklavževem prihodu bo tudi lepa gledališka igra. Vstopnice se bodo dobivale v sredo od 3—8 popoldne in v četrtek od dveh popoldne dalje v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Tam se bodo sprejemali tudi darovi, ki jih želi kdo darovati po sv. Miklavžu otrokom ali odraslim.

Krščansko žensko društvo je povabilo sv. Miklavža, da pride v četrtek, 5. t. m. ob pol 5 popoldne v belo dvorano Uniona razveseliti pridne malčke. Glede obdaritve se je zgledati istega dne v isti dvorani med 12 in 2 uro.

Sv. Miklavž bo prišel s svojim spremstvom v četrtek popoldne v Dramo h Golčevi mladinski igri »Sneguleica«. Obrača se na dobra srca gg. trgovcev, zlasti tistih, ki prodajajo slaščice, pecivo, šolske potrebščine in podobno s prošnjo, naj prispevajo s svojimi izdelki k obdaritvi tistih otrok, za katero bo Miklavžu zmanjkalo daril. Za darove, ki jih bodo gg. trgovci z navedbo trdkih poslali v sredo in četrtek popoldne v Dramo k vratarju, se bo Miklavž darovalcem na odru med predstavo in po ljubeznivosti uredništva tudi v dnevnem časopisu imenoma zahvalil.

Sentjakobčani! Miklavžev večer FO Ljubljana — Sv. Jakob — bo v farni dvorani v četrtek, 5. decembra. Za otroke ob 4 in ob pol 7, samo za odrasle ob pol 9 zvečer. Pridite! — Pester spored in orkester peklenskih, igra v peklenskem breznu. Obdarovanje itd.

Na Miklavžem večeru dne 5. decembra ob 7 zvečer v frančiškanski dvorani bodo prišli na račun v prvi vrsti otroci. Ta veličastno aranžirana prireditev, z deloma umetniškim sporedom, pa bo tudi pravi užitek za odrasle. Morda še niste čuli slavnega virtuosa na kitari g. Stanka Preka, ki bo pri tej prireditvi iz prijaznosti sodeloval. Ime priljubljenega humorista g. dr. Morella pa je v naši javnosti že dobro poznano. Če si hočete še pravčasno oskrbeti boljše sedeže, ki se že razprodajajo v pisarni »Pax et bonum«, frančiškanska pasaza, se takoj odločite. Cene sedežev od 12 do 4 din navzdol. Informacije glede Miklavževe obdaritve itd. dobite lahko tudi na telefonu številka 43-63.

FO sv. Peter priredi v četrtek, 5. t. m. v društveni dvorani — župnišče — »Miklavžev večer« in sicer ob peti uri popoldne za mladino, ob osmi uri zvečer za odrasle pri pogrnjenih mizah z zelo pestrim sporedom. Darila se sprejemajo v sredo cel dan in v četrtek do osme ure zvečer. — Odbor.

Prosvetno društvo Trnovo sporoča, da pride sv. Miklavž v Društveni dom v četrtek, 5. decembra, kjer bo obdaril ob 4 popoldne najmlajše do 6. leta starosti, ob 6 zvečer mladino od 6. leta dalje, ob 8 zvečer odrasle. Prireditve bo aranžirana z nežnim čutom za otroke in odrasle. Naročila in darila sprejema v četrtek, 5. decembra od 8. ure zjutraj dalje v Društvenem domu.

Kranj

Ptuj

Podvinec. V nedeljo, dne 24. nov., se je poročila Golobova Mica z Janezom Hole iz Janove, župnija Sv. Urban. Poročil ju je nevstin brat g. p. Gavdencij Golob, kaplan na Ptujski gori. Naši dobri Micki želimo na novem domu veliko sreče in blagoslova. Bila je Marijina hčerka, zato ji je Marijina družba kot svojimi odbornici v spomin poklonila lepo Marijino sliko, pevci pa so se s cerkvenega kora, kamor je tudi več let zahajala, poslovili od svoje tovarišice z ubrano pesmijo. Novoporočencema naše čestitke!

Trbovlje

Cirilova knjigarna, Trbovlje. Vabimo vas v našo trgovino, Loka 253.

Še je čas

da si naročite »Slovenčev koledar«

Do 8. decembra naj vsak naroči in plača naročnino zanj po 10 dinarjev.

Po 8. decembru bo koledar občutno dražji.

Kdor je samo naročil koledar, pa ga še ni plačal, naj ga takoj plača. Posluži naj se nemudoma položnice, ki je piktura današnjemu »Slovencu«. Ako do 8. decembra t. l. ne po plačal, ga ne bomo mogli smatrati za naročnika. — Koledar je narastel kar na 250 strani in bo res prelep dar vsem naročnikom »Slovenca« — »Slovenskega doma« — »Domoljuba«.

Ljubljana, 1. decembra

Gledališče

Drama. 1. decembra, nedelja: ob 15 Mali lord. Mladinska predstava. Izven; ob 20 Cigani. Izven. — 2. dec., ponedeljek: zaprt — 3. dec torek: Razvalina življenja. Red A

Opera. 1. dec., nedelja: Ob 15 Grof Luksemburški. Izven. Znižane cene. — 2. dec., ponedeljek: Iz Prešernovih dni. Proslava 140 letnice Prešernovega rojstva. Dobrodolna prireditve Kola jugoslov. sester. Izven. — 3. dec., torek: Figarova svatba. Red Torek.

Radio Ljubljana

Nedelja 1. decembra: 8 Jutranji pozdrav, 8.15 Kvintet pihal, 9 Napovedi, poročila, 9.15 Fr. Schubert: Kvartet v c-molu (Smrt in dekle), plošče, 9.45 Verski govor (p. Kazimir Zakrajšek), 10 Prenos cerkvene glasbe iz stolnice (Fr. Gerbič: Maša na čast Jezusovemu Srcu), 11 Tamburaški septet (S. Kahne), 11.45 Klavirski koncert štiričlonski skladb (gg. dr. Valens, Vodušek, prof. Ivan Krmpotič), 12.30 Objave, 13 Napovedi, 15.02 Koncert jugoslovanske glasbe (Izvajal. Rad. komorni zbor in Rad. ork.), 16.30 Zgodovina ZFO (g. dr. Karel Capuder), 17 Kmet. ura: Organizacija mlekarstva (inž. Erpič Jože), 17.30 Pevski zbor »Slavec«, 18.15 Za oddih (plošče), 19. Napovedi, poročila, objave, 19.30 Slovenska ura: Iz svojih spisov bere g. F. S. Finžgar, 20.15 Rezervirano za prenos, 22 Napovedi, poročila, 22.15 Domača zabava (plošče).

Prireditve in zabave

Koncert »Slovenske kromorne glasbe«. Jutri v ponedeljek bo dana glasbo ljubecem prebivalstvu Ljubljane lepa prilika, da sliši najnovejšo skladbo naših domačih skladateljev Švare, Škerjanca, Osterja in Arniča. Priznani naši umetniki: Ornikova, Sedlbauer in Lipovšek bodo izvajali njihova klavirska tria. Nabavite si takoj vstopnice v Matični knjižarni. Cene od 25 din navzdol.

Drama »Verigo« bomo danes popoldne ob petih ropet videli uprizorjati na odru frančiškanske dvorane. Upozorila jo bo igralska družina Stolne prosvete, ki je prejšnjo nedeljo po glasovih nepristranskih kritike dosegla v tej igri zelo lep uspeh. Vstopnice po navadni ceni dobite danes popoldne v trafikah Šoukal, popoldne, dve uri pred predstavo pa pri blaginji in frančiškanski pasaži! Ne zamudite lepe prilike!

Jegličevci! Miklavževanje bomo imeli v petek 6. decembra v dvorani Rokodelskega doma ob 8 zvečer. Vstopnine ni; vabljeni le člani.

Sentjakobčani! Sv. Miklavž obišče našo faro v farni dvorani v četrtek, 5. decembra, in sicer: otroci ob 4 popoldne, otroke ob pol 7, samo odrasle pa ob pol 9 zvečer. Pripravili mu bomo lep sprejem z orkestrom peklenskih, igro v peklenskem breznju in raznimi zanimivostmi. Naročila se sprejemajo v sredo od 8 do 9 in v četrtek od pol 3 dalje.

Cerkveni vestnik

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 5. decembra v uršulinski cerkvi v sledečem redu: Jutraj ob petih bo prva sv. maša, ob pol šestih pridiga in ob šestih sv. maša z blagoslovom za žive in rajne člane bratovščine. Vse častilce sv. Rešnjega Telesa vabimo, da se v obilnem številu udeležijo evharistične pobožnosti v četrtek v uršulinski cerkvi.

II. Vnanja Marijina kongregacija pri uršulinkah v Ljubljani ima v nedeljo 8. t. m. na praznik Brezmadežne jutraj ob 6 sv. mašo s skupnim sv. obhajilom, popoldne ob 2 pa slovesen shod. Pridite vsi! Voditelj.

Predavanja

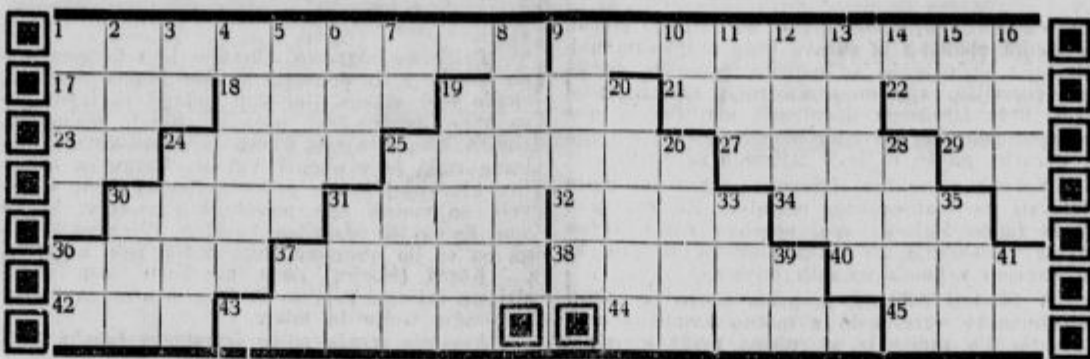
Zenski odsek Šempetrske prosvete ima v ponedeljek 2. decembra ob 20 sestanek. Predaval bo g. Rado Miklič o izseljenstvu.

V Društvu bežigradskih mož ima v ponedeljek zvečer ob 8 g. prof. dr. Fajdiča predavanje »Gimnazijska vzgoja in očetje gimnazijcev«. Tudi ne člani vabljeni.

Naše dijaštvo

Akademikarke, akademiki! Danes ob tri četrti na 11 bo v zbornici univerze proslava našega zedjenja. Program je tale: državna himna, deklaracija, govor, recitacija in »Hej Slovani«. Pozor!

Križanka

Vodoravno: 1. Tisti, ki hodi iz kraja v kraj, menjava bivališče. — 9. Slovenski slikar. — 17. Hrvatska reka. — 18. Zabi glas. — 19. Zaupanje, ideja. — 21. Moško krstno ime. — 22. Veznik. — 23. Pevska nota. — 24. Telesna poškodba. — 25. Starodavno grško mesto, po njem se imenuje doba antične grške kulture. — 27. Najmanjši delec snovi. — 29. Prvi dve črki v abecedi. — 30. Znanost. — 31. Del redovniškega oblačila. — 32. Podarjena nikalnica. — 34. Kraj v dvorani. — 36. Podolgast madež. — 37. Kovina, katere je največ v Španiji in Ameriki. — 38. Starogrška boginja modrosti. — 40. Vrsta čipkaste blagovne vzorca. — 42. Naplacho. — 43. Izgubljena borba. — 44. Prijeten vonj. — 45. Očka.

Navpično: 1. Del pisarniškega pohištva. — 2. Zenski osebni zaimsek. — 3. Kazalni zaimsek. — 4. Morska riba. — 5. Vazna človeška žila. — 6. Turški oblastnik. — 7. Romanski določni člen. — 8. Zenska torba za živila, za trg. — 9. Sladkovodna riba, tanka kožica. — 10. Vzklík. — 11. Oče. — 12. Krajša beseda za vrsto prevoznega sredstva; kritica ali vrtica, ki stoji pred leposlovnim delom in nakaže njegovo vsebino ali namen. — 13. Pozitivni električni pol. — 14. Kot 7. navp. — 15. Kratko žensko ime. — 16. »Novo mašo poje«. — 19. Srednjeveška osebnost. — 20. Tuja oblika ženskega krstnega imena. — 24. Tanka stvar. — 25. Težava, trpljenje. — 26. Močno vonjava tekočina. — 28. Slovenska reka. — 30. Sova uharica. — 31. Oziralni zaimsek. — 33. Stara oblika veznika. — 35. Svetopisemska ženska oseba. — 36. Pevska nota. — 37. Prihodnjik. — 39. Začetni črki imena in priimka slovenskega pisatelja. — 41. Egipčansko božanstvo.

Rešitev nedeljske križanke

Vodoravno: 1. Polovičen. — 9. Opozicija. — 17. Ena. — 18. Meta. — 19. Kajin. — 21. Name. — 22. Nem. — 23. Na. — 24. Pind. — 25. Robnik. — 27. Luna. — 29. De. — 30. Peka. — 31. Leto. — 32. Igor. — 34. Nika. — 36. Para. — 37. Mosor. — 38. Cekar. — 40. Kupa. — 42. Rro. — 43. Niger. — 44. Ka (konjska sila). — 46. Rudar. — 48. Tea. — 49. Sk. — 50. Baron. — 51. Bari. — 53. Nobel. — 55. L. r. — 56. Komar. — 57. Dišava. — 59. Razor. — 61. Muren. — 62. Vega. —

vamo članstvo AZ, da se proslave polnočestvilo udeležijo. Vhod je iz Vegove ulice z akademskimi legitimacijami. Akademika zveza.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: V nedeljo: dr. Piccoli, Dunajska cesta 6; mr. Hočevar, Celovška cesta 62, in mr. Gartus, Moste, Zaloška cesta; v ponedeljek: dr. Kmet, Dunajska cesta 43; mr. Trnkoczy ded., Mestni trg 4, in mr. Ustar, Selenburgova ulica 7.

Cerkije ob Krki

Tukajšnje prosvetno društvo priredi ob zaključku kmetijsko-gospodinjstva tečaja v nedeljo 1. decembra ob 3 popoldne igro »Za srečo«. Prijatelji prosvete vljudno vabljeni!

Škala

Kako sveta in visoka je zapoved za našo zavedno slovensko-katoliško mladino fantovskih hodsekov in dekliških krožkov: žrtvovati se in iz vsega srca ljubiti mater domovino, to bo pokazala danes, 1. decembra, ob 15 v Društvenem domu slavnostna akademija, na katero ste vsi od blizu in daleč najiskrejeje povabljeni!

»Bogoljubovim« naročnikom

Veliko »Bogoljubovih« naročnikov nam je sporočilo željo, da bi tudi oni bili radi deležni cenenege nakupa »Slovenčevega koledarja« po 10 din.

Da ustrežemo tem številnim željam, je podpisana uprava »Bogoljub« naredila dogovor s »Slovenčevim koledarjem«, da bodo tudi vsi »Bogoljubovi« naročniki lahko dobili koledar po 10 din.

Pripominjamo, da s tem svojim naročnikom žrtvujemo precej, ker stane »Slovenčev koledar« dejansko več kakor 10 din in mora »Bogoljub« razliko med 10 din in njegovo dejansko ceno nositi sam.

Zato upamo, da bodo vsi »Bogoljubovi« naročniki znali ceniti to žrtev, da bodo pridno naročili ne le »Slovenčev koledar«, ampak predvsem ostali zvesti naročniki »Bogoljuba« tudi za bodoče leto.

Pripominjamo, da smo se sami prepričali o vrednosti »Slovenčevega koledarja«, ki bo res prelepa knjiga in v vrsti koledarjev gotovo brez primere, saj bo obsegal obširno zahavno in poučno tvarino na ca. 250 straneh večjega formata kakor je »Bogoljub«. Po tako nizki ceni gotovo ni bila na razpolago Slovencec še nobena knjiga.

Ugodnosti naročila »Slovenčevega koledarja« za 10 din so lahko deležni oni »Bogoljubovi« naročniki, ki bodo istočasno z naročnino koledarja plačali tudi »Bogoljub« za leto 1941 vnaprej. To je treba storiti do 8. decembra t. l. Po 8. decembru bo »Slovenčev koledar« tako za »Bogoljubove«, kakor tudi za »Slovenčeve«, »Slov. doma« in »Domo-ljubove« naročnike občutno dražji.

Za nenaročnike »Bogoljuba« je koledar po 28 din.

»Slovenčev koledar« naročite lahko pri poverjeniku »Bogoljuba« v vašem kraju, ali pa po položnici, s katero plačujete naročnino »Bogoljuba«.

Vse zastopnike »Bogoljuba« vljudno prosimo, da blagovolijo sprejemati naročnike za »Slovenčev koledar« ter zbrane seznane naročnikov poslati najkasneje do 8. decembra t. l. iz domačega kraja, tako da bo uprava »Bogoljuba« dobila sezname vsaj 9. oziroma 10. decembra t. l.

Naša želja je, da bi vsak naročnik »Bogoljuba« naročil tudi »Slovenčev koledar«!

Uprava »Bogoljuba«

63. Menu. — 65. Tesar. — 67. Uren. — 68. Kila. — 69. Do. — 71. Rado. — 73. Novo. — 74. Lan. — 75. Kino. — 76. Reka. — 78. Lado. — 80. Sem. — 81. At. — 82. Popotovati. — 83. Valona. — Navpično: 1. Pena. — 2. Ona. — 3. La. — 4. Omika. — 5. Vena. — 6. I.t.d. — 7. Ca. — 8. Nabor. — 9. Ojnic. — 10. On. — 11. Zal. — 12. Imun. — 13. Cenik. — 14. In. — 15. Je. — 16. Amen. — 19. Kotor. — 20. Niger. — 24. Pero. — 25. Resen. — 26. Kokun. — 28. Akut. — 30. Park. — 31. Logor. — 33. Rador. — 35. Apel. — 36. Pesa. — 37. Miran. — 39. Rabat. — 41. Aare. — 43. Namen. — 44. Kasa. — 45. Sram. — 47. Rezen. — 50. Boren. — 51. Biga. — 52. Iver. — 54. Losos. — 56. Kurat. — 57. Delo. — 58. Anal. — 60. Raven. — 61. Mula. — 62. Vno. — 64. Udav. — 66. Roma. — 68. Kip. — 69. Dev. — 70. Oka. — 72. Oda. — 75. Ko. — 76. Ro. — 77. At. — 79. Ol.

Zlogovnica

Sestavi iz zlogov: a, a, a, dov, e, ja, kel, ku, ka, le, li, ma, mež, mir, muk, na, ne, nik, non, po, ro, sti, ti, to besede sledečega pomena:

v preteklost segajoč seznam članov družine — arabski dostojanstvenik — balkanski pranmarod — del voza — nauk o zvoku — Puccinijeva opera — češki svetnik — drugo ime za Malo Azijo.

Prve in zadnje črke dobljenih besed ti povedo uspešno inseratno novost sobotnih »Slovencev«.

Rešitev nedeljske zlogovnice

Škoti — Kosem — Retje — Libanon — Apno — Tretv — Ilja — Citat — Alibi. — Prve črke dajo: Škratica, zadnje: Imenovati.

Kurenčkuva Neška ma tud beseda

ta pudražitu »Sluvenec« hyaležen. Moj mož, ke je na »Sluvenca« naručen je sam Buh v kulk let, bo sevede mal grdu gledu, ke bo brau ud te pudražitve. Jest se mu bom pa kar u kšit prou ud srca regala. Prou gvišen se bova še elu skregala zavle tega.

Sej se bo vam, dražestne brauke in spuštvan brauci, tud prou gvišen čuden zdel, kuku je tu, de se jest zavle te pudražitve smejam. Vem, de bote mislel, de sem mal prfrknena, al sem pa tku škuduželna, de mojemu može ta pudražitu prvošem. Oh, pa nekar kej taga na miselte. Jest usakmu čluvek, nej bo moj prjatu al pa souraženk, sam dober prvošem. Sevede sama seb pa tud. Tega na bom tajila.

Veste, ta reč je pa tkula. Sevede tu vam morem puvedat, de me na bote preveč slab sudil.

Puglejte! Moj mož je že leta in leta na »Sluvenca« naručen, koker sem že rekla. Tud naručnina plačuje zmeri voreng in pušten. Ke je pa on prekamot, de b hodu usak mesec ke u uprauništu naručnina plačvat, noja, pa časa tud nima, pa men udšteje tisteh pitindvejet činarčku in m naruči, de morem jiti prec »Sluvenec« naručnina plačat, de ga na boja tirjal. On je strašen natančen za take reči, ke je pr daukari uradnik. Sej jih puznate, kašen sa tam. Zdej ta peruga nuvemra m je mogu pa kar trideset činarčku udštet. Vite, zatu me je pa ta pudražitu tku razveselila.

Veste, jest zmeri tiste »Križanke« rešujem in jih tud zmeri prou rešem. U te strok mam jest velika rutina. Men neko! na fali. Sevede, pol dubim pa »Sluvenca« čist zastojn. Tist gnar, ke m ga mož da za naručnina plačat, pa spraulam u en lunčen šparuc. Al ni tu pameten? Zakua b se pa pol člouk na veseliu mal bulšga za služka, puseben zdej, se je tku hedu za gnar.

Pa na smete miselt, de jest tist ta pršpar gnar kar zase punucam, za kašne šminke, de b s žnabe in pa nuhte z no narbarla. Men se za taka prsmudarija škoda zdi gnarja. Ta gnar jest rajš šparam, de lohka mojemu može kašna ubleka kupem, keder se ga dost nabere. Veste, moj mož je tak, de mu je useglih, če je še tku za spēhan. Sam de ma mestafe prou u lft zavihane, pa j ves srečen. Mene je pa sram s takmu dedcam ukul hodet, zatu morem pa jest gledat, de m na dela sramote.

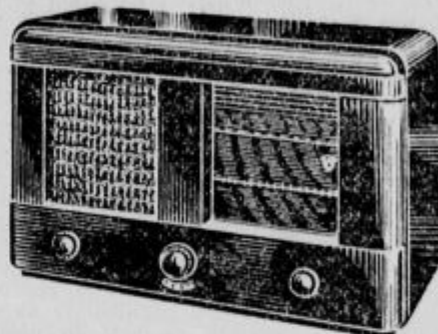
Lansk let sem mela pa smola. Jest sem mu tla pestit za gud nova ubleka narecit. Ke pa nimam z žnidarjem dost za uprout in na vm na kerga b se ubnila, de b mu ja znou prou fajm naredet, sem se pa ubnila na ena moja prjatelca, ke je tud umužena, de b m nasvetvala, na kerga žnidarja nej se ubnem, de b m ubleke na sflušu, ampak lepu muderen naredu. No, in ona m je nasvetvala enga, ke se je pr teh majstreh učiu. Rekla m je, de ta bo znou prou gvišen lepu ubleka naredet, ke je tulk stederu.

Sevede jest sem ja ubugala in šla z mojemu možam h tistmu žnidari, de mu je ubleka umeru in nama ublubi, de bo du negauga gudu prou gvišen fertik, če prou ma zdej precej enga dela, pa cviren se tud tešku dubi. Moj mož je bil tku veseu moje radudarnost, de me je tou kar u priča žnidarja kušent, Sevede mu jest

nadstropja sta vrhunec gradbene tehnike.

Naši sprejemniki so vrhunec radijske tehnike!

4-ELEKTRONSKI SUPER SPREJEMNIK

ORION
RADIO 150

RADIO d. z. o. z., LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 7
RADIOVAL, LJUBLJANA, Dalmatinova ulica 13
ANTON BREMEČ, CELJE, Miklošičeva ulica št. 2
L. LUŠICKY, MARIBOR, Koroška cesta št. 11

tega nisem duvilila, ampak rekla sem mu, de nej me rajš pele u kašna štarja na ene pu litra. Sevede je biu moj mož prec kurent, ke ga tud sam rad cuka. Tku sva se ga pol tam pr Kušak nalezla, de sama na vem, kuku sva dam prša.

Na negauga gudu oan mu je res žnidar prnesu ubleka. Ampak, ke ja je pumeru, je biu pa tak, de b bl pasu na kašna niva, de b grabce strašu koker pa med ldi. Tku sem bla pa jezna, de b ta narrajs žnidari ubleka kar u kfris vrgla. Kene, tulk enga gnarja sem ofrala za blagu, zdej pa mož še za ubieat na bo mo kej. Tku sem pa žnidarja uzmerjala, de b me šou prou gvišen tožet, če b mou kašna priča.

Žnidar je biu doug časa kar tih, pa farbe je spreminu. Ke sem bla jest enkat fertik, je pa reku: »Veste gespa, vi se na naš foh prou nē na zastopte. Vi na veste, de sem jest neudvisen umetenk. Jest na delam takeh ublek, koker jih delaja drug ud kundsoft udvisen žnidari. Jest delam sam kumpuzicije. Če za vaš gespuud suprog na more ublečt, nej ja pa ubes na klajderštok, pa ja gleda. Tku bo mou še veči užitek, koker če ja ma kar na seb. Veste, jest sem se učiu pr treh majstreh, ke sa bli tud umetenki. Zatu tud vem, kua delam in kua znam.«

»Tu mene nē na briga, če ste se prou pr deseteh majstreh učil. Vi holt nimate talenta, pa j fertik. Vi kar naprej delite soje kompozicije, men pa gnar vrnite, ke sem ga dala za štof,« sem mu jest rekla, moj mož je biu pa kar tih, koker kašen teleban.

Sevede, žnidar m ni gnarja vrnu, ke ga mende ni mou. Kau use je pustu, pa je šou. Jest sem pa tista ubleka strgala, in mam zdej tista kumpuzicija za cujne, keder prah brišem.

No, hvala Bugu, letas, ke sem se mu tud namenila kupet nova ubleka, sem bla pa lo mal bl previdna. Clouk ja na sme sam za kumpuzicije gnar ven metat. Veste, tam ene par hiš gor ud nas, stanuje en že mal bl prleten gespuud. Ta je u petek al pa svetk zmeri tku lepu ublečen, de b ga člouk kar gledu. K temu sem unkat skučila in ga prusila, de b m puvedu, ker žnidar zajnga ubleka dela.

Sevede temu gespuude s je pa mogel tu strašen dober zdet, ke sem ga tku puhvalila. Mal se m je namuzu, pol m je pa puvedu, de zajnga dela že leta in leta en gvišen Koščak, ke je mou lansk let soja delaunca tam na Noumu trge u tist hiš, koker je žekuhna, zdej ja ma pa na Starmu trge numara šest u prvem štuk. »Kar na tega se ubrnite, pa bote prou gvišen eufriden,« m je reku.

Jest sem se mu sevede prou lepu zahvalila za svet in šla kar naraunast u štacuna prou en lep štof kupet za muža.

Prec drug dan sva z mojemu možam že puiskala tista žnidarja, ke m ga je tist gespuud prpuoču. Kar prec sva šla k nemu, de je ubleka pumeru. Sevede, ublubet m je pa tud mogu, de bo du možuga guou prou gvišen fertik. No, ke mu je enkat ubleka pumeru, ga je pa še prašu, če mu če tud kej varžetu na ubleka naredet. Mož ga je sevede en čas prou debel gledu, ke se mu je čuden zdel, de ga kej taga sprašuje. Pol ga je pa le prašu, zakuat ga zavle varžetu prašuje.

»Veste gespuud. Dondons m skori usaka kundsoft naruči, de nej sam en varžet na suka naredim, d ga bo mou za šnajtichel, aruzga tku pr teh časeh nima, de b u varžete še spraulu,« mu je žnidar udguvuru.

»No, pol pa še men sa men varžet naredite, de ga bom mou za šnajtichel. Gnar m tku usak mesec ta stara pubere,« e je moj mož žnidari nalagou.

Veste, de se m je tu fržmagal. Noja, pa kaj čma? Dubrota je holt srota. Jest sem bla kar tih, ampak naprej sem s na l uzela, de na bom neko! več može ubleke kepvala, pa če bo prou kar nag ukul hodu. Tist gnar, ke ga bom ud zdej zanaprej pr »Sluvenec« zasležila za rešitu »Križanka«, bom že kok drgač ubnila. Sej ženske mame tku zmeri kašne putrebe, K. N.

Albanija in Albanci

Albanija je v marsičem izrazita posebnost evropskega kopna.

Gorato, valovito, s prepadi in tokavami, močvirji in skalnatimi skladi, po večini gozdno, raztrgano ozemlje ni primerno za kake široke zasnove poverpejčevanja. V nižjih legah reke, gorski potoki in hudourniki, ponekod kar veličastni, divjeromantični slapovi dajejo obilo vode, medtem ko je v višjih legah navadno veliko pomanjkanje. Malisorom, t. j. gorskim prebivalcem vprav voda prizadeva največje skrbi. Ob redkih studenih je izvrševanje krvnega masčevanja med rodovi podnevi sporazumno odpravljen.

V okolici Skadra in ob morski obali je podnebje milo, rastline bujno in zemlja rodovitna. Uspeva marsikot tudi južno sadje, kakor pomaranče, citrune, smokve itd. V nekaterih legah na nižjih planinah so prekrasni travniki, celo polja. Toda obdelovanje zemlje, ki je zaradi krvnega masčevanja prepuščeno po večini ženskim rokam, je čisto preprosto in zelo omejeno. Nekoliko bolje je glede tega poskrbljeno v obliži redkih večjih mest.

Prebivalstvo je razdeljeno v dva poglavitna plemena, v Gege in Toske. Ves od reke Škumbe pa v notranjost Grčije so Toski, ki imajo po večini še nomadski način gospodarstva, ker se mnogo bavijo z ovčerejo. Verski in politični vpliv Grkov je med Toski izredno močan.

Bolj sestavljeno in zato zelo občutljivo je življenje med Gege. Gege se delijo v številna plemena, ta plemena pa spet v rodove in podrodove. Najmočnejše plemo med Malisori so Mirditi, ki so skoraj vseskozi katoličani. Od teh sta dva rodova čisto slovanska in pravoslavne vere, oba na črnogorskem ozemlju (Kuči in Išnani).

Vsa plemena in rodovi med seboj so bolj ali manj v sovraštvu drugo z drugim. Toda, ko gre za svobodo in obrambo domovine, preneha vsaka krvna osveta, in složno se zberejo oborožena krdela pod vodstvom svojih barjaktarjev na določenih krajih, pripravljeni za boj. Za moderno vojskovanje Albanci niso sposobni. Za guerilske boje, boje iz zased, pa so neprekosljivi, izdržljivi

TEHNIKA

Ubijanje kitov z elektriko

Lov na kite, ki se je razvil iz starega načina lova, po katerem so ribiči lovili kite s harpunami, se je v zadnjih dvajsetih letih zelo moderniziral. Nič več ne tvegajo ribiči v majhnih čolnih boja z veliko živalo, ampak imajo zato velike parnike, s katerih izstrelijo moderno harpuno, privezano na dolgo vrv. Harpuna se zasadi v telo kita, pri čemur eksplodira njen prednji konec ki je napolnjen z razstreljivom in razmesari žival.

Boj z modernim orožjem traja še vedno po nekaj ur, pri čemer je treba kita do sedemkrat zadeti in pomeni nečloveško mučenje živali. Pa tudi kljub modernemu načinu se zgodi, da kit uide preganjancem, in čeprav pozneje pogine, ga lovci ne najdejo več. To pomeni tem večjo izgubo, ker število kitov zaradi takega iztrebljanja stalno pada.

Mesto lova s harpunami, ki eksplodirajo, so uvedli v novejšem času ubijanje kitov s pomočjo elektrike. Pri takem lovu zadošča enkratni strel s harpuno, ki je pripeta na vrh, ki ima v sredi električni kabel, zvezan s tokom, ki ga proizvaja poseben generator na ladji. Tok teče od mesta, kjer se je harpuna zasidala skozi telo in prehaja skozi jezik v morsko vodo in oddot nazaj na ladjo, ki je na primernem mestu obložena s svinčnimi ploščami, čez katere se prevaža tok iz morske vode nazaj h generatorju. Koža živali deluje kot izolator, kakor so ugotovili poskusi.

Tok, ki ga uporabljajo, ima napetost komaj 220 voltov, kar pa popolnoma zadošča, tudi za primer, da lovci ne zadenejo v polno, ampak da obični strel v debeli plasti masti. Največ upora pri prehodu elektrike predstavlja mesto, kjer je žival zadeta, na prehodu od izstrelka na meso. Jakost toka znaša od 50 do 60 Amp. Jakost je odvisna predvsem od tega, kje je žival zadeta, medtem ko razdalja od živali do ladje ne vpliva veliko.

Za lov sam je velikega pomena, da se drži žival površine. Kit ostane na površju verjetno zaradi tega, ker se vpliv elektrike poveča, čim se kit potopi in pride v dotik z vodo večja ploskev živali. Pri lovu s harpunami, ki eksplodirajo v trup kita, pa išče kit skoraj vedno čim večjo globino, da bi se odtegnil zasledovalcem. Ubijanje z elektriko ima še to prednost, da se telo živali v smrtnih krčih ne stisne, kakor pri prejšnjem načinu.

Razvoj ročnih električnih strojev

Prvi ročni električni stroji so bili električni vrtni stroji, ki so se začeli uveljavljati v začetku tega stoletja. Prvi električni vrtni stroj je bil seveda veliko težji kot so današnji, tako da so imeli poseben pas, da ga je delavec lahko držal, ali pa so jih vozili na nalašč za to pripravljenih vozičkih, kjer so bili za pas obešeni na ključu v primerni višini. Stroj je imel na vsaki strani eno ročico, za katero je držal delavec, in oporno ploščo za prsi. Prenos na sveder je bil neposreden. Če želel nekaj let pa se je posrečilo zgraditi veliko lažji vrtni stroj s pogonom na istosmerni tok. Pri tem stroju je odpadel pas za nošenje. Stroj je bil prirejen za vrtnje lukenj do 6 mm premera. S tem, da so v stroj zgradili zobato predležje, s katerim se je zmanjšalo število obratov na svedru, in ki se je dalo preklopiti na dve brzini, so razširili uporabo vrtnega stroja do premera 12 mm.

V L. 1908. so se pojavili prvi vrtni stroji, ki so imeli ročaj izdelan v obliki zanjke, tako da se je držal stroj z eno roko, na način, na kakršen so izdelani današnji vrtni stroji.

Razvoj ročnih vrtnih strojev je od začetka najbolj ovirala teža materiala. Čim boljši je postal material, ki so ga imeli konstrukterji na razpolago, toliko lažji stroji so se gradili oziroma s toliko večjim učinkom so bili izdelani. Z uvedbo krom-niklovega jekla so se zmanjšali zobniki. Zmanjšal se je nastavek ki je držal os, na kateri je bil pritrjen sveder. Še posebej pa so se zmanjšala teža strojev z uporabo lahkih kovin.

Danes se gradijo vrtni stroji do 1200 W učinku, ki rtajo luknje do 50 mm premera. Uporaba vrtnega stroja samega pa se je še znatno povečala s tem, da lahko vpmemo v stroj namesto svedra najrazličnejše druge priprave: n. pr. pile, krtiče, brusilne priprave itd.

Iz vrtnih strojev pa so se razvile tudi najrazličnejše druge priprave kakor električni izvijači, različne priprave za poliranje in brušenje, električne skorje itd.

in pogumni, naravnost drzni. So izredno gibčni. V svojih opankah iz surove kože preplezajo najstrmejša pobočja in se nepričakovano in naglo pojavljajo v posameznih rojih zdaj tu, zdaj tam. Brez izrečnega dovoljenja malisorskih plemenskih starešin ne sme nobena oborožena sila v gorovje, pa še to le v izjemnih primerih.

Nobena normalna državna uprava ne more delovati na malisorskem ozemlju. Za vse take posle imajo Malisori svoj poseben način, ki se izvaja že stoletja po Dukadžinovem kanonu, ki je napisan zakonik gorskih postav.

V Srednji Albaniji je prebivalstvo po večini muslimanske vere, toda z močno katoliško podzavestjo. Po zapise iz sv. pisma pride marsikateri musliman, če treba s tveganjem življenja in

celo ponoči h katoliškemu duhovniku ali pa po blagoslov ali podobo Matere božje.

Tujih življenj nobeno albansko plemo med seboj ne trpi. Zato je malo verjetna trditve, češ da so med Albanci naseljeni Aromuni ali Kucovlahi.

Prirodno bogastvo Albanije je zelo pomembno. Gozdovi so ponekod še popolnoma nenačeti, enako tudi vodne sile. Med rudami so zlasti pomembne asfalt, črni premog, lignit, medenina, srebro, žveplo, krom, železo in druge kovine. Železna ruda je v okolici Valone. Vprav na ozemlju, kjer zdaj besne grško-italijanski boji, v Devoli, so močne žile petrolejskih vrelcev, ki že zdaj dajejo 40 odstotkov bencina. Priprava bencina pa se bo postopno dala zvišati celo na 80%.

Korča (Korica) se v novejšem času industrijsko razvija. Tam so že zdaj tovarne za špirit, preproge, usnje in tobak.

Albanija izvažata poleg izvrstnega tobaka tudi olje in kože.

Zemljevid Albanije in Grčije, na katerem so vsi važnejši kraji, znani iz dosedanjih bojev na italijansko grški fronti.

Kaj vse zmore močna volja

V nekem angleškem konvoju je bil tudi petrolejski tank, ki ga je granata na štirih krajih zažgala. Dvaštiridesetglava posadka je poskakala v rešilne čolne. En čoln, na katerem je bilo 17 mornarjev, je štirinajst ur jadril ob goreči ladji. Ko se je sovražna ladja oddaljila, tank še ni utonil. Čoln s 17 mošči, med njimi drugi in tretji inženir, se je zopet približal petrolejski ladji in mornarji so se podali na krov. Kljub življenjski nevarnosti se jim je posrečilo spraviti v pogon nekaj črpač. Čez pet ur in pol je bil požar pogasjen. Na žalost se potem ugotovilo, da je ogenj uničil vse navigacijske aparate in zemljevide. Štiri dni so bili na morju, ne da bi vedeli, kje so. Nato pa so na veliko srečo naleteli na neko angleško vojno ladjo, ki jih je pospremila v pristanišče.

Drug primer. Dva mlada francoska pilota sta našla v neki bretonski vasi hudo poškodovano letalo. Pokrila sta ga s slamo, da ga nihče ne bi spoznal. Dva meseca sta zbirala razne dele se-

streljenih letal in s temi za silo popravila svoje letalo. Končno se jima je tudi posrečilo dobiti nekaj bencina. Da ju ne bi nad Anglijo sestrelili, sta dala na krila francosko in angleško zastavo. Ob ugodnem vremenu sta se dvignila in srečno pristala na nekem angleškem pristajališču. Nobeden se ni bil 20 let star. Strojovnjaki so se naravnost čudili, kako sta mogla z zakrpanim letalom preleteti tolikšno razdaljo.

Hladnokrvnost potnikov je rešila 17.000 tonski parnik »Rangitiki« pred skoraj neizogibno nesrečo. Ladja je plula v nekem konvoju in jo je neka nemška vojna ladja zelo obstreljevala. Kapitan je obljubil potnikom, da bodo rešeni, če bodo popolnoma mirni in ne bodo povzročili nobene panike. Ti so njegovo željo res upoštevali. Priredili so velik koncert in štiri ure zabavali potnike. Medtem so mornarji pogasili požar na ladji in s spretnim manevriranjem se je ladji posrečilo priti na varno.

Resnica o Azanovi smrti

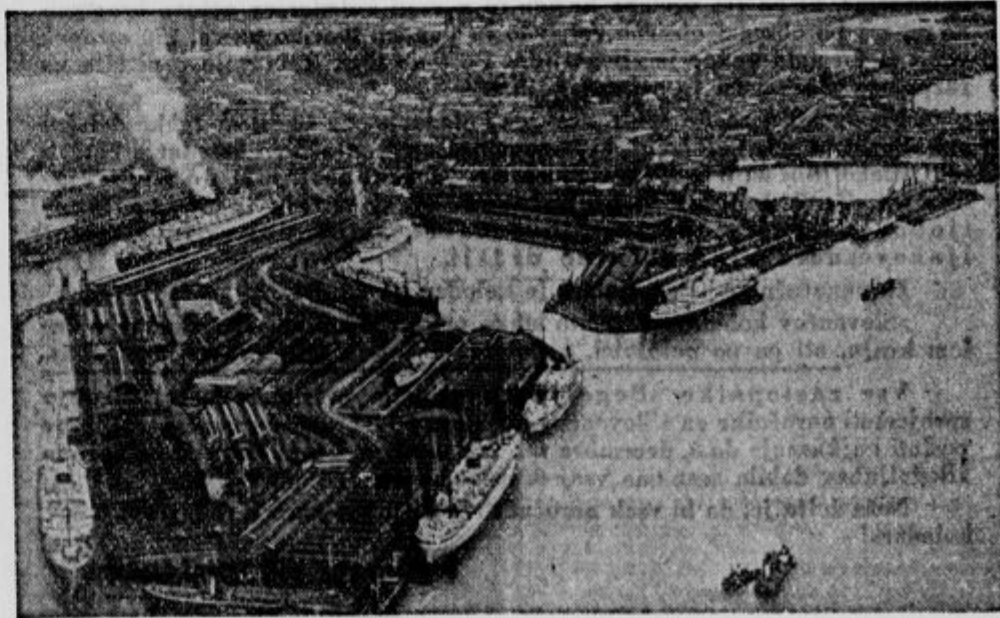
Ker so mnogo govorili in pisali o smrti bivšega predsednika španske republike Azane, ki je živel v izgnanstvu v Montaubanu na Francoskem, je izdal tamonjši škof službeno izjavo, ki na eni strani potrjuje krščansko smrt tega človeka, na drugi strani pa osvetljuje spletke framažonskih proficiranih krogov, katerih pristaja je Azana prej bil. Škof pravi, da ga je prosil hudo oboleli Azana, naj pride k njemu. Po več obiskih je Azana izpovedal zopet globoko katoliško vero in izrazil željo, da bi rad umrl spravljen s cerkvijo. V noči med 3. in 4. novembrom so poklicali škofa k Azanovi smrtni postelji. Predsednik je bil že v zadnjih vzdihljajih, tako da mu je škof lahko dal le še sv. poslednje olje in odvezo in artijulo mortis. Škof je do konca prisostvoval Azanovi smrti. Takoj po njegovi smrti sta se dogovorila z Azanovo gospo

o cerkvenem pogrebu, katerega je gospa sama želela. Pri pogrebu 5. novembra pa mrtvaški sprevod ni krenil k stolnici, kjer ga je pričakovala duhovščina, temveč naravnost na pokopališče, kjer je bil popolnoma laičen pogreb brez sodelovanja cerkve. Gospa Azanova pogrebu ni prisostvovala. Se istega dne je obiskala škofa, se mu zahvalila za obiske pri njenem bolnem možu in zato, da je nudi umirajočemu predsedniku zadnjo duhovno pomoč ter je izrazila veliko obžalovanje, da je bil njen mož proti njeni volji na svetni način pokopan.

Iz tega sledi, da je hotel bivši španski predsednik Azana umreti spravljen s cerkvijo. Framažonska okolica nesrečnika je najprej namenoma šele v zadnjem hipu poklicala škofa, da ga ni več mogel spovedati in obhajati, nato pa ga proti volji njegove žene pokopala brez sodelovanja cerkve.

ladji, kjer naj bi eksplodiral, temveč takoj eksplodira in strašno raztrga letalo samo.

Napad z zračnim torpedom je zelo drag. En sam torpedo velja okrog 800.000 dinarjev. Ima sedem različnih delov. V enem je 250 kilogramov razstreljiva. Pomorski strokovnjaki vseh mornaric na svetu se strinjajo v tem, da je letalski torpedo bojno sredstvo, ki bo v bodočnosti igralo zelo veliko vlogo.

Angleško mesto Southampton, ki so ga strahovito napadla nemška letala v noči med 23. in 24. nov.

Edini papež, ki je pokopan severno od Alp

Edini papež, ki je pokopan severno od Alp, je papež Klement II., ki počiva v bamberski stolnici. Umrl je leta 1047. V oporoki je napisal željo, da bi bil rad pokopan v bamberski stolnici. To njegovo željo je izpolnil Klementov naslednik Leon IX., ki je bil prav tako nemške narodnosti. Klementovemu pogrebu je prisostvoval nemški cesar z velikaši, papež Leon IX. pa je imel spominski govor na njegovem grobu.

Leteči pater

Ameriški pater Paul Schulte je izdal zanimivo knjižico, v kateri opisuje včasih naravnost pustolovske dogodivščine, ki jih je doživel v misijonih v arktičnih krajih. Pater Schulte, ki ga imenujejo Eskimi »očče s krilci« je ustanovil misijonsko družbo Miva, ki je poskrbela in dala na razpolago misijonarjem v oddaljenih krajih avtomobilov, letal, in motornih čolnov. Zadnje leto je pater Schulte sam preletel v arktičnih krajih nad tisoč milj. Zanimivo je, kako je ta pater prišel na misel, ustanoviti družbo, ki bo dala misijonarjem na razpolago moderna prevozna sredstva. Daleč gori med Eskimi je zbolel neki misijonar in bi bil lahko rešen, če bi ga lahko pravočasno spravili v bolnišnico. Najbližja bolnišnica je bila oddaljena 80 milj in pater je moral umreti.

Umrli je ustanovitelj skavtizma

V Najrobiju je umrl 83 let star ustanovitelj skavtizma lord Baden Powell of Gillwell. Bil je »šef svetovnega skavtizma«. Kljub visoki starosti se je rad udeleževal skavtskega življenja in mednarodnih skavtskih prireditiv. V svetu je postal znan po burski vojni. Kot mlad častnik je branil Meleking pred napadi nizozemskih Burrov. Med temi narodi je dobil smisel za opazovanje narave. Tu mu je tudi prišla misel na novo mladinsko organizacijo, ki jo je pozneje tudi ustanovil. Odpovedal se je vojaški službi, da se je lahko v celoti posvetil skavtski misli. Napisal je več lepih knjig o skavtizmu.

Vojteh Tuka

Zadnje čase je časopisje večkrat omenjalo slovaškega ministrskega predsednika in znanjega ministra dr. Tuka. Profesor Tuka je bil že zgodaj sodelavec umrlega slovaškega voditelja Andreja Hlinke, ki se je boril za samoupravo Slovkov v Českoslovaški republiki. Ko je pozneje profesor Tuka v svojem radikalizmu šel zelo daleč, se je njuno razmerje nekoliko ohladilo.

Dr. Tuka je napisal tezo za doktorat z značilno sebinjo: »O svobodi«. Ostro je bičal hibe

Vojteh Tuka, slovaški ministrski predsednik.

centralizma. V starosti 34 let je bil že profesor za pravno filozofijo in mednarodno pravo. Okrog njega se je zbiral krog najradikalnejših slovaških nacionalistov »Rodobrana«. Kot urednik lista »Slovak« je objavil članek »Vacuum iuris«, zaradi katerega je bil proti njemu naperjen veleizdajniški proces, v katerem je bil obsojen na osem in pol leta ječe. Ko je prišel iz ječe, je bila českoslovaška država pravkar v največjih težavah. Pri odločitvah dogajanjih se je odločno postavil na stran Nemcev, v lastni stranki je izpodrinil vse, ki niso bili tega mišljenja, v nemško-poljski vojski pa se je pod njim mlada Slovaška borila na nemški strani proti Poljakom. Sedaj je bil zopet Tuka tisti, ki je podpisal akt, s katerim pristopa Slovaška k trojni zvezi.

Za dobro voljo

Daknikov Tone je imel velik kup knjig. Najzadnje jih je le uredil in si naredil čedno knjižnico.

»No, po kakšnem vidiku si uredil knjige,« ga je vprašal gospod Senica, ko mu je Daknikov Tone razkazoval svojo knjižnico.

»Tako že ne, kakor imajo drugod navado. Jaz hočem biti izviran. Uredil sem jih v skupine po barvah platnic.«

V sobi nekega hotela v Arkansasu je visel napis: »Ne kadite! Spomnite se na požar v hotelu Astoria v Newyorku!«

Gost prebere napis, stoji nekaj časa zamišljen pred njim, nato izvleče svinčnik in dostavi pod napis:

»Ne pljujte! Spomnite se na katastrofalne poplave Mississippija!«

Vedelsko branje

Miklavžev večer

Nočilo se je že, snežilo je vedno bolj. Snega je bilo že čez kolena. Gazi se niso bili naredili, in Tina, ki se je vračal iz mesta, je mogel le s težavo naprej. S sklonjeno glavo se je upiral krivcu, ki je žvižgal v krivenčastih, golih črnih vejah obcestnih jablan. Nekje nad sivilim, v tihom somrak pogreznjenim poljem, so krakale vrane.

Ob cesti je stalo nekaj hiš, toda skozi gosto naletavačo snežinko je komaj razločil razsvetljena okna.

Čim bliže je prihajal leseni, napol razpadli koči, v kateri je živel s svojo ženo in s tremi majhnimi otroki, tem težji so mu postajali koraki. Saj se je vračal s praznimi žepi, doma pa so morda prav ta čas molili Franci, Tinček in Majdica očenaš k svetemu Miklavžu, da bi jim ponoči, ko bodo spali, kaj prinesel na nastavljenе krožnike. In še največje krožnike so si izbrali. Da, saj je noč Miklavžev večer...

Zjutraj je bil odšel Tina v mesto s trdnim namenom, da ujame kako priložnostno delo in nakupi potem otrokom za kovača nekaj jabolk in žemelj. Pa ves dan je zaman povpraševal od vrat do vrat, imajo li pri hiši kaka drva, da bi jih razžagal, ali kaj drugega dela. Povsod so imeli drva že razžagana in razsekana, nikjer ga niso potrebovali, in tako se je vračal sedaj brez dinarja v žepu, lačen, prezebel in brez daril. Kako razočarani bodo jutri navsezgodaj Franci in Tinček, posebno pa še triletna plavalasa Majdica, ko bodo našli krožnike prazne!

Nenadoma je obstal, svetla misel mu je šinila v glavo. Ali ne bi mogel stopiti h gospodu Zagradišniku, ki je trgovec in pri katerem je že nekajkrat žagal drva? Gospod ga je poznal in brez dvoma bi mu dal na upanje jabolk in škarnicelj rožičev, če bi mu povedal, kako in kaj.

In pri priti se je obrnil nazaj proti mestu. Kmalu je stal spet na dolgem lesenem mostu. Drava se je kalna in lena valila proti jugovzhodu. Drobnе ledene plošče so butale ob lesene stebre.

V mestu je bilo sedaj živahno. Toplo oblečeni otroci so se kriče podili po ulicah in se kepali. Pestunje in matere so se ustavljale pred razsvetljenimi izlozbami, iz katerih so se rezali črni in rdeči parklji.

»Ojej, mamica, kupi mi tegale! Tega hočem imeti!« je cepetal malček pred izlozbo. »Ne tega. Ta je grd in prevelik zate!«

»Nee, nil Prav tegale hočem imeti! Mamica, kupi gaaa!«

In gospe so kupovale, kar so si želele svetle in srečne oči njihovih malčkov. Saj noč je Miklavžev večer —

Tinetu je bilo težko pri srcu, ko je šel mimo. Oh, ko bi mogel tudi on peljati svoje tri otroke za ročice pred izlozbo in jim kupiti, kar bi jim pozelela srčeca! ... Pa kaj bi! Saj se za kruh nima, da bi jim ga kupil.

V Zagradišnikovi trgovini se je vse trlo ljudi. Peč je žarela. Ves prostor je dišal po sveže praženi kavi, po ribah in čokoladi. Tina si je ogled roke pri peči, nato se je preril do pulta.

»Kaj želite, prosim?« je vprašal pomočnik s sladkim glasom. Tinetu je postalo nerodno.

»Z gospodom bi rad govoril,« je rekel. — Pomočnik ga je preletel z očmi in zmajal z glavo. »Obžalujem! Nemogoče, popolnoma nemogoče! Ga ni doma! In že je stregel z istim sladkim smehljajem mladi gospej.

Kaj bi zdaj? Tedaj so se odprla vrata v ozadju in Tina si je oddahnil. Vstopil je sam gospod Zagradišnik.

Tina se je nagnil k njemu čez pult in mu povedal, kaj bi rad.

Gospod Zagradišnik je široko odmajal z glavo in vtaknil palec in kazalec obeh rok v žep na napetem telovniku.

»Ne, tega ne morem storiti. Na upanje ne dam nikomur več!« je rekel glasno. Ljudje so se ozirli.

Tina je stisnil pesti v žepih, a se je premagal. Še je prosil. »Za otroke, gospod Zagradišnik! Noč je Miklavžev večer!«

Obraz gospoda Zagradišnika je še bolj zaradel. »Treba vam je imeti otroke, takim revežem! Potem pa naj bi vam drugi skrbeli zanje!« je zagodrnjal na glas. Bil je slabe volje.

Tina je pobledel od jeze. Pa zaril je pesti v žepe in se molče obrnil.

Ko je bil že med vrati, je postalo gospodu Zagradišniku žal. Saj ni bil hudoben človek.

»Kaj bi to! Takoj zameril! Taki so vam danes ljudje. Pokličite ga nazaj!« je rekel.

Nekdo, ki je stal blizu vrat, ga je poklical. Toda Tina je šel dalje in se ni več ozrl.

Ulica je bila polna ljudi. Vesela mladina je gazila po visokem snegu sredi ulice in se zabavala. Pred sijajno razsvetljenimi izlozbami so stale gručice otrok in strmele v nakopičene zaklade, zavite v rdeči papir in prevezane z zlatimi trakovi. Pisan in svilnati papir je

čudovito odseval v svitu raznobarnih svetilk. Morda so bili to otroci revežev, ki so že vedeli, da vse te lepe reči niso zanje in da jih smejo obžalovati le bolj od daleč, z ulice, skozi debelo steklo.

Snežilo je že vedno. V cunjah, na gosto, da se je komaj vigozlo z ene strani ulice na drugo. Tina je šel po pločniku proti mostu. V duši ga je grizlo, pa saj si ni mogel pomagati. Zdaj bo pač treba tako domov...

Pred veliko pekarno pa je nehote obstal. Izlozba je bila vsa rdeča. Na steklenih krožnikih, okrašenih s smrečjem in svilnim papir-

Evgen Laermans: Izseljenci v tujini. (Bruseljski muzej.)

Kako teži, boli me misel ta,
da si se ponesrečil tam daleč —
umrl brez Boga.
Ugasili oči ti nisem zatisnila,
krog mrtvih rok molka ne ovila.
Le misel zame ta je tolažila:
vsak dan Mariji sem te izročila.
Zdaj v »mašno zvezo« sem te zapisala.
za tri svete, črne maše sem plačala.

Eno pri Sv. Pavlu, kjer so te krstili,
eno pri Sv. Lenartu, kjer k šolskim mašam
ste hodili,
eno pri Sv. Trojici, kjer ste okrog cerkve
križev pot molili.
Še na žalostno goró bom šla,
saj sem tako zelo žalostna vsa.
Tam pri Mariji zate bom prosila
ji sebe, tvojo ubogo dušo izročila.

jem; so bile razstavljene torte, pecivo, parklji in Miklavži iz belega kruha z rozinami namesto oči in z rdečimi šibami v rokah. Sredi vsega tega pa je bil razgrnjen velik, živobarvni lepak:

Haló! Haló!	Edinstven spored:
5. decembra ob 20 bo	Medved vozi avto! Slon
! zadnja predstava!	z nosom igra na klavir!
cirkusa Universum	Lepa jahalka Bara Tori
	igra stoječ na girjajočem konju harmoniko!
In... Pozor!	
najboljši evropski rokoborec	
Leo Leówinski	
ponuja 1000 din	
tistemu, ki ga premaga...	

Dalje Tina ni bral. Tisoč dinarjev torej dobi tisti, ki spravi tega človeka na hrbet... Tisoč dinarjev...

Tisoč dinarjev...! Z njimi bi plačal stanovanje za prejšnja dva meseca in za mesec vnaprej... in vsaj nekaj časa bi jim ne bilo treba stradati kruha, pozneje pa se bo že kako obrnilo na bolje. Morda bo dobil delo... In še otrokom bo kupil darila za Miklavža, mali Majdici pa novo oblekico...

Smehljaje se je oziral po stvarih v izlozbi. Že je izbiral, kaj naj kupi otrokom in Anici. Kaj, da bi imel že tistih tisoč dinarjev še v žepu! Vendar ni mnogo razmišljal o dejstvu, da se bo moral zanje še trdo boriti. Skrbela ga je samo misel, da bo pekarna že zaprta, ko bo končal s tem Ledwinski. Miklavžev večer pa je samo noč in otroci to dobro vedo. Treba bo nekaj storiti. Stopil je v pekarno, še preden se je zavedel, in si dal zaviti nekaj dobrih stvari v papir.

Oč tam je odšel naravnost proti velikemu cirkusnemu šotoru.

»Niti najmanj ne dvomim, da bom izgubil,« je pomislil Tina. Vendar se ni dal oplašiti. Stisnil je zobe in trde brazde so se mu zarezale v čelo.

»Ne, ne smem izgubiti! Bodo že videli...!« Spet se je spomnil gospoda Zagradišnika in zardelo se mu je, da se bo z zmago nad Poljakom maščeval vsem.

Dali so mu črne hlačke, da si jih obleče. Potem je nestrpno čakal začetka... Sedel je pri majhni pečici za zastorom in si želel, da bi bilo že kmalu vse končano in bi že dobil tistih tisoč dinarjev. Od kraja se ga je lotevala lahna vznemirjenost, toda naglo jo je potlačil. Nenadoma ga je zaskrbel misel, da morda ne bo mogel priklicati hišnika v pekarno, če bo spal. Nekateri ljudje imajo tako trdno spanje. Tedaj je zazvonilo. Prvič... drugič... tretjič.

Tina se je znašel v nekaki ogradi iz vrvi, nasproti golemu, rjavemu, v same hlačke oblečenemu širokoplečnemu možaku. Ledwinski ni bil tako velik, kakor si ga je Tina predstav-

ljal, bil je skoraj za pol glave manjši od nje. A bil je širši, s strašnimi mišicami in majhnimi očmi. Njegova črna, četverooglata glava se je grozeče sklonila proti Tinetu, v čigar svetlih laseh se je prelival moten odsev luči na njima.

Za trenutek sta se nepremično opazovala. Poljak se je vljudno, malce porogljivo smehljaj.

»Da, močnejši je res, toda jaz sem mlajši in spretnější,« je naglo presodil Tina.

Nekdo je dal znamenje in segla sta si v roke. Takoj nato je Poljak napadel. Nenadoma in divje. Tina pa se mu je še izmaknil. Razbral je bil iz zahrbtnega bliska v nasprotnikovih očeh, kaj namerava. Potem pa je pozabil na vse in videl od vsega, kar je mogel poznati, le še to nevarno, čudovito zmes miše in

trije prazni nastavljeni krožniki za svetega Miklavža... Potem je vse ugasnilo...

Z bliskovitim zagonom je prišel na vrh. Njegova mladost in gibčnost sta zmagali. Poljak se je zvrnil na hrbet. Tina se je napol nezavesten zgrušal nanj. Čutil je samo, da je treba tiščati, tiščati k tlom... Gledalci so rjuli... Poljak je težko hropel. Ni se mogel več osvoboditi. Silovito se je napenjal. Zaman! Potem je onemogo zaklel v poljskem jeziku. Sekunde so potekle... ena, dve tri... konec!

Gledalci so rjuli od navdušenja. Nekateri so prepoznali Tineta, tistega, ki je pri njih doma drva žagal. Njegovo ime je šlo od ust do ust. Pripravljeno so si njegovo zgodbo, da je oženjen, da je brezposeln, da ima majhne otroke... Siromak! Zato so vedno glasneje vpili šurak.

Tina je bil popolnoma zbit. Pot mu je oblival čelo in po glavi mu je šumelo. Komaj se je zavedel, da velja vse to navdušenje njemu. Vedel je samo, da je sedaj tisoč dinarjev njegovih. Zdaj bo prinesel tudi njegovima dečkom in mali Majdici sveti Miklavž darila... In oslepljen od znoja, ki mu je zalival oči, se je srečen nasmehnil...

Pol ure pozneje se je vračal domov. Šele sedaj je čutil, kako je utrujen, komaj in komaj je premikal noge. Toga to bo prešlo. Ko bi že bil v postelji! Za sukno je stiskal k sebi velik zavitek, da ga ne bi izgubil...

Snežilo je še vedno. V motnem sijaju uličnih svetilk so divje plesale snežinke po sunkih ledenega vzhodnika.

(Pučnik Janko.)

Oaza sredi razvalin

Pri prodiranju skozi neko mesto v severni Franciji, ki je bilo že v bivši svetovni vojni hudo prizadeto, niso dobile motorizirane čete niti ene hiše, ki bi bila ostala cela. Česar ni zmel zagon obojestranskih oklopnikov, pa so razrušile bombe. Nad razdrtim in razritim zidovjem so strašile strehe, ki so pošastno štrlele kvsku in bile vse raztreščene in razdejane.

Poveljstvo izvidniških čet je majaje z glavo spoznalo, da se tu ne bo moči nastaniti. Od prejšnjih francoskih in tujih čet je bilo vse izropano in odnešeno, kleti so bile izpraznjene, stranišča zamašena, povsod sama gnila slama, da je smrdelo vsenaokoli, povsod ušive odeje in žimnice, vse je bil en sam gnus in smrad.

V občestnem jarku so drug poleg drugega ležali ostanki vozov, plugov, kočij in otroških vozičkov.

Nikjer ni bilo ne ene žive duše. Samo napihnjena mrhovina padlih konjev je smrdela molila svoje noge v zrak.

Poročnik je bil že skoraj sklenil, da tu ne bodo ostali, in je poslal vojaka na motorju nazaj, češ da naj sporoči, naj se vojaštvo ne ustavi. Mimogrede je poslal še podčastnika z vedrom, če bi našel kje kak vodnjak in prinesel vode za hladilnik motorja.

Ni trajalo dolgo, pa se je podčastnik že vrnil. Z njim je prišla ženska, ki mu je pomagala nesti vodo; bila je skromno oblečena, molčča, sivih las, vendar čudovito pri moči. »Kje si pa tole dobil?« so vzkliknili tovariši.

Podčastnik je povedal, da tiči tamle nekje za grobljami in lijaki razrite zemlje neverjetno ohranjena hiša, kjer se celo vodo teče. Da se zares izplača ogledati si takšen čudež.

Vsi smo bili presunjeni s tako novico; hkrati je vplivala na nas ta ženska, ki je tako preprosto šla naprej, da iznova prinese veoro vode, in vsi smo šli za njo.

Tedaj smo zagledali, kako je sredi razrušenih ulic in tako rekoč s podrtijami obzidana mirno stala hišica. A ne samo to! Zagledali smo ob njej tudi povsem nedotaknjeni vrtiček, kjer so cvetele rože in je rasla solata in kumare in buče. Domači zajčki so grizljali travo, kokoši so brskale po pesku, in dve kozici sta bili privezani na kol.

Niti ena gredica ni bila kaj razrita, niti ena cvetka strta, in na soncu so se v lepi skladanici sušila drva.

Vojaki so se začudeno in osuplo ozirali krog sebe. Golobje so grullili krog strehe. Na vsej strehi ni bila strta niti ena opeka. V kuhinji, ki je bila siromašna, pa snažna, je curljala voda v vedro; mačica se je motovila krog stolčka.

Sreči samih grozot opustošenja je tu cvetelo pokojno zatišje, ko da bi nikoli in nikjer na svetu ne bilo kake vojske.

Ženska se ni zmenila za radovednost vojakov in je natakala vodo v vedro za vedrom. Častnik jo je nato nagovoril:

»Kaj ste ves čas sredi hudih bojov zdržali tukaj?«

»Saj sem tu rojenka!« je odvrnila žena.

»Kaj niste z drugimi vred pobegnili?«

»Pobegnila?«

Ženska si je odstranila štreno las z jasnega čela, pogledala je mimo častnika v daljo, ko da bi ondaj iskala besede za odgovor.

»Kam pa naj bi bila pobegnila?« Prav nič ni razumela tega vprašanja.

»Pa se niste prav nič bali?«

»Bala?... Koga pa?«

In kakor je to povedala, da je bilo toliko vere v glas in besedah, ko da bi sploh ne bilo mogoče, da bi se kjda kaj hudega zgodilo.

Vojaki so se kar nekam prestrašili in se niso marali vsiljevati. Poročnik je dal znamenje za odhod.

Kasneje smo govorili o tem izrednem primeru, ko je sredi najhujšega bojnega meteža in sredi vseh teh grozotnih razvalin ostala tista domačija povsem nedotaknjena. To je bil resnično zagoneten primer. Ali pa je bila v vsem tem kaka skrivnost? Ali je bil to skrivnostni slučaj, da je junška ženska tako nemoteno bivala sredi smrti v tisti svoji hišici?

Ali ni to resnica, da stanoviti človek ostane, kjer je doma, a bojazljivo se hoče rešiti, pa s tem drevi naravnost v svojo pogubo?

Čez več tednov, ko so te vojaške čete prešle kolone samih beguncev, ubogih karavan, ki so vlačile s seboj vse, karkoli se je dalo vzeti z doma, so ti vojaki primerjali usodo beguncev s pokojem neustrašene ženske. In v spominu jim je ostala ko kakšna svetopisemska prilika.

(R. E.)

»Tako je — kdor se uči — zna. Izvrstno znate kuhati. Ste pač kuhar po poklicu?«

»Oprostite, gospod major — jaz sem le mešnik mestnega stavbnega urada.«

MLADI SLOVENEČ

M. Kunčič: **Legenda o svetem Miklavžu**

Miklavž na duri trka:
»Andrejček, si doma?
Prinesel sem ti v vreči
igrač za košča dva.«

Andrejček v temni izbi
leži ves tih in bled;
v mar niso mu igrače,
v mar ni mu ves ta svet.

Ves žalosten k očetu
se stiska in ječi.
Že smrt z jekleno koso
ob postelji stoji ...

Miklavž se vrne tiho
tja k Bogu v sveti raj;
a kmalu spet po prstih
prikrade se nazaj.

Na duri spet potrka:
»Andrejček, brž odpr!
Prinesel sem ti zdravja
in koš veselih dni.«

Andrejček zdrav kot srna
na noge skoči — hop!
Zastonj zanj kopal jamo
je stari grobokop ...

Najlepši Miklavževi darovi

1.

Ze mesec dni se vse Majdine misli in želje
sučejo samo okoli sv. Miklavža. Vsak večer šteje
dneve in noči do onega prazničnega jutra, ko bo
kar na lepem našla na mizi Miklavževe darove.
Pri večerni molitvi je Majda poprej zmerom
najprej izvolila očenaš za mater in očeta, potem
pa še za bratca in sestrico; zdaj pa najprej moli
očenaš radodarnemu nebeskemu svetniku na čast.
Potem ji misli spet zaidejo k darovom in se toliko
časa mudijo pri njih, dokler Majda ne zaspi ...

Snoči je imela Majda čudovite sanje. Sanjalo
se ji je, da je Miklavžovo jutro že prišlo. Vsa
srečna je planila k mizi, kjer je ležalo vse polno
dragocenih darov: igrače, slaščice in tudi lepih knjig.
Majda se kar ni mogla odločiti, kaj bi si najprej
ogledala. Igrače je skrbno položila na en vogal
mize, slaščice na drugega, knjige pa je pustila kar
na sredi. Vtaknila je v usta slaščico in začela z
veliko vnemo pregledovati knjige.

V prvi knjigi je videla naslikanega ptička z
dvema kljunčkoma. Pravljičica je pripovedovala, da
je ta ptiček čudovito lepó pel majhni siroti. Tako
lepo je pel, da je sirotica kar pozabila na svoje
gorje. Nekega dne pa je ptiček kar na lepem iz-
ginil. Sirotici je ugasnil smeh na obrazu, nič več
ni bila vesela; samó jokala je, bridko jokala. Zdelo
se ji je, da brez ptička ne more živeti in šla ga je
iskat v mračnem gozdu ... Z odprtimi usti je Majda
brala, a prav tedaj, ko jo je pravljica začela naj-
bolj zanimati — se ji je knjiga kar na lepem
zmuznila iz rok in izginila brez sledu. Po vsej
izbi jo je iskala, a bilo je vse zastonj.

Da bi nekoliko pozabila na žalostno pravljico,
je odprla drugo knjigo, ki je imela naslov:
»Pravljičica. Majda ni vedela, katere pravljice v tej
knjigi bi se najprej lotila: ali tiste o čudežnem
zalivu, ali one o gradu martinčkov, o ptičku eno-
nogu, o čarodejnem cvetu, o princesi Idi ali zad-
nje, ki se je imenovala: Pred velikim sodnikom.
Po kratkem obotavljanju je začela brati kar prvo
pravljico o čudežnem zalivu. A kmalo se je prav-
ljica razvila in postala napeta, se je tudi ta knjiga
Majdi izvila iz rok in izginila kot kavra. Majdi
je kar sapo zaprla, tako se je zavzela. Ko je
spredvidela, da se knjiga noče in noče vrniti, je
vzela z mize tretjo knjigo z naslovom: Najden-
ček Jocek.

Najprej si je površno ogledala številne slike,
potem se je lotila branja. Ta knjiga je pripovedo-
vala žalostno zgodbo o grbavem revčku Jokcu, ki
je na kozo potoval po širnem svetu in iskal srečo.
In ker je bil takó dober in usmiljenega srca, mu je
Bog res naklonil veliko srečo. Zgodba je bila
žalostna in vesela obenem. A tudi z njo Majda ni
imela sreče: bliskovito se ji je izmuznila iz rok in
izginila kot sneg na spomladanskem soncu.
Majdo je popadla huda jeza. »Gotovo mi na-
gaja sam parkelj!« si je mislila. Da bi ga uka-
nila, je na četrto knjigo položila veliko utež. »Zdaj
mi jo pa le pouzmay, če moreš!« se je škodoželjno
zasmejala. Tudi ta knjiga je bila lepa, da nikoli
tega. Imela je naslov: Kresna noč na Kukovi gori.
Majda se je potopila v branje in pozabila ves svet
okoli sebe ... A glej, preden je knjigo utegnila
prebrati do konca, je nekaj glasno zabučalo in
knjige ni bilo več.

Za las natančno tako se je zgodilo tudi dru-
gim knjigam, ki jih je Majda po vrsti jemala v
roke. Izginila je knjiga »Tineček in Tonček«, ki
je v sliki in besedi opisovala čudovite doživljanje
dveh ameriških dečkov. Izginila je knjiga bolgar-
skih pravljic in pripovedk »Pri ognjišču«. Izginila
je knjiga »Pikica in Tonček«, izginila knjiga »Emil
in detektiv«. Ena je bila lepša od druge, a vse je
zletela enaka usoda.

Majda se je nazadnje na vso moč prestrašila.
Sprevidela je, da ji res nagaja sam hudobec. Za-
kričala je: »Mama! Mama!« — in se prebudila ...

Mirko Kunčič:

Jugoslavija

Na zemlji, ki vsa prepojena
s solzami, s prelito krvjo je,
kjer zarjo svobode stoletja
zakrivalo črno nebo je, —

trije bratje so dom si zgradili
skrbno kakor lastovka gnezdo;
vanj željo so vročo vklesali,
da rasel pod srečno bi zvezdo.

Bežala so leta kot vranci
in marsikatera senca
sovražna se je priplazila
v dom Srba, Hrvata, Slovenca.

Let mnogo vtonilo je v večnost,
trdó so viharji bučali,
moslove so rušili, meje —
mi vztrajali smo in ostali.

Ko se je oče vrnil iz vojske

Bilo je pred dva in dvajsetimi leti okrog
prvega decembra. Povsod je vladalo veselje, da
je končana strašna vojna, ves narod je slavil
proslave zedinjenja. Učitelj v šoli je dal moji
sestri deklamacijo, katere se je morala naučiti
do prihodnjega dne, ko je bila v šoli proslava
zedinjenja. Zaradi tega je mati ukazala, da mo-
ram jaz gnati živino na pašo. S seboj sem mor-
al vzeti tudi obe mlajši sestri, od katerih je
najmlajša komaj shodila.

Zunaj je bil hud mraz. Zato sem nanosil
praproti in suhljadi iz bližnjega gozda na naš
travnik in zakuril velik ogenj. Kmalu smo si
pogreli premrle ude. V ogenj smo nametali ko-
stani in jabolka, da bi se spekla.

Ko smo pojedli vsak po eno jabolko, se
nam je približal sosedov France. Ne da bi kaj
vprašal, je pobrkjal po ognju in pobral skoraj
vsa jabolka in kostanje.

»Čakaj,« sem mu zagrozil, »ti bo že naš
oče pokazal, ko se vrne domov!«
»Saj še ne veš, če bo sploh prišel! Kdor je
bil tako srečen, da mu v vojski niso odsekali
glave, je zdaj že na varnem doma!« me je za-
vrnil France.

Te besede so me zadele globoko v srce. Da
se naš oče ne bi nikoli več vrnil? Ni mogoče!
Saj smo ga vsak dan pričakovali ...

France pa je kar naprej izzival:
»Čmera cmerasta, pravkar se ti bodo vliše
solze! Tvoji sestri pa kričita, kakor da bi jih
iz kože deval. Prava reč, če očeta ne bo do-
mov! Oče je očetu podoben!«

V meni je vse pokalo od jeze. Pri nas doma
smo očetu ime izgovarjali zmerom z največ-
jim spoštovanjem. Nismo ga poznali, zelo majh-
ni smo še bili, ko je odšel. Zdelo pa se nam je,
da bo takrat v naši hiši košček raja, kadar se
povrne domov. France pa primerja našega očeta
k svojemu, ki ne zna delati ničesar drugega,
kot piti in razjasati!

Ze sem hotel dvigniti palico, pa se je med-
tem približala Francetova mati.

»Otroci, domov, domov!« je že od daleč
klicala. »Oče se je vrnil!«

P. K.:

Spomini na Miklavža

»Na peči smo sedeli in nekaj časa tiho gle-
dali po izbi. Peč je bila tako vroča, da smo
se premetavali zdaj na to zdaj na ono stran. Od
časa do časa je kdo sprožil besedo o sv. Miklavžu
in hudobnem parkeljnu, potem pa smo spet tiho
sedeli in pričakovali nekaj velikega ...

»Bog ve, ali bo kmalu prišel!« je rekla Re-
zika in vprašujoče pogledala starejšo sestro.

»Ne vem, ali bo sploh noč prišel. Šele proti
jutru pride v našo vas. Saj mora toliko otrok
obdarovati, da ne more v vsako hišo že zvečer.«

»Jaz bi ga pa tako rada videla! Nikoli še ni
prišel k nam tako, da bi se nam prikazal. Hu-
dobnih parkeljnov je pa povsod dovolj. Vsako
leto pridejo!« se je jezila Rezika.

»Tudi letos bodo prišli parkeljni. Morda bodo
vsak še zarožljali pod oknom!« je rekel brat.

Mala Lizika se je stisnila v kot, stisnila ro-
čice skupaj in začela moliti. Brat se ji je smejal
in rekel:

»Jaz pa ne bom molil in če me povlečejo
parkeljni ne vem kam. Skril se jim bom!«

Starejša sestra ga je pogledala od nog do
glave in rekla:

»Skril se kamor hočeš, povsod te bodo našli.
Parkeljni imajo povsod oči!«

»Beži, beži. Ravno tam jih imajo kakor mi.«

»No bomo videli, ali boš molil ali ne!«

Lizika in Rezika pa nista poslušali tega po-
govora. Klečali sta v kotu in molili na ves glas:

Pridi, sveti Nikolaj!

in obišči nas sedaj!

Vsi te pričakujemo,
vsi se že radujemo.

Miklavževih darov ni bilo nikjer; miza sredi izbe
je bila prazna.

Mati je vsa zaskrbljena pritekla iz kuhinje in
vprašala:

»Za božjo voljo, kaj pa se je zgodilo, da tako
kričiš?«

»Hude sanje sem imela,« ji je potožila Majda
in kar na jok ji je šlo. Oklenila se je matere okoli
vratu in jo zaprosila: »Mama, povej, kaj se je
potem zgodilo z deklico, ki je iskala ptička z dva-
ma kljunčkoma?«

»Kakšnega ptička?« se je na vso moč začudila
mati in ji v skrbih potipala čelo. Resno se je zbal,
da ima hčerka vročino in da se ji blede. Saj o
deklici, ki je iskala ptička z dvema kljunčkoma, še
nikoli ni ničesar slišala. Šele potem, ko ji je
Majda povedala, da se ji je tudi o ptičku z dvema
kljunčkoma samó sanjalo, se je pomirila.

»Veš,« je začela Majda natančneje razlagati
svoje sanje, »sanjalo se mi je, da mi je Miklavž
prinesel vse polno lepih knjig. Kar po vrsti sem
jih začela prebrati, a vsako mi je parkelj potegnul
iz rok. Oh, pa bi takó rada vedela, kako se vse
te zgodbe končajo!«

Mati jo je pobožala po zlatolasi glavi in po-
tožala:

»Kar pridna bodi in ne pozabi vsak večer
moliti k svetemu Miklavžu. Nemara ti bo pa res
prinesel vse one knjige, o katerih se ti je sanjalo.«

2.

Mati je že tisto dopoldne šla na obisk h go-
spe Komarjevi. Dognati je hotela, ali so morda
res izšle kake take knjige, o katerih se je njeni
Majdi sanjalo. Komarjeva gospa se je na take reči
dobro razumela. Poznala je na pamet naslove
vseh mladinskih knjig. Gotovo ji bo pomagala iz
zadreg.

Pridnim boš darov delil,
saj si zmerom dober bil.
Če ne veš, kje smo doma,
naj te angelj pripelja.

Medtem je stopila v hišo mati. Prinesla je ve-
čerjo, se ozrla na peč in rekla bratu in sestri,
ki sta se kar naprej prepirala:

»Vidva se samo prepirata, namesto da bi
molila. Ne vem, če bo Miklavž kaj prinesel.

Starejša sestra je zatožila:

»Fant pravi, da ne bo molil!«

»Pred parkeljnom nikoli. K sv. Miklavžu pa
molim desetkrat, če hočeš!« je pribil. Potem pa
je pokleknil k sesticama in začel moliti. Molili
smo tako glasno, da se je slišalo k sosedovim.

Kmalu nato je prišel v hišo oče. Prijazno nas
je pogledal in rekel:

»Boste že potem molili. Zdaj k večerji!«

Zdajci je zarezijalo pod oknom.

Brat je skočil v kamro in hitro zlezal pod
posteljo. Tudi starejša sestra je hotela za njim,
pa so parkeljni medtem že prirožljali. Kar med
vrat, ki vodijo v kamro, je pokleknila in začela
na glas moliti. Mlajši sestri sta se stiskali k ma-
teri in venomer gonili svojo:

»Pridi, sv. Nikolaj ...«

Parkeljni so nekaj časa rogovili po hiši, po-
tem pa so stresli na mizo orehe in sladkorčke,
ter izginili.

Komaj so se vrata dobro zaprla za parkeljni,
je brat poskočil izpod postelje in že je bil pri
mizi. S celo dlanjo je zagrabil.

Gospa Komarjeva je svoji prijateljici najprej
postregla s čajem, potem pa sta začeli kramljati o
otročih in Miklavžu. Ko ji je mati razodela svoje
želje, je Komarjeva gospa vzključila:

»To je pa res čudovito! Knjige, o katerih se
je vaši Majdi sanjalo, niso izmišljene. Vse dobro
poznam. Izšle so v jugoslovanski knjigarni, kamor
jih hodi tudi sv. Miklavž kupovat.«

Ta hip je stopila v sobo gospa Češnovarjeva
in veselo pozdravila svoji znanci. Potem pa je
ročno potegnila iz torbice zvezek z rdečim ovit-
kom, na katerem je bilo napisano: »Naša knjiga«,
in rekla:

»Glejta, pravkar je izšel seznam mladinskih
knjig, ki jih bo Miklavž letos kupoval v Jugo-
slovanski knjigarni!«

Mati je hitro vzela v roke seznam in ga od-
prla. Svojim očem ni mogla verjeti, ko je kar po
vrsti prebirala naslove knjig, o katerih se je njeni
Majdi sanjalo. Velik kamen se ji je odvalil s srca.
Vzela je v roke svinčnik in kar vpričo svojih pri-
jateljic napisala sv. Miklavžu to pismo:

»Preljubi sveti Miklavž!

Ko boš te dni kupoval knjige za pridne otroke,
spomni se tudi mojih otrok! Majdi prinesi knjigo
»Ptiček z dvema kljunčkoma« od Mirka Kunčiča,
potem knjigo: »Pravljičica« od Sonje Severjeve,
v kateri je tudi zgodba o enonogem ptičku, ter še
tretjo knjigo: »Kresna noč na Kukovi gori« od
pisatelja Viktorja Pirnata. Našemu Janezku pri-
nesi povest o »Najdenčku Jokcu« in otroški roman
»Pikica in Tonček«. Lojzku, ki rad prebira poto-
pise in druge napete zgodbe, pa prinesi knjigo
»Tineček in Tonček« in še knjigo »Emil in detek-
tiv«. Moje želje so res velike, a upam, da mi boš

Oče se je razjezil:
»Čakaj me, fant! Miklavž gleda skozi okno.
Zjutraj boš pa prikrajšan. Vse si sestram po-
kradel!«

Večerja nam ni dišala. Jedli smo kar tja v en
dan. Kadar je pod oknom kaj zašumelo, smo pri-
sluhili. Prepričani smo bili, da Miklavž že hodi
okoli vogalov in gleda skozi okno, ali so otroci
pridni. Morda bo pa le vstopil? smo upali.

Mati je pospravila mizo. Sestra je mizo po-
brisala in jo skrbno umila. Pogrnila jo je z lepim
prtom, ki ga je naredila v šoli. Potem smo pri-
nesli vsak svoj pehar in ga pokrili z lepo izrez-
ljanim papirjem. Na papir je brat zapisal, čegav
je pehar.

Oče se je zleknil k peči in zasmrčal. Nam se
pa kar ni dalo spati. Samo mala Lizika je zaspala
na peči. Mati je medtem pomila posodo in nato
hitro odnesla dekleta v posteljo.

»Jaz pa nočoj nočem zaspati! Vso noč bom
čula in čakala Miklavža. Videti ga hočem!«

»Prav, prav,« je rekla mati. »Kar čakaj ga
a potem Miklavža gotovo ne bo. Miklavž prinaša
tako, da ga nobeden ne viči.«

»Potem pa kar spati!« so vpili otroci kar kri-
žem. »Prej bomo šli spat, prej bo prišel Miklavž.
Morda že zdaj čaka, kdaj bomo ugasnili luč.«

Moja postelja je bila v hiši. Poleg mene je
spala Rezika. Ko je mati upihnila luč, sva se
stisnili druga k drugi.

»Ti Rezika,« sem pošepenila, »čisto tiho bo-
diva in čakajva, kdaj bo Miklavž vstopil. Vsak
trenutek bo prišel. Saj ne ve, da sva se potuh-
nili!«

Z rahlo dvignjeno glavo sva ležali in napeto
čakali. Zdelo se nama je, da čakava že dolge ure.
Vrata pa so bila kar zaprta, povsod je vladala
tišina in tema. Nič nisem vedela, kdaj sem za-
spala.

Zgodaj zjutraj je nekdo prižgal luč. Bil je
brat. Takoj za njim je pritekla iz kamre sestra,
midve pa sva tudi medtem planili iz postelje.

Ničesar drugega ni bilo slišati kakor »Jo! jo! jo!«,
kako je to lepo! In »poglejte, meni je pa to
prinesel! Meni pa to!« Veselju ni bilo ne konca
ne kraja.

Jaz pa se nisem mogla načuditi, kako da je
Miklavž takó hitro vse te dobrote razdelil. Saj
se mi je zdelo, da sem ponoči spala le par minut.
Da je moral ravno takrat priti, ko sem spala! Da,
Miklavž je res moder in iznajdljiv!

Mirko Kunčič:

Od hiše do hiše ...

Od hiše do hiše rogateg hiti
in tuli in išče poredne otroke —
in z nosom povešenim dalje beži,
kjer najde k molitvi povzdignjene róke.

Za njim pa pošasi na zlatih saneh
Miklavž se pelja; trop krilatev tja dolj
v nižavo ga spremlja po strmih bregéh —
in vsi se smehljajo rogatčevi smoli.

A kadar rogateg dobi masten plen:
poln koš malepridnih, hudobnih otrok,
takrat je Miklavžev obraz pomračen,
krilateem potrjim pa gre kar na jok.

Otroci, otroci, sklenite rokó,
molite pobožno, prosite Boga,
naj grehov očisti vam dušo, sree
in vsaj za nočoj svojo milost vam dá!

Slon in filmski aparat

Zaradi pomanjkanja prostora rešitev mladih
ugankarjev v današnjem »Mladem Slovence« ne
moremo objaviti. Objavili jih bomo prihodnje ne-
deljo in obenem tudi razglasili izid žrebanja za
nagrade.

ustregel. Majda bo na vso moč žalostna, če ne
bo dobila teh knjig. Janezek se v šoli pridno uči
in zasluži Tvojó dobrotljivost. Lojzek je res pre-
cej živ in poreden, a če bo dobil imenovani dve
knjigi, bom imela pred njim od jutra do večera
vsaj mir.

Za druga darila Te ne prosim, ker vem, da
so knjige najprimernejše in najlepše darilo za
otroke!

Lepo se Ti zahvaljujem že vnaprej!

N. N.

Spodaj je napisala svoj naslov, da bo Miklavž
vedel, kje stanujejo. Ali bo Majda srečna, ko ji bo
Miklavž želje izpolnil!

Samo pet dni je še do Miklavža. Kaj, ko bi
tudi vi, otroci, ki ste tole zgodbo brali, prosili
očeta ali mater, naj pišeta sv. Miklavžu podobno
pismo? Knjige, o katerih se je Majdi sanjalo, so
res tako lepe, da boste imeli nepopisno veselje z
njimi!

Rešitev zloženke

1. Čudovito lepa knjiga z umetniškimi slika-
mi akademskega slikarja Maksima Gasparija, ki
je izšla za Miklavža in ki je najlepše Miklavžovo
darilo, se imenuje: Triglavske pravljice. Ime in
priimek pisatelja, ki je to knjigo napisal: Mirko
Kunčič.

2. Naslov knjigarne, ki je to knjigo izdala:
Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Tudi imena ugankarjev, ki so to zlogovnico
pravilno rešili, objavimo v prihodnji številki
»Mladega Slovenca«.

Družina

na Miklavžovo nedeljo.

Ceprav sijaje sonce, pa so vsi ti dnevi v adventu tako sivkasto beli in megleno zastrti, da nehoti začutiš sneg in belino božičnih dni. Zabeležajo se pravi prazniki družine, tista od skupnega ognjišča, ko se sleherni človek, pa bodisi da

je še tako zelo oddaljen od domovine, ali če je prisoten, da je po svojem življenju še tako oddaljen od svoje družine, najbolj zaželi družine, bivanja med svojci, pri starših, med brati in sestrami, pri možu, pri ženi in med otroki.

Sveti Miklavž je tisti priručni dan, ki mu otroci že poleti hitijo s svojimi željami nasproti. In v zvezi je z božičem po tem, ker prinaša veselje in ker vsebuje tudi tisto bolečino razočaranja in bledico trpkosti, ako so želje neizpolnjene

in ako človeku ni dano biti pri skupni družinski mizi. Čeprav so ti časi razdrapani, in mogoče prav zato, ker so razdrapani, si ljudje še bolj želijo tihih domov in čim ožjega družinskega kroga za te dni v predbožični ali adventni dobi. Če bi nikoli družina ne imela svojega pomena, pa ga dobi v teh dneh. Nemara da zato, ker postaja svet zmeraj manjši, ko ga zastre snežena odeja? Ali pa zato, ker niso oči rpi la od mraza le telesa, marveč so tako prezeble tudi duše, da si nehoti zaželijo dobrohotnega pogleda in objema pod streho domače hiše? Ali pa zato, ko tudi brezveren človek zasluši nekaj božjega v teh dneh in se podzavestno zamisli v otroška leta, ko je bilo o Miklavžu in božiču vse tako skrivnostno lepo, tako nebeško tudi pri nepogrnjeni, raskavi mizi in pod slamatno streho? Bodi to ali ono — res je, da se tudi najbolj odtujeni človek zamisli v predbožičnem času v svoj dom, v svojo družino in se mu zahote nekam, kjer bi bil na varnem in v zavetju, kjer bi bil spravljen sprito razburkanega življenja in valovanja sedanje dobe.

Vsi tisti, ki nam je še ostal dom: bodimo bolj prijazni v teh dneh z domačimi in še posebej z otroki, saj ne vemo, koliko časa jim bo še dano, da so doma za Miklavža, za božič, za sveti večer! Skušajmo si dopovedati, da je naša sveta dolžnost poskrbeti za vse v teh dneh, da jih ne bo zeblo ne za Miklavža ne za božič, da jim ne bo otrpnilo telo, pa tudi duša ne! Zavedajmo se, da je hudo biti otrok v teh časih in da je hudo samevati brezdomcem na cestah v predbožičnem času. Kolikor moremo, storimo!

Sveti Miklavž

Zvončki lepo že zvonijo...
mož v prav dolgi, sivi bradi,
ker imajo praznik mladi,
Deca, deca, vsi okrog,
je poslal Miklavža Bog.
Zvončki cingljajo cink, cink,
lep kot zvezde je utrink,
v belem plašču zlati pas;
najdobrotljivejši je glas
pa vas kliče: »Deca v hram,
zlata jabolka imam.

Me poznate še po bradi,
me imate še kaj radi?
Hej, otroci, kje ste zdaj,
boji vam veselja rajle

Vsi krog gosta se vríe,
dvigajo glave, rokē.
Malčki molijo pobožno,
deklamirajo mu složno:

Ljubi, dobri, stari mož,
nimaš cvetja, nimaš rož,
vendar ti si samo naš,
saj darov koš poln imaš.
Očka imajo šibo skrito,
ti pa palico častito,
atekova počī — hop,
da se strese kar ves strop.

Tvoja pa je lepa, zlata,
stokrat lepša kot od ata.
Je srebrno okovana,
od Boga v oblast ti dana,

Ljubeznivo se smehljaj,
nas otroke rad imaš.

Hvala ti za lepi dar,
ne pozabim te nikdar.
Dobrega Boga pozdravi,
mir na zemljo naj pripravi,

da, ko leto se povrne,
svet na boljše se obrne,
ko pa padla bo zavesa,
vzemi s sabo me v nebesa.
(Marija Zalar.)

Obleka za v službo

Obleke za v službo (ali »poklicne« obleke, ker so primerne za razne poklice), morajo biti praktične, hkrati pa lepe. Ni treba, da bi si koj kupili novo obleko za v službo, marveč prenare-

dimo iz starega, da bo kolikor toliko »novoc. Na pričujoči sliki vidiš primerno obleko za v službo, ki je iz dveh vrst blaga narejena, je prenarejena iz dveh zavrženih, pa še uporabljivih oblek in je videti navzlic temu, kot bi bila nova.

»Že spet dopusti! Zdaj sem pa res radoveden, kakšen vzrok boste zdaj povedali, ko ste že štirikrat navedli, da greste na pogreb starega očeta.«
»Moja stara mati se bo spet poročila.«

Proč z ozeblinami!

»Moje noge me nič več ne držijo!« slišimo tožiti ženske, ki morajo veliko stati, pa bodi da so gospodinje ali pa ženske drugačnega poklica. Da se noge tako hitro utrudijo, je največkrat odtod, ker niso čevlji prav. Kdor mora zaradi gospodinjstva ali svojega poklica veliko stati, naj bo obut v pravšnje čevlje, ki naj bodo pa taki, da so nogi v oporo, torej ne copate in tudi ne čevlji z visokimi petami. Kogar rado v noge zebe, ta ima pozimi ozeblino. Zoper ozeblino so najboljše kopolji, a te je treba že zdaj jemati, preden pritisne mraz. Za to je treba napolniti škaf z vročo vodo, drug škaf pa z mrzlo; v vodo deneš soli ali pa eukaliptusovga olja (dobiš v dragoreji). Noge izmenoma vtikaš v oba škafa, skupaj deset minut dolgo, na koncu jih vtakneš v mrzlo vodo, nato noge močno zdrgneš z brisalko, utiraš z alkoholom ali kafro. Čim nastopi mraz, je treba obuti tople nogavice in primerne čevlje.

Če se navzlic temu pojavijo kasnejše ozeblino, potem pomagaj, če si noge obrišaš s snegom ali če si jih koplješ v vroči vodi, kamor izliješ dve žlički izcedka iz prevretega hrastove lubja. Zoper ozeblino na rokah ravnajš seveda tako kakor z ozeblinami na nogah.

Znojne noge si zdraviš, če si noge koplješ vsak dan v mrzli vodi, kamor kaneš malo amonijaka, ali daš vanjo soli ali boraksa. Dobro je, če si take noge močno krtačiš, drgneš in posuješ s pudrom. Vsak oam si preobuj nogavice.

Če imaš trdo kožo na stopalih in na peti, si koplji noge v vroči vodi in si nato trdo kožo obstrgaš in daj potem noge še enkrat v vročo vodo, nakar noge obriši in si jih namaži z oljem.

Slednjič še o kurjih očesih. Vsak dan si koplji noge v vroči vodi, kamor kaneš malo salicila. Med kopeljo pa si otisčance ostrgaj. Po kopelji daj na kurja očesa vato z vazelinom ali oljem.

Rumena koleraba kot solata

Kolerabe olupiš, umiješ, razčvetveriš, in daš kuhati v slano vodo. Ko so do mehkega skuhane, jih narežeš na tanke rezine, jih osoliš, poliješ z mlekom, s citronovim sokom in malo osladkaš. Ko je vse dobro premešano in stoji že 2 uri, potreseš s sesekliman drobnjakom in peteršiljem in daš k mesu, emokom ali kot samostojno jed s kruhom na mizo.

Kaj se pravi, da si Slovenka

Da si Slovenka, se ae pravi to, da skopuško tiščiš svoj denar v denarnici, ampak da ga izdajaš kot v prejšnjih časih. Na ta način pomagaš, da se trgovina normalno razvija.

Da si Slovenka, se pravi, da spoštuješ in ceniš delo svojih ljudi.

Da si Slovenka, se ne pravi le to, da znaš slovenske pesmi peti, marveč ča znaš tudi de-

jansko pokazati, da si pripravljena za Slovence kaj storiti.

Da si Slovenka, se pravi, da moraš pomisliti na to, da so naši kraji zdaj bolj kot prej zavisni od tujkega prometa. Mnogo uslužbencev čaka na zimске goste.

Da si Slovenka, se pravi, da previdno ravnajš z živili in ne aergaš, ko se moraš omejiti in se temu in onemu odreči. Drugim ženskam ni mnogo bolje, a mnogim je bolj slabo ko tebi.

Da si Slovenka, se pravi, ča pomagaš: sosedu, svojemu bližnjemu, dobrodušnim društvom in državi.

Da si Slovenka, se pravi, da delaš in redno plačuješ račune.

Da si Slovenka, se slednjič še pravi, da zmeraj bolj spoznavaš in upoštevaš pridelke in izdelke svoje domovine in povsod in zmeraj pomagaš tistim, ki imajo še manj ko ti in tvoja družina.

Aluminijasto posodo namakaš s toplo vodo brez sode in jo obrišaš z drobnim peskom, da ostane zmeraj lepo svetla.

Madeže od plesnobe odstraniš iz usnja z lesnim octom. Potem namažeš prav nalahko z mastjo.

Ogl. reg. S. Br. 7006/38

Pazor!

Darmol, sredstvo za odvajanje se često potvarja. Radi tega pazite pri nakupu, da nosi vsaka tableta besedo Darmol in zarezo v obliki črke T. Zahtevajte samo originalni Darmol.

DARMOL

Spet nogavice

Kolikokrat so nogavice še dobre, le na peti so vse zašite. V tem primeru si utegneš takole pomagati: Iz dvojnega roba nogavice si na notranji strani, merjeno 1 cm od zgornjega roba in zadaj od šiva, izrežeš približno 14 cm široko progno. To progno položiš na lice nogavice, na zašito peto, in jo tako prirežeš, da je okrog in okrog za pol cm večja, kot je peta. Zdaj to krpo okrog in okrog lepo pripogneš na zpotraj in jo pripneš natančno ob peti. S prav fino šivanko in s fino, barvi primerno nitko (z enojno nitko krpanca), prišiješ to novo peto lepo na nogavico. Če so nogavice jako fine, utegneš to dvojno peto še s kakim okrasnim vboodom poudariti in greš s tem vboodom tudi še dalje po šivu nogavice navzgor. Tam, kjer je progna na zgornjem robu izrezana, pa obrobiš s križci ali navadnim vboodom. To mesto je vprav tam, kjer nogavice ne pritrdiš z zapponkami.

Če imaš še kaj barvastega krpanca doma in si spretna, utegneš vso novo peto okrasiti prav na gosto, tako da je vsa kot vezena. Barva krpanca naj bo pri tem malo temnejša kot nogavica, ali pa primerna barvi čevlja — temnomodra ali pa črna.

Nedeljski listi

V novo dobo

Časi hite, nemudoma hite in marsikoga prehite, le Cerkev ne prehite nikoli. Cerkev najde za vsak čas pravo besedo in se odloči vsak čas za pravo dejanje. Tako tudi za adventni čas.

Naš čas je že sam od sebi, ne glede na cerkveno leto, velik advent, čas nemirnega pričakovanja vseh narodov. In v ta čas nam kliče Cerkev besedo sv. Pavla: Oblečite Gospoda Jezusa Kristusa! To bi bila v resnici obnova človeške družbe.

Kadar izrekajo sodniki v spornih področjih priznanje kakemu sportniku, pravijo: »Bil je v dobri formi.« Kristjan je v dobri formi le tedaj, kadar obleče Gospoda Jezusa Kristusa.

»Oblečite!« opominja apostol narodov. Kdor hodi v Kristusovi obleki, se mu mora to poznati že na zunaj. Ljudje, tudi tisti, ki so po svojem duhu še daleč od Kristusa, imajo vendar teneč čut za to Kristusovo podobo. Takoj vidijo, kje je ali ni, kje je v popolnem ali pomanjkljivem stanju. In mi, ki hočemo stati bliže Kristusa, se moramo zavedati, da imamo vsepovsod ob sebi sodnike, ki nas presojujejo, če smo v dobri formi ali ne.

Kaj je tisto, kar predvsem razodeva Kristusovo podobo v človeku? Kar nas na Kristusu in pristnem krščanstvu tako globoko zadovoljuje, se pri vseh stanojih, v vseh deželah in dobah poudarja kot značilno znamenje to troje: Ponižnost, prijaznost, pogumnost. V potrdilo tega bi mogli takoj najti Kristusovo prepričevalno besedo. Pa saj nas o tem dovolj prepričuje že življenje samo.

Vsak ča, koliko pridobi, če se sreča z resnično ponižnim človekom. Prav tako je tudi vsak, ki izkusil, kako mu je prijazen obraz olajšan in poslajši zahtevno krščanske zapovedi. O, svet bi bil že davno pridobljen za Kristusa, ko bi vsi kristjani nosili podobo Kristusovo na sebi! Zelo za neslajno znamenje Kristusove bližine in podobe je pogumnost, neustrašnost, kar je isto kakor popolno zaupanje v Boga.

Oblečite Gospoda Jezusa Kristusa, če hočete sodobnega človeka približati Kristusu.

Krznene plašče

Ovratnike

Mufe itd.

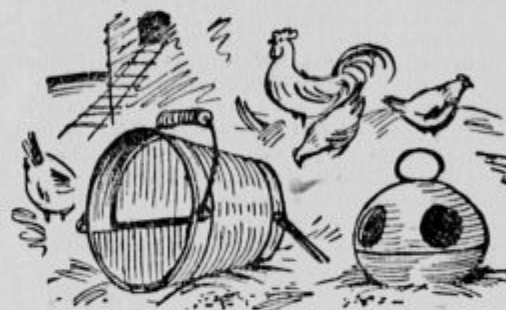
v veliki izbiri in poceni pri

L. ROT - LJUBLJANA
Mestni trg 5

Posebna iz ožba krzna tudi v prehodu nebotičnika

Pripravna napajališča za kokoši

Splošno se premalo brigamo za posode, ki naj kokoši iz njih pijejo. Večidel imamo plitve posode, ki vanje kure nabrskaajo prsti in smeti. Tako se voda kmalu onesnaži, razlije itd. Večkrat pa menimo, da so celo luže primerna napajališča za kure. Pomisliti je pa treba, aa so v onesnažni vodi zmeraj bolezenske kali, ki

utegnejo kuram škodovati. V neprimernih posodah je pa tudi večkrat premalo vode zanje, kar zlasti škoduje kuram, ki nesejo jajca, ker so vprav te potrebne mnogo vode. Po vsem tem so primerna napajališča za kokoši neobhodno potrebna. Posoda je primerna takrat, če utegne vsebovati toliko vode, da je za en dan zadosti. Mimo tega mora biti taka, da se ne more onesnažiti in slednjič budi taka, da je kokoši ne morejo preverniti. Na pričujoči risbi vidiš dve taki posodi. Prva ima obliko vedra in je pripravna za večje število kur, drugo pa naj bi imela vsaka hiša, kjer imajo sploh kako kokoš.

Preprosta bluza za vsak dan.

Samolončnica

Golažer a juha (za 4 osebe).

Imaš: 3 do 4 dkg masti, 1 čebulo, papriko, 30 dkg govejega mesa, 3 do 4 dkg moke, sol, 70 dkg krompirja, 2 korenčka. 1 kolerabo. — Na razbeljeni masti opraviš na majhne kocke razrezano govedino, sesekljaš čebulo, papriko in moko — kakor za golaž. Ko ima vse primerno barvo, priliješ vodo, pustiš, da se kuha pol ure, dodaš nato na rezance narezano korenje in kolerabo in še olupljen, razčvetverjen krompir. Vso skupaj se kuha, dokler ni krompir mehak.

Mati pokuka v sobo in zašepče:

»Tonček, ali spiš?«

»Spim,« pravi Tonček, »le pojd mirno v kino.«

Has domači zdravnik

Godbenik. Služite kot godbenik pri vojaki. Neprijetnosti vam dela obrok krvi. Ali srce, ali pa kri ni v redu, pišete. Obrok krvi je zelo len. Od krvnega obtoka zavisi človekov temperament. Velik flegmatik ste, prevelik, pravite. Če je le malo hladneje, vas takoj zebe v roke in noge, v lice in ustnice. Koža vam pomori. Če dirjate nekaj časa okoli, modrina izgine. — Človek, ki ima v teh divje razburkanih časih tak temperament kakor vi, je lahko vesel in si mora samo čestitati. Nevšečnosti, ki jih opažate, prav lahko povzročajo ozeblino. Take ozeblino pa so zelo trdovratne in le težko odpravljive. Podobne nevšečnosti opažamo tudi pri nekaterih bolnih pljuč ali pri kroničnem vnetju tonzil. Zato vam priporočam, da si daste pregledati pljuča in tonzile. Delajte si menjalne kopeli s toplo in mrzlo vodo. S tem boste žile izurili, da bodo hitreje reagirale na različne dražljaje. Krvni obtok boste s tem pospešili.

Rheuma. Radi bi pomagali bolniku, za katerega sem pred tedni omenil, da bom sam potikal na vrata. Niste pa zvedeli mojega imena, ker je tajno. Ne veste, kam bi izročili svoj prispevek. — Svoj prispevek izročite uredništvu našega lista za »Domačega zdravnika«. Uredništvo bo poslalo meni, da ga izročim bolniku. Vašega imena ne bo zvedel nihče! Bog stotero povrnil!

M. R., Lj. Spočutje je teoretično že možno. Praktično pa je verjetnost enaka ničli.

F. O., K. 50 let ste stari. Pet let vas od časa do časa hudo boli okoli črvesne odprtine. Iztrebljate se redno. Enkrat ste opazili v blatu kri. Kadar se pojavi srbenje, čutite okoli odprtine nabrekli. Srbenje je včasih tako močno, da vse premagovanje in vse zatajevanje nič ne pomaga. — Po opisu sklepam, da imate zlato žilo, o kateri sem že ponovno pisal, kako se zoravi. Možno pa je seveda tudi, da vam nevšečnost povzročajo male glistice-oksiri. Pa tudi sladkorna bolezen ne smemo pozabiti. Tudi njo spremljajo podobne nevšečnosti. Dajte si preiskati blato in vodo.

G. V., Lj. 40 let ste stari. Kadar se iztrebljate, opazite že devet let, da se izloči tudi seme. Zadaj notri, kjer mislite, da je debelo črevo, vas včasih močno peče samo po sebi, ne da bi kaj pritiskali ali pa med iztrebljanjem. Počutite se dobro, živite zmerno, kadite malo, pijete samo priložnostno. Bojite se, da se ne bi za vsem tem skrival rak. — Brez preiskave nognati, od kod ta nadloga, ne morem. Pri mladih je skoraj vedno vzrok temu razvada. Isto nevšečnost opažamo pri boleznih semenskih mešičkov oziroma pri boleznih v njihovi okolici. Da se to dožene, je potrebna preiskava. Za raka trenutno ne navajate zobenih znakov.

Č. C., K. Biološka smrt, kakor si vi to tolmačite, ne bo zaradi tega nastopila. Pač pa vam bodo funkcije odpovedale. Oslabeli boste in da svojih dolžnosti ne boste mogli vršiti, kadar bo potrebno. Potrebna vam je absolutna vzdržnost za daljšo dobo! Zraven pa poskrbite, da se

boste okrepili. Šport, telovadbo, dobro tečno hrano vam priporočam. Pozimi lahko pijete tudi rižbe olje.

A. B., K. P. Sklepam, da imate garje. Receptov ne pišem. Obrnite se na zdravnika. Pravico imate do brezplačnega zdravljenja pri banovinskem zdravniku.

B. K., Zagreb. Pojav, ki ga opažate, je nevaren. Spominu in vaši nezbranosti škoduje pa neprestano vrtanje in razmišljanje o tem. Ne zmenite se za to.

A. B., Lj. Za sestro, ki je začela šest tednov po porodu hudo krvaveti, je potreben zdravniški pregled.

J. S., S. V. Mastne lase imate. Umivate si jih pogosto. V kratkem postanejo zopet mastni in izpadajo. — Masten prhljaj imate. Prepogosto umivanje škoduje. Poišcite nazaj, že večkrat sem o tem obširno pisal.

Maribor. — Po opisu sklepam, da imate ischias. Bolezen je včasih zelo trdovratna. Priporočam vam primerno zdravljenje v bolnišnici. S tem, da čakate, ne boste dosegli ničesar.

M. F., Lj. Šibki ste, zlasti noge so šibke. Te pa pri svojem poklicu največ rabite, ker morate ves dan stati. — Poskrbite za to, da se boste okrepili. Potrebna vam je dobra, tečna, izdatna hrana. Prosti čas porabite za telovadbo in šport. Čez zimo pijte dnevno žlico ribjega olja.

N. O., P. Pred dvema mesecema ste rodili krepkega, navidez povsem zdravega fantka. Po petih dneh je umrl. Kaj je bilo vzrok smrti? Če je zaužil le malo hrane, je takoj vse izbljuval. Neprestano se je slinil. Zgornji del trebuha je imel napet. — Otrok je umrl, kolikor morem sklepati iz pisanja, od lakote. Vzrok temu pa je bil najbrž zračen požiralnik, zaradi katerega otrok ni mogel zaužiti hrane. Vsako zdravljenje v tem primeru je več ali manj brez uspeha.

Juristka. Vprašanje spada le delno v našo posvetovalnico, čeprav je pismo zelo poučno. Hvalite Boga, da ste se rešili. O kakšni resni bolezni, taki namreč, kakor vi mislite, tu ni govora. Na preteklost zavajate kamen pozabljenja. Pokore je bilo dovolj! Nepremišljenost, ki ste jo napravili bolj iz akademske objektivnosti, ne bo imela za vaše zdravlje nobenih posledic.

I. M., P. u. T. 35 let ste stari. Vedno ste bili zdravi. Tudi vam človek ne bi mogel reči, da ste bolni, če vas takole pogleda. Vendar pa imate od časa do časa, zlasti če kolesarite, bolečine v spodnjem delu života, na mestu, ki ste ga označili. Bolečine izžarevajo v stegna, pogosto morate na vodo. Parkrat ste opazili na koncu pri puščanju vode par kapljice krvi. Če ležite, vse te težave minejo. — Mislim, da tiči bolezen v mehurju. Po znakih sklepam, da so kamni v mehurju, ki vam povzročajo opisano nevšečnost. Svetujem vam, da se obrnete na strokovnjaka urologa. Nič ne odlašajte. Čim prej začnete z zdravljenjem, tem prej in z manjšimi težavami boste rešeni bolezni.

Živinozdravnik

Gnojenje v ušesu krave. H. J. V. Zadnja dva meseca se vaši kravi cedijo iz ušesa smrdljiv gnoj. Uho izpirate z mlačno raztopino hiperman-gana. Ali je gnojno vnetje ušesa nevarno? — Odgovor na to: je nevarno, če se širi v globino proti srednjemu ušesu in dalje v glavo, manj nevarno pa je, če je gnojenje omejeno le na zunanji del uhlja. Ker je krava še mlada, jo je škoda prepustiti negotovosti in slučaju. Zato vam svetujem, da po možnosti čimprej poiščete strokovno pomoč. Medtem pa ne vlivajte več v uho vode, temveč odstranjujte gnoj iz ušesa s pomočjo vate, ki ste jo v ta namen navili okrog gladke in tope palčke. Po končanem čiščenju vlijte v uho kakih 30–40 kapljic toplega ribjega olja.

O zatiranju podgan. Š. D. F. V vaši sosesčini so se zelo razmnožile podgane, da so postale že prava nadloga. Poskusili ste različna sredstva, ki so bila skoro vsa brez uspeha. Želite zvedeti za učinkovito sredstvo. — Danes poznamo že precej sredstev za zatiranje podgan, ki so več ali manj uspešna. Vi poskusite naslednje sredstvo: V okolišju, ki ga nameravate oerativirati ali razpodganiti, morate vse, kar služi podganam za hrano, pospraviti, le na

gotovih mestih jim hrano nekaj časa nastavljajte, da bi podgane v čim večjem številu prihajale na ta kraj. Za vabo lahko uporabljate slanino, ki ste jo prej malo opekli, da boljše diši. Ko ste se prepričali, da podgane pospravljajo nastavljeno vabo, tedaj si nabavite v apoteki sveže morske čebule, katero sesekljajte ter jo pomešajte z ribjim mesom, ki je za podgane prava slaščica. Ribe so lahko tudi že starejše. Iz ribjega mesa in sesekljane morske čebule napravite male polpete ter jih nastavite na kraj, kamor ste že prej nastavljali hrano za podgane. Pri pripravljanju polpetov morate strogo paziti na to, da se niti rib, niti čebule ne dotikate z golimi rokami, ker so podgane zelo občutljive za duh po človeku. Če se ne boste strogo držali tega navodila, je možno, da bodo pustile podgane vabo nedotaknjeno. Morsko čebulo in ribje meso mešajte v razmerju 1:2. — Morska čebula je predvsem strupena za gladolce, potem za mačke in pse. Za kokoši je n. pr. 65 krat manj strupena kakor za podgane. Razumljivo je, da boste poskrbeli za to, da nastavljene vabe ne bodo pojedli psi ali mačke, prvič zato, ker bi v večji meri zaužila morska čebula lahko tudi njim škodila, in drugič, ker bi v tem primeru zmanjkalo vabe za podgane.

Pravni nasveti

Kmetska zaščita. N. Š. G. — Ker ste trgovec z jajci in perutnino, vam sodišče ni moglo priznati zaščite po uredbi o likvidaciji knetskih dolgov. Po tej uredbi vas ni mogoče smatrati za kmeta in najbrž vas tudi ne bodo smatrati za zaščitene po onem predpisu uredbe, ki govori o vaških obrtnikih in vaških trgovcih, in ki ga vi očitno napačno razlagate. V smislu te uredbe se namreč smatrajo za kmete, ki uživajo zaščito, tudi osebe, ki se bavijo poleg kmetijstva tudi s posli vaškega obrtnika ali trgovca. Sicer pa vam je sodišče gotovo povedalo, iz katerih razlogov vas ni mogoče smatrati za kmeta.

Pravična plača. M. — Banova odredba minimalnih mezd za trgovsko in ostalo višje pomožno osebje je bila objavljena v »Službenem listu« dne 17. oktobra t. l. Določbe te odredbe veljajo za vsa industrijska, obrtna, trgovinska, prometna, rudarska, gozdna, bančna, zavarovalna in tem podobna podjetja, kakor tudi za gradbene in elektrotehnične obrate. V teh podjetjih znaša minimalna mezda za trgovske pomočnike 1150 din na mesec, za ostalo pomožno osebje, ki opravlja pretežno trgovske ali višje netrgovske službe ali pisarniške posle, in ki mu je ta redna zaposlitev glavni poklic, pa 1300 din na mesec. Izvzeti so od te odredbe učenci, volonterji, praktikanti, pomožno osebje, ki še ni staro 18 let in pomožno osebje, ki se mu samo izjemoma poveri opravljanje trgovskih ali višjih netrgovskih ali pisarniških služb, ali ki opravlja pretežno podrejene posle.

— Ker niste povedali, kakšno delo opravljate in koliko ste stari, vam ne morem odgovoriti, če veljajo navedene najmanjše plače tudi za vas.

Poštni služitelj. F. P. — Preberite dobro poravnavo, ki ste jo sklenili s pošto upravo. Gotovo ste se brezpogojnoavezati oplačevati znesek, ker bi vas sicer ne preganjali z ru-bežjo. Samo poštno ravateljstvo vam more dati pojasnilo na vaša vprašanja. Kakšni so zdaj predpisi o sprejemanju pismonoš v službo, smo pa napisali v nedeljo 17. novembra t. l.

Dolžna kupnina. M. K. B. — Popolnoma razumljivo je, da vam je več denarnih zavodov odklonilo posojilo, če zanj niste mogli urediti potrebne garstvarstva v nepremičninah ali s poroki. Po našem mnenju bi bilo najpametnejše, da se sporazumete s prodajalcem zemljišča in s kakšnim denarnim zavodom, tako da se zemljišče prepiše na vas, a istočasno naj se vključi zastavna pravica za posojilo, če bi ga vam denarni zavod dovolil; po vključbi naj bi denarni zavod vam dovoljeno posojilo izplačal vašemu upniku, od katerega ste kupili zemljišče. Kje bi dobili poroke, vam težko kdo pove; morate jih pač sami poiskati, če jih bo sploh mogoče dobiti. O pravdi, ki vam preti zaradi neplačane kupnine, moremo samo reči, da bi vas sodišče obsodilo tako, kakor ste se zavezali v pogodbi. Na draginjo in številno družino se v pravdi ne boste mogli uspešno sklicevati, ker mora sodišče soditi po zakonih.

Honorar. D. O. R. — Po uradniškem zakonu vas je moralo ravateljstvo vašega zavoda razrešiti službe najkasneje v enem mesecu od dne, ko je dospel obvestilo banovine, da je vaša ostavka sprejeta. Pravico do službenih prejemkov ste imeli do konca onega meseca, v katerem ste bili razrešeni. Če se je torej vaše ravateljstvo držalo glede vaše razrešitve predpisane roka in vas je razrešilo vsaj zadnji dan tega roka, vam pripadajo prejemki, ako je padel zaonji dan tega roka v mesec julij, še za ves julij. Če vam je v tem primeru banovina odklonila izplačilo prejemkov, prosite za primerno odločbo, proti kateri boste lahko

vložiti tožbo na upravno sodišče. Drugačnja pa je stvar, ako je predpisani rok za razrešitev potekel že 30. junija, pa ste na prošnjo ravateljstva še en teden dni opravljali delo, ker se ni bilo vašega naslednika. V tem primeru vam po našem mnenju ne pripadajo več službeni prejemki, pač pa primeren honorar po predpisih občega državlanskega zakonika, za delo, opravljeno v korist naroda. Če vam v tem primeru banovina nobenega honorarja ne prizna, bi za primer vaše tožbe odločilo o tem vprašanju resno sodišče.

Sin na orožnih vajah. D. P. H. — O vpo-klicu vojaških obveznikov na orožne vaje, kakor o njihovem odpustu, odloča izključno vojaška oblast. Zato se obrnite s prošnjo na po-veljstvo pristojnega vojnega okrožja. Seveda ni mogoče vedeti, ali vam bo vojaška oblast ugodila.

Posojilo. M. J. S. — O posojilu »po kupni moči denarja« smo pisali že 3. novembra t. l. Vaš primer pa je nekoliko drugačen, ker ste pri sklepanju posojilne pogodbe govorili o možnosti zmanjšanja vrednosti denarja zaradi inflacije. Zato ni gotovo, da bi vam sodišče dalo prav, če boste zaradi zvišanja cen vsemu blagu zahtevali vrnitev posojila po današnji kupni moči denarja. Vsekakor je stvar sporna in sodna praksa o tem še ni znana.

Zarubljena plača nezakonskega očeta. M. N. N. — Ker nezakonski oče, ki je v službi pri »Upravi grada Beograda« ni redno plačeval preživnine, ste mu po okrajnem sodišču za-ruabili plačo. Uprava mesta Beograda je pa šele na posebno intervencijo poslala nekaj zarubljene plače otrokovemu varuhu, zdaj pa že dolgo ne pošlje nobenega denarja. Vprašate, kaj bi storili, da bi se zarubljena plača redno pošiljala varuhu? — Svetujemo vam, da pro-site varstvenega sodnika, da v posebnem do-pisu pojasni Upravi mesta Beograda, kako mo-ra postopati z zarubljeno plačo nezakonskega očeta. Če to ne bo pomagalo, bo pač potrebna pritožba zoper poslovanje navedene uprave, na notranje ministrstvo. Vsekakor se pa najprej prepričajte, ali je nezakonski oče sploh še v službi pri Upravi mesta Beograda.

Sporna meja. F. D. — Če sta se občina in posestniki pravilno sporazumela glede ureditve sporne meje v gozdu, da bosta priznala mejo, ki jo bo določil zemljemerec po mapi, je ta sporazum za obe stranki obvezen in mora tudi občina priznati po zemljemeru določeno mejo, čeprav bo izgubila kos zemljišča, ki ga je že nad 50 let uživala. Ker je pa po § 81. zakona o občinah za sklepe občinskega odbora o od-svojitvi nepremične imovine potrebna odo-britev nadzornega oblastva, je bila po našem mnenju potrebna taka odobritev tudi za gori navedeni sporazum občinskega odbora in ome-njenega posestnika, ker je z njim občinski odbor pristal na event. odsvojitve zemljišča, ki ga je, kakor pišete, uživala občina že nad 50 let. Če take odobritve ni bilo, po našem mnenju navedeni sporazum z vsemi posledi-cami za občino ni veljaven.

Priposestovanje. F. P. — Niste povedali, na kakšne občinske in cerkvene pravice mi-slite, zato je odgovor na vaše presplošno vprašanje nemogoč, razen, če napišemo obširno razpravo o priposestovanju in zastarevanju, za kar pa tu ni prostora. Vprašanje naj bo bolj konkretno.

Oporoka. D. A. — Oporoka stare gospe, ki ne zna pisati in čitati, bo veljavna, če ste jo vi po njenem naročilu napisali in nato pokli-cali tri oporočne priče, od katerih je ena glasno prečitala oporoko v prisotnosti obeh drugih, ki sta tudi vpogledali vsebino ter je nato gospa izjavila, da je to njena oporoka in se podkrižala. Vse tri priče se morajo podpi-sati s pristavkom, ki kaže na njih svojstvo kot priče. Oporoko lahko sami hranite. Ob smrti dvignite po danem naročilu denar za oskrbo pogreba, oporoko boste pa takrat izročili so-dišču. Tam boste oali tudi račun za izdatke, ki jih boste vršili kot izvrševalec oporoke z denarjem zapustnice.

Po vodi naplavljena smreka. F. G. H. — Voda je prinesla na vaš svet smreko. Ko je nekaj dni tam ležala in se nihče ni zglasil, ste jo odpeljali na žago. Medtem se je pa oglasil vaščan, češ da je bila smreka na njegovem svetu izruvana. Vprašate, kdo je lastnik te smreke? — Smreka je last tistega, na čigar posestvu je bila izruvana. Dolžni ste mu smre-ko izročiti, smete pa zahtevati povračilo stroš-kov za delo in zamudo časa pri reševanju smreke iz vode.

Rodbinska pokojnina železniške snailke. F. B. M. — Vaša sorodnica uživa rodbinsko po-kojnino po pokojnem možu železničarju, poleg tega pa je tudi sama v železniški službi kot snailka in plačuje prispevke v delavski po-kojninski fond. Vprašate, ali more kot uživa-ka rodbinske pokojnine ostati še naprej v že-lezniški službi, odnosno ali dobi povrnjene prispevke, ki jih je plačevala v delavski po-kojninski fond, če izstopi iz železniške službe. — Po § 158 zakona o državnem prometnem

Posebno pazite, kaj bolnik pije!

Pijača ni le za zdravega človeka zelo važna, temveč tudi za bolnika mnogo-krat važnejša od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim česče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci!

Prospekte in vsa potrebna navodila za domače zdravljenje vam pošlje gratis in brezplačno Uprava zdravilnega kopališča **SLATINA RADENCI**

osebju, vdova izgubi pravico do pokojnine v vstopom v državno ali samoupravno službo in to za toliko časa, dokler v tej službi ostane. Po tem takem vaša sorodnica ne more uživati rodbinske pokojnine in ostati še nadalje v že-lezniški službi. Odločiti se bo morala za eno ali drugo. V primeru, da bo podala ostavko na že-lezniško službo, ne bo dobila povrnjenih pri-spevkov, ki jih je vplačala v pokojninski fond, ker delavski pravilnik take določbe nima.

Dolgovi po umrlem možu. Č. V. Za dolgove umrlega moža odgovarja le moževa zapuščina. Če je vdova po smrti moža prevzela vso mo-žev zapuščino, je dolžna do vrednosti pre-vzete zapuščine plačati moževe dolgove. Če pa mož nič ni zapustil, ne morejo upniki siliti vdove, da bi moževe dolgove ali menice pla-čevala s svojo pokojnino. — Tudi če bi mož vino jemal na up in bi ga nosil na dom ter bi tudi žena kak kozarec z možem izpila, ni za tak dolg žena plačnica s svojo pokojnino.

Preživnina. K. J. P. — Če ste se poravnali pri sodišču za užitek mesečnih 500 din in ste se pri tem dogovorili, da se bo po vreanosti denarja ta vsota zvišala, potem boste smeli zahtevati primerno zvišanje s porastom cen glavnih življenjskih potrebščin.

Kmetijski nasveti

Semenje raznih sort janeža. R. Z. R. — Po-šljate dvojce vrst semenja od janeža, da ugo-tovimo, katere sorte je eden, katere drugi. Janežev imamo več sort. Tistega, ki ste ozna-čili kot sladki janež, je pravi janež, sladki janež — pimpernel anisum. Drugo seme je pa najbrž navadni divji janež — pimpernel saxifraga, lahko pa tudi divji veliki janež — pimpernel magna, ki imata bolj slično semenje.

Prasički ali kočiji v stanovanju. R. I. M. Pojasnilo na to vprašanje dobite v nedeljski številki »Slovenec« št. 159 od 14. julija t. l. — Opozarjamo, da ni vzrok njih pojavu dej-stvo, da vaša hiša od zunaj še ni ometana, ampak vlažni prostori v notranjosti, v kuhinji in kleti. Kakor tam že omenjeno, lovite jih z vlažnimi deskami ali z narezki krom-pirja in korenja in slično. Tudi žveplanje prostorov bo nekaj pomagalo.

RADI VELIKE IZBIRE NIZKE CENE

Dvokolesa, otroški vozički, šivalni stroji, prevozniki tri-eklji, pnevmatika

Tribuna F. B. L. Ljubljana, Karlovška c. 4

Kurji gnoj za gnojenje vrta. I. B. Z. — Nabralo se vam je v kurniku precej kurjega gnoja, ki bi ga radi porabili za gnojenje svo-gega vrta. Kdaj bi bilo najprimernejše z njim gnojiti? — Najbolj primeren čas za gnojenje vrta je vsekakor jesen, ko se zemlja prelompata. Čez zimo vanjo spravljene gnoj se razkroji in pride spomladi zgodaj rastlinam v korist. Če pa hočete kurji gnoj držati čez zimo v sodu, tečaj ga v njem dobro stlačite in pokrite s plastjo zemlje, da se do spomladnega gnoje-nja udela. Ker je pa ta gnoj zelo jedeč in oster, je bolje, da ga prej zmešate s listjem ali z odpadki iz vrta, da se lažje razkroji in tvori do spomladi dober kompost. Tedaj lahko zagnojite z njim svoj vrt in učinek ne bo iz-ostal.

Obleka dobila madeže. M. Č. K. — Dobro obleko in perilo ste imeli spravljeno v nekem vlažnem prostoru. Na obleki so sivi madeži, mestoma celo zeleni. Kaj storiti. — Dajte to obleko kemično čistiti v kemično čistilnico. Če ni vlaga blaga razkrojila, se bo dala obleka še popraviti; če je pa pokvara že v notranjosti, tedaj jo boste težko rešili. Mislimo pa, da se blago v par mesecih ne da še tako skvariti, aa se ne bi dalo spraviti v red.

Davčni nasveti

P. A., Lj. — Mestna prirastkarina in pre-nosne takse. V letu 1920 ste kupili posestvo za 125.000 kron. Ob tej priliki je bila plačana med drugim tudi mestna prirastkarina. Sedaj na-meravate posestvo prepustiti sinu in vprašujete: 1. ali bo treba tudi ob sedanjem prenosu plačati mestno prirastkarino in koliko bo ta znašala;

2. če so iste državne in banovinske pre-nosne takse, ako se prenos izvrši pred vašo smrtjo, kakor če se prenos izvrši po vaši smrti, oziroma kakšna je razlika.

Ad 1. Mestna prirastkarina se plačuje ob vsakem knjižnem ali izvenknjižnem prenosu nepremičnine, ležeče v okolišju mestne občine ljubljanske, v kolikor ni neki prenos z izrec-nim zakonskim določilom oproščen prirastka-rine. V vašem primeru pa mestne prirastkarine ne bo treba plačati, pa bodisi da izročite po-sestvo sinu z izročilno, darilno ali kupno po-godbo med živimi, bodisi da prepustite pose-stvo sinu šele po svoji smrti. Med prenosni, ki niso zavezani prirastkarini in ki jih našteva § 4. uredbe o mestni prirastkarini v mestni ob-čini ljubljanski, objavljene v Službenem li-stu kralj. banske uprave v Ljubljani z dne 3. decembra 1934, kos 98, so navedeni namreč tudi a) prenos na dediče ali voliljomenike za-radi smrti ali prenos neodplačanih pravnih opravil med živimi;

b) odplačani prenos od ascendentov na de-scendente (n. pr. od očeta na sina).

Sklepite se torej na gori navedeno dolo-čilo, da vam ne bo treba plačati mestne pri-rastkarine.

Ad 2. Državne prenosne takse pa se dokaj razlikujejo, če odplačljivo izročite posestvo

sinu pred svojo smrtjo skupno ali z izročilno pogodbo od onih, ki jih bo treba plačati, če prepustite posestvo sinu šele po svoji smrti, oziroma če sinu posestvo neodplačljivo daru-jete že med živimi. Če boste izročili sinu po-sestvo pred svojo smrtjo s kupno ali z izro-čilno pogodbo, bo treba plačati državno pre-nosno takso v višini 6 odstotkov oc vrednosti po-sestva. Če pa boste sinu prepustili posestvo šele po svoji smrti, oziroma če mu ga boste neodplačljivo darovali z darilno pogodbo, bo treba plačati dedne odnosno darilne takse, ki so tem večje, čim večja je vrednost posestva. Sporočite nam kosmato vrednost posestva in čisto vrednost, t. j. vrednost po odbitku dolgov, bremen itd., nakar vam bomo točno izračunali, kolikšno takso bo treba plačati v enem in dru-gem primeru.

Banovinska prenosna taksa znaša 2 odstot-ka od vrednosti posestva. Če pa gre v Vašem primeru za kmečko posestvo in če boste po-sestvo izročili med živimi sinu, boste plačali le 1 odstotek.

Pripominjamó še, da boste morali plačati iz naslova prenosne takse tudi mestni občini 2 odstotka od vrednosti posestva.

Pr. dr. M. — Reklamna taksa. — Poslali ste nam letak, kakršne boste rabili za vašo Miklavževno prireditev. Vprašujete, če so ti le-taki zavezani reklamni taksi in če morate na-lepiti nanje odgovarjajoče kolke.

Po našem mišljenju so ti letaki takse pro-sti na osnovi čl. 38. točke 3 taksnega in pri-stojbinskega pravilnika. Za vsak primer pa predložite letak taksnemu referentu pristojne davčne uprave v odločitev. Upamo, da bo on istega mišljenja.

ODREZITE

„SLOVENCEV SVETOVALEC“

odgovarja samo na vprašanja, ka-terim je priložen tale odrezek

„Slovenec“ 1. decembra 1940

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda 1 din; ženitovanjski oglasi 2 din. Debelo tiskane naslovne besede se računajo dvojno. Najmanjši znesek za mali oglas 15 din. — Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska, 3 mm visoka petlinna vrstica po 3 din. — Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

EMONA
ČAJ

Servirajte Vašim gostom mesto ruskega čaja okusni „Emona“ cvetlični čaj z limono, rumom ali mlekom. Zahtevajte samo originalno pakovanje. V vseh trgovinah.

Proizvajal:
Lekarna Mr. BAHOVEC, Ljubljana

15 letna deklica

pridna in močna, se želi izučiti v trgovini. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18.346. (v)

Vajenca

za špecerijsko trgovino sprejemem. Naslov v podružnici »Slov.« v Celju. v

Pekovskega vajenca

sprejemem. Hrana, stanovanje in nekaj plače mesečno. Rozman Ivan, pekarija, Videm Dobropolje.

17 letni fant

z enim letom učne dobe se želi izučiti v trgovini z mešanim blagom. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18.297.

Krojaškega vajenca

z vso oskrbo v hiši — sprejemem takoj. Janežič Ivan, Sred. Bela p. Predvor, Gorenjsko.

Deklica

z dvema razredoma mešč. šole, se želi izučiti v večji trgovini. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 18.518.

Pouk

Nemško konverzациjo praktično zabaven pouk, nudi poceni izkušena učiteljica. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18.416. (u)

Oblastv. koncesionirana

šoferska šola za poklicne šoferje in amaterje
I. Gaberšček
bivši komisar za šoferske izpite
Kolodvorska ulica št. 43
Telefon 28-28.

Službo dobe

Več mizarjev za pohištvo, sprejemem. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18.573.

Služkinjo

ki ima rada otroke, sprejemem. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 18.574.

Oglarja

za napravo več vagonov oglja iz že pripravljenih meterskih drv sprejemem takoj. Pojasnila - Zaje Lojze, Ljubljana, Gledališka ulica 7. (z)

Kuharico

ki kuha dobro mešansko hrano in opravlja vsa ostala gospodinjstva dela, sprejemem takoj. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18.495. (b)

Mladega hlapca

h konjem sprejemem. — Marolt Franc, Vodnikova c. 101, Ljubljana VII. (b)

Dva krojaška pomočnika

za fina velika dela, takoj sprejemem. Plevel, Št. Vid nad Ljubljano.

Hlapca, služkinjo,

za vsa hišna, poljska dela in vajena živine — iščem. Rode Franc, Dev. Mar. Polje 1.

Krojaškega pomočnika

in pomočnico sprejemem takoj. »Wailand«, Hotel Soča, Sv. Petra cesta 3.

Urarskega pomočnika

sprejemem. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 18.493.

Leicista - fotografa

sprejme takoj. Kocmur, fotograf, Društvena 34.

Hlapca

iščem 16 do 18 let staroga. Rici Franc, sp. Kašelj 14.

Večje število tesarjev

sprejemem za Ljubljano. Emil Tomažič, stavbenik, Ljubljana.

Dva krojaška pomočnika

dobro izurjena, enega za velike in enega za male kose, sprejemem takoj. — Ivan Zvezda, Jesenice.

Hišnico

za večjo hišo z vrtno - sprejemem. Ponudbe z navedbo dosežanje službe v upr. »Slov.« pod »Ljubljana« št. 18.485.

Delavko

za šivanje vreč, sprejemem. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Vreče Ljubljana« št. 18.525.

Dva mizarjska pomočnika

in vajenca z vso oskrbo doma, sprejme Kalisnik Franc, mizarstvo, Celovška cesta 273, p. Št. Vid.

Delovodja

strojne in električarske delavnice z večletno prakso pri vseh rudniških napravah, po možnosti absolvent delovodske šole, se išče. Plača po dogovoru ob prostem stanovanju, kurjavi in razsvetljavi. Ponudbe poslati na: Rudnik Št. Janž, Krmelj na Dolenjskem.

Kuharico

uporabno tudi za druga hišna dela, ki ima že večletno prakso v dobrih družinah — sprejemem v Ljubljani. Ponudbe z navedbo dosežanj služb v upravo »Sl.« pod »Trajna služba« št. 18.514.

Služkinjo

zmožno vseh gospodinjstvih in hišnih opravil, z večletnim sprejemom — sprejemem takoj k dvema osebam. Ponudbe v podružnico »Slov.« na Jesenicah.

Uradnika (-co)

z daljšo prakso v odvetniški ali notarski pisarni, sprejemem takoj v službo. Predpogoj znanje stenografije in nemške korespondence. Ponudbe z opisom dosežanj službenih mest poslati na: Lovrec, advokat, Slovenjgradec.

Trgovsko pomočnico

samsko, pošteno, zmožno, z dolgoletnimi praksami, z nekaj premoženja — kaveje — za prevzem trgovine mešanega blaga, sprejmeta stara trgovska zakonca. Ponudbe na podružnici »Slov.« Trbovlje pod »Natančen opis«. (b)

NAJPODPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER
GENERALNO ZASTOPSTVO
SCHNEIDER
ZAGREB, NIKOLIČEVA 10
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK

Postrežnica

poštena, ki zna šivati — se sprejme. Predstaviti od 2.—3. ure. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 18.293. (b)

Krojaški pomočnik

za male kose — dobi službo. Krojaštvo Gašperšič, Kropa, Gorenjsko.

Deklo

za vsa kmečka dela — sprejme Tome Marjeta, Dravljice, Vodnikova c. 218.

Dekle

za vse, katera zna kuhati in vsa druga hišna dela opravljati, se sprejme takoj. Prednost ima, katera govori nekaj nemško. Ponudbe na E. Jurčević, Slatina Radenci.

Mizarjskega pomočnika

takoj sprejemem. Cestnik Ivan, strojno mizarstvo, Trbovlje. (b)

Dva krojaška pomočnika

dobro, za velike komade, sprejemem. Ponudbe na: Blaž Breznik, Split, Sokolska ulica.

Drvarje in oglarje

večjo partijo, sprejemem takoj. — Ponudbe poslati na: Elektrožaga — Kočevje.

Čevljar, prikojevalca

prvovrstno moč, in dva čevljarjska pomočnika — sprejemem. Plača po dogovoru. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 17.957.

Čevljarjskega pomočnika

sprejemem takoj v stalno delo. — Gašperin Anton, čevljarstvo, Kropa št. 30, p. Podnart. (b)

Gospodična

za vodstvo konfekcije moškega perila se sprejme za takoj. Obširne ponudbe upravi »Slovenca« pod »Vestina« 18.294. (b)

Služkinjo

takoj sprejemem. Prednost imajo one, ki so služile v trgovski hiši. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pridna« 18.419. (b)

Samostojna perfektna kuharica

se išče za tovarniško kantino v Radečah pri Zidanem mostu. Ponudbe z referencami in zahtevki je poslati na tovarno »Bratje Piatnik, papirnica, Zidan most. (b)

Jacquardna tkalnica

išče specialnega

žakardnega mojstra

Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Stalna služba« št. 18.454.

Nov tip
pisalnega stroja
Mercedes Selecta

Ročen in lahek, prikladen za nošenje v kovčku — poleg tega opremljen z vsemi modernimi napravami velikega pisarniškega stroja! To se je doseglo z principom dvojnih funkcij ročnikov: malo število vzvodov in gumbov opravlja dvojno delo. Selecta je mali mojsterski stvar in plod več kot 30-letne izkušnje tvornice Mercedes.

Izvolite nam poslati dolnji odrezek.

J. Glad-Mercedes

Zagreb, Nikoličeva 14 / Pošt. predal 49

Želim spoznati brez stroškov in ne da bi bil primoran za nakup, Mercedes pisarniški stroj — Mercedes mali stroj. — Pošljite mi ponudbo — Predvedite mi enkrat stroj — Pošljite mi prospekt.

(Neželjeno črtati!)

Ime: _____

Naslov: _____

911b-7

Zastopnik za Slovenijo: Jože Oražem, ml.

Liubljana-Moste, Petričeva 12.

Knjigovodjo

sprejemem takoj. Ponudbe poslati na Elektrožaga, Kočevje.

Strokovnjaka

ki se razume v strojenju svinskih kož v boljši izdelavi, ter več pomočnikov takoj sprejemem. Ponudbe na Usnjarno Kranj pošt. predal 13. (b)

Pomočnika

veščega v izdelovanju irhovine, takoj sprejme Alojz Mali, strojarna — Radovljica. (b)

Šoferja

mlajšega, treznega, iščem za tovarni avto. Nastop takoj. Oglasi se osebno v trgovini M. Stele, Pogacarjev trg, Ljubljana.

Pomočnika

voznega in podkovskega, zmožnega samostojno delati — sprejemem. Tlaker, Teharje. (b)

Več čevljar. pomočnikov

takoj sprejme: Kolničar Franc, Duplje pri Kranju

Gospodično

dobro izveščano v pisarni in trgovini, staro 35 do 40 let, sprejemem za stalno v večjo trgovsko hišo. Ponudbe v upravo »Slov.« v Mariboru pod »Zaupna oseba« št. 1319.

Iščem gospodinjjo

ca. 35 let staro, ki bi lahko samostojno vodila gospodinjstvo v boljši hiši na deželi, zna dobro kuhati, je natančna, čista in resna žena. Predstavi naj se do 14. decembra pri L. Stukelj, Maribor, Zrinjski trg 5. (b)

Hlapec

samostojen, ki zna samostojno opravljati in delati vsa kmečka dela, zdrav in močan, pošten in priden, se sprejme v stalno službo na večje posestvo. Plača zelo dobra. Samo najboljši naj pošlje svoje ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Prvovrsten in stalen« 18.387. (b)

Objave

Kenc Alojzij
elastičarski pomočnik naj javi svoj naslov upravi »Slovenca« zaradi nujnega in važnega dela pod št. 18.299. (e)

Preklic

Emilija P. iz Brežic št. 23 obžalujem, da sem klevetala g. dr. Černelca, zdravnika v Brežicah, pa se mu zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. (e)

Oni gospod,

ki je bil poleg gospoda Danila Hebat 8. sept. 1938 na proslavi 50 letnice M. O. v Ljubljani, Vičdovanska 1, se vlijudno prosi, naj naznani svoj naslov nemudoma Francu Zupančiču, Maribor, Cankarjeva ul. 14/II. (e)

Gospod Danilo Hebat

se vlijudno naproša, naj nemudoma naznani svoj naslov Francu Zupančiču, Maribor, Cankarjeva ul. 14/II. (e)

Čitajte in širite

»Slovenca« !

JUGOŠKODA a. d.
ZAGREB, BOŠKOVIČEVA 32/I.
Telefon 63-06

ima serijske izdelke kot so elektromotorji, Dieslovi in plinski motorji, črpalni in razsvetljevni agregati, kolesa za ozkotirne železnice, matični ključki, nakovala, precizno orodje, posnemalniki itd.

v stalni zalogi.

Zahtevajte prospekte in brezobvezen obisk inženirja!

ZNIŽALI SMO CENE

DA VKLJUB DRAGINJI OMOGOČIMO NAKUP VSAKOMUR!

PRED NAKUPOM ZAHTEVAJTE NAŠO PONUDBO

OBRTNIKI, TRGOVCI IZ REDEN POPUST!

ŽIME

POHITITE DOKLER TRAJA ZALOGA

NEVESTAM SAMO PRAKTIČNO DARILO!

„ŽIMA“, TYRŠEVA 37

LJUBLJANA

Prodano

Gg. frizerji, pozor!

Najmodernejšo haubo iz ploščatih cev, lavo in aparat za trajno ondlačje »Saturn«, novo, prodam. — Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra 13. Telefon 37-54.

Triciklje

najboljše izdelave, s prama gumami — dobavlja Mehanična delavnica Suštaršič, Ljubljana, Tyrševa 13, levo dvorišče.

Šivalni stroj

clik-cak, za večji obrat, poceni prodaja Nova trgovina, Tyrševa 36.

Prodaj

zelo dobre ohranjenosti ploščinasto ležalno banjo. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18579.

Šivalni stroj

malo rabljen, poceni prodaja Nova trgovina, Tyrševa 36.

Briljantni prstan

večji, popolnoma čist — prodaja Milan Kozak, Cankarjevo nabrežje 31.

Špecerijski inventar

prodaj takoj. Kocmur, Društvena 34.

Dokolenice (gamaše)

priporočila

IVAN KRAVOS, Maribor Aleksandrova cesta 13.

Pisalni stroj

Remington in Ideal, v zelo dobrem stanju, ugodno napredaj. — Torpedo, Miklošičeva cesta 18.

Kompletno kopalno peč

prodaj. Kupim sobno pečico. Colicert, Gregorčičeva 5, Ljubljana.

Moško kolo »Puch«

skoraj novo, prodam. — Cesta 29. oktobra 2-I. (1)

Šivalni stroji »Anker«

za gospodinje, šivilje — krojače in čevljarje — tudi cikelak z dvema iglama ter Centralbabiln — nove in rabljene, z 20-letnim jamstvom, prodaja »Triglave, Resljeva 16. (1)

Briljantni prstan

krasen kamen, poldrug karat — prodaj za takojšnje plačilo 21.500 din karat. Pisati na upravo »Slovenca« pod »Okaslon« št. 18526.

Smoking obleko

najfinišne kvalitete in izdelave, za srednje velike osebe, nikdar nošeno, prodam. — Poizve se pri ge. Pregelj, Zidovska — nad drogerijo Kane — od 11. do 15. ure. (1)

Stroj za prevleko gumbov

z blagom »Astor« z vsem orodjem, za vse velikosti in fasone gumbov ter več tisoč gumbnih delov, novo, poceni prodaja: Ludvik Ileršič, Ljubljana — Cesta 29. oktobra št. 13. Telefon 37-54.

Najugodnejši nakup

moških oblek nudil Presker, Sv. Petra c. 14. Ljubljana

Omaro za led

rabljen, gostilniške stole in 3 umivalnike takoj prodam. Siska, Janševa št. 1.

»KREKO« perilo

najlepše darilo!

Miklavž kupuje »rajce« za gospode, doške »rajce«, damsko perilo — še vedno po izredno nizkih cenah pri

»KREKO«

Tavčarjeva 3, Tyrševa 31

Radio

dve zlati verižici, kuhar, kuhar na piln, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18552.

Veliko lepo lipo

ki meri 3—4 m prodam. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Lipa« 18.399. (1)

Minerva in Eumig

svetovnoznani radioaparati in

Kappel

pisalni stroji po najugodnejših cenah pri

Kleindienst Posch

Maribor

Aleksandrova cesta 44

Industrijske smokve

vedno v zalogi po najnižji dnevni ceni pri tv. Ivan Pielick, Ljubljana, Lingarjeva ul. 1, knežboskofijska palača. (1)

Poročne prstane

uro, verižice, uhane, kakor tudi očala — kupite zelo ugodno pri Josipu Janku, urarju v Kamniku, Šutna, nasproti farne cerkve. Podružnica v Mariboru, Jurčičeva 8. (1)

Salonsko suknjo

novo, prodam. — Gross, Staničeva 20.

Za zimo

se preskrbite z okusnim belim krompirjem in trpežnimi jabolki po zmernih cenah pri Trgovski poslovalnici Kmetijske družbe Ljubljana, Novi trg 3.

Ni več skrbi in ugibanja, kje bi naročili in kakšne Vam bodo napravili

Sveže žalne vence in šopke

in kje bi kupovali raznovrstno lepo in poceni cvetje

Zakaj ne?

Zato ker dobite

že gotove

in povsem različne žalne vence in šopke in obilico svežega pisanega cvetja v veliki izbiri

v ROŽA cvetlični

filiali

Gospodarska cesta 1, poleg »Figovca«, hiša tvrdke I. Knez

Tam dobite vsak čas lahko do 10 gotovih svežih žalnih vencev in šopkov različnih po cvetju, barvah in izdelavi s poljubnimi trakovi in napisi, katere Vam lahko vsak čas dostavimo. Gotove lovor vence, jubilejne vence, sveže in suhe poročne šopke, diademe, pajžolane, vsakovrstne aranžmaje, polno lepega cvetja in poceni ter še marsikaj dobite tam.

Prebrčite se! — Oglejte si izložbo in razstavo vencev. — Kličite telefon števil. 31-74!

Strešno opeko

cca 6—7000 kosov, rabljeno, takoj ugodno prodam. Tone Verbič, Vrhnika.

Usnjarska miza

(Planschforttafel), 2,70x1,20x0,40 m, s stojalom, napredaj. Ponudbe upravi »Slovenca« pod značko »Ugodno« 18.396. (1)

Velika izbira desk

orehovih, čršenjevih, jesenovih, brestovih in javorjevih v raznih debelinah, popolnoma suhe — razprodaja tovarna na deželi. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Lesna industrija« št. 18324.

Pozor!

Več prvovrstnih šivalnih strojev različnih znamk, novih in rabljenih, poceni napredaj pri Promet, Ljubljana, nasproti križanske cerkve. Ogled tudi ob nedeljah dopoldne. Telefon 43-90. (1)

Kožuhovina

po solidnih cenah prispele! Nove izdelke in popravila izvršuje poceni

Julijana Šper

Maribor, Glavni trg št. 9

Trgovci!

Dokler je še prilika se založite s celimi

orehi in medom

Dobite v

Medarni

Ljubljana, Zidovska ul. 6

Premoq

koks, drva nudi

I. Pogačnik

Ljubljana, Bohoričeva 3

telefon 20-59

Postrežba brezhibna

Stare tovarne avtomobile

in osebni avto, kupitmo. Generator delavnica, Ljubljana, Tyrševa 13.

»Ford« tovorni

1½ tonski, v dobrem stanju, nove gume, preurejen na metan, prodaja ali zamenja za osebni avto »Ford« — Pungershek F. Stražišče. (1)

Avto

tono sedemsto, v brezhibnem stanju, vožen 9585 km, poraba benzina 15 l, zelo pripraven za trgovce in mesarje, prodam. Poizve se: Vojska Miha, Rodica, p. Domžale

Bencin

je drag in trajna skrb, zato si pustite predelati Vaš tovorni ali osebni avto ali stabilni motor na pogon z ogeljem. Specialna delavnica, Ljubljana, Tyrševa 13 (Figovec).

Fiat Balilla

štirisedežen, skoraj nov, ugodno napredaj. — J. Kraljič, Ljubljana, Gosposvetska 1.

Motorno kolo

Sak-Adler 98 m³ zamenjam za elektro motor 4—6 KS. Isto zamenjam avto Chevrolet za železostrožnico. Ponudbe poslati na podruž. »Slovenca« Trbovlje pod »Elektromotor«.

Še en mizarjski stroj

univerzalni, »Standard«, 610 mm skobelne širine, je na poti iz Nemčije po stari valuti nemške marke. Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra št. 13. Telefon št. 37-54.

Električno napravo

jermen, kabel in sekular, kupim. Skubec, Brvace — p. Grosuplje.

Elektromotor

dobro ohranjen, 50—50 HP, takoj kupim. Ponudbe na: Batistič Rafael, Stražišče pri Kranju.

Märklin

električno lokomotivo ter transformator in 5,70 m tračnik, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18477.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44

Maribor, Vetrinjska 30

Dva vrtna stroja

najmodernejša, z vdelanimi elektromotorji, za vrtnanje do 30 mm v jeklo, nova, takoj napredaj. — Ludvik Ileršič, Ljubljana, Cesta 29. oktobra št. 13. Telefon 37-54.

Elektromotor

močan 7 in pol KS, prodaja Boe, Vodnikova 43, Zgor. Siska.

Kompresor

6 m³, kupim. Ponudite v upravo »Slov.« pod »Stabilen kompresor« 18353.

Lokomobil

80 HP, kupim. Ponudite v upravo »Slov.« pod »Lokomobila takoj« 18354.

Lokomobil

150 HP, kupim. Ponudite v upravo »Slov.« pod »Lokomobila takoj« št. 18355.

Kompresor

15 m³, kupim. Ponudite v upravo »Slov.« pod »Stabilen kompresor« 18356.

Lesne industrije!

Debelinsko skobelni stroj (Dickenhobelmaschine) — 500 mm širine, malo rabljen, v krogličnih ležajih, nudim. Trgovina strojev: Dovžan Ivan, Ljubljana, Františkanska 4. Telefon št. 45-12.

Pletilni stroj

št. 8, manjši, kupim. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18413.

STROJNO PODJETJE ING. BORŠTNAR

LJUBLJANA, IV. JERNEJA ST. 18

IZDELUJE

VODNE TURBINE

ZAGE, MLINE, TRANSMISIJE, DVIGALA ITD.

Razno

Cvetličarno

otvorim 2. decembra t. l. Grad Martin, Tržaska 71, Glince. Sveže cvetje vedno na razpolago po solidni ceni in dobri posrednosti. (1)

OKAMA MAZIL

Iz zdravilnih zelišč — Cudovit uspeh pri ravnih, opeklinah, ožuljenjih — volku — turkih in vnetih itd. za nego dojenčkov pri kožnem »netu«, izsušajočih in hrapavih ranah, meniju, za razpoke prsnih bradavic. Dohi se v lekarnah in drogerijah.

Čitajte »Slovenca«

Alphonse Daudet:

106

Jakec

Prevedel Fišer Franc

Jakec se ni hotel obrniti, da bi ju ne motil in je med pisanjem premišljeval:

»Kako sta srečna!«

On je bil srečen samo ob nedeljah, ko je bil v Etiolles.

Še nikdar se nobena deklica ni toliko pripravljala na sestanek, kot Jakec ob nedeljah jutraj ob petih pri luči svetilke. Gospa Webrova mu je že prejšnji večer pripravila sveže perilo in mu lepo zlikano obleko obesila na stol. Ko bi za Eysenackove delavke videle, kakšen odhaja v Etiolles, bi res mislile, da je princ Rudolf.

Kako krassen, čaroben je bil tak dan. Ur in minut sploh ni poznal, vse je bilo ena sama nepretrgana sreča. Vsi v hiši so ga pričakovali, vsi sprejemali. V sobi je gorel ogenj, doktor je bil tako vesel in Cecilija je že ob sami prisotnosti svojega prijatelja rdela, kot bi bila vsa pokrita s poljubi. Kot takrat, ko je bil še otrok, tako je tudi sedaj vprico nje reševal naloge in bister dekličin pogled mu je dajal poguma in mu bistril um. Gospod Rivals je pregledoval njegove tedenske naloge, mu dajal drugih in učitelj sam je bil prav tako navdušen kot učenec. Ker ob nedeljah, razen, če je prišlo kaj izrednega vmes, ni hodil na svoje obiske, je tako lahko ves dan posvetil zbiranju knjig, ki jih je rabil še kot mladenič, zapisoval mu je vanje znamenja in opazke, ki jih začetnik potrebuje pri učenju. Kadar pa je vreme dovoljevalo, so prenehali z učenjem in odšli v gozd na izprehod. Mrtev je bil, vse je bilo ledeno in njem, le sempatija se je pokazal kak začetnik ali pa je srniak prhnil mimo.

Trgovino z železnino

Na zalogi imam vse potrebno blago, kakor: vse kuhinjske potrebščine, stavbeno okovje, kopalnice in ostalo blago ter orodje za vse panoge obrtniškega itd. — Priporočam se za obisk in zagotavljam, da bodo cenjeni odjemalci vsak čas ugodno postreženi. Z odličnim spoštovanjem

Sekavčnik Filip

trgovina z železnino Ljubljana

Cesta 29. oktobra (Rimska) 19

njenega ljubimca, ki je kriv, da je njegova mati tako brezmočna...

Sarloti se je bala mučnih prizorov in razpravljanj in je zato prenehala s poizkusi zblizati oba moža. D'Argentonu ni več govorila l svojemu sinu, s katerim se je od časa do časa skrivaj sestala. Včasih se je vsa zastrta pripeljala z izvoščkom v ulico Oberkamp in poklicala Jakec. Njegovi tovariši so potem videli, ko je govoril pri vratih s še mlado, dokaj elegantno žensko. Pričeli so govoriti, da ima ljubico... Vse mogoče so pričeli govoriti.

Jaku so bila ta sumničenja zelo neljuba, toda Sarloti tega ni povedal, pač pa ji je dejal, da naj ga ne hodi več obiskovat med delavnimi urami, češ, da tovarniški red to prepoveduje. Od sedaj sta se le poredkoma videla in sicer največ v javnih parkih ali pa v cerkvah, kajti Sarlota je kot vse nje enake, na stara leta postala pobožna. Tako imenitno se ji je zdelo, ko je klečala na klečalniku pred oltarjem, kadar je bila priglaja... Pri teh njenih redkih sestankih je govorila in klepetala kot po navadi, toda z nekoliko utrujenim, žalostnim glasom. Sicer je po pravila, da je srečna in polna zaupanja v d'Argentonovo literarno kariero. Vendar pa mu je nekega dne, ko sta odhajala iz stolnice in ko se je naklepetala, dejala:

»Jakce (bila je nekoliko v zadregi), če ti je mogoče... ne vem, kako je moglo do tega priti, uračunala sem se... nimam dovolj denarja do konca meseca. Njega si ne upam vprašati, tako slabo mu gre... Kar bolan je že od vsega tega. Ali mi lahko posodiš za nekaj dni?«

Ni dovolil, da bi končala. Dobil je svojo tedensko plačo in ji jo brez besed stisnil v roke. A ko sta bila na ulici, je v dnevi svetlobi opazil, česar v mračni cerkvi ni mogel: njen večno smehljajoči se obraz je bil ves obupan, blede kot marmor in brez rdečice, ki

so jo potoki solz izprali... Neizrekljivo se mu je zasmilila.

»Veš kaj, mama! — Če si nesrečna... Imaj mene!... Pridi k meni! Ponosen in zadovoljen bom, če bova spet skupaj...«

Strepetala je.

»Ne, ne. Ni mogoče.« je dejala polglasno. »Tako slabo mu gre, v takih nepravilnih je! No bi bilo prav.«

Odšla je naglo, kot bi s bala, da jo bo skušnjava premagala.

V.

Jakec gospodinji.

Bilo je lepega poletnega jutra v malem stanovanju v ulici de Panoyaux. Krošnjar in njegov tovariš sta že vstala, čeprav se je komaj daniilo. Prvi hodi šepaje po sobi, muže in drgne svoje čevlje in se trudi, da bi povzročil čim manj hrupa. Res je čudno, kako je to majavo, pohabljenno bitje spretno in kako pazi, da ne bi motilo svojega prijatelja, ki sedi pri oknu. Spooaj so petelin pel v kokušnjakih in drugih glasov do petih jutraj ni bilo slišati. Nenadoma se je zaslislal klic:

»Gospa Jacob... gospa Mathieu... kruh je tukaj!«

Jakčeva sosedja je pričela svojo dnevno delo. Njena košara je polna dišečega in še toplega kruha razne velikosti in z njo hodi po stopnicah, po hodnikih in v kotih za vrati, kjer so obeseni lonci za mleko, postavi kruh in pokliče svoje odjemalce po imenu in jim obenem služi kot budilka, kajti ona je v predmestju vedno prva na nogah.

»Kruh je tukaj!«

To je klic življenja, jasen in prijeten klic. Pomoč dnevnemu delu, tisti naš strahoten udaj nam danes naš vsakdanji kruh, kruh, ob katerem postane v hiši veselo in pri mizi živahno.

TRANSFORMATORJI za električno

OBLOČNO, TOČKASTO in TOPO VARENJE izdeluje:

Furlan, Črnuče pri Ljubljani

Posvetva

»REALITETA«

zavod za nakup in prodajo nepremičnin je samo v Ljubljani, Prešernova ulica 64, I. nadst. Telefon 44-20

Vogalno hišo

na prometnem kraju, prodam. Tovarniška ul. 36.

Zemljišče

in parcelo, prodam. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Severno« št. 18516.

Zemljišče 5600 m²

v bližini Rakovnika, prodam po 14 din meter. — Telefon 45-56.

Parcele

v prometni ulici v Ljubljani, z dovoljenjem zidanja, poceni prodam. — Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Ugodna prilika« št. 18529.

Prodaj

7250 m² veliko zemljišče v neposredni bližini tramvaja. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18530.

Kupim takoj

proti gotovini 55.000 din hišico, njiivo ali travnik. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Hišica« št. 18555.

Štiristanovniško hišo

nevejšo, prodam. Ponudbe v upravo »Slov.« pod »Velik vrt« št. 18557.

Rentabilno hišo

stanovniško, v bližini tramvaja, kupim za gotovino do 800.000 din. Točen popis z navadbo najnižje cene pošljite v upr. »Slov.« pod »Manufaktura« št. 18561.

Prodaj 5 partov

v Rakovi jelši po ugodni ceni. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18467.

Velika hiša

dvonadstropna, v mestu Celju, naprodam. Ponudbe na področju »Slov.« v Celju pod »Dvonadstropna hiša« št. 759.

Hiša

10 štirisobnih stanovanj z vsem komfortom in dve stanovanji brez komforta, sončna stran, pogled na splitsko luko, ugodno naprodam. — Informacije: J. Mesta, Split, Tartagliana ul. 19-I.

Važno opozorilo občinstvu!

Zadnje čase delujejo razni nepoklicni posredovalci v kupoprodajah z nepremičninami in se poslužujejo imena pisarne »Realiteta«, češ da izvršujejo posle za zgoraj imenovano posredovalno pisarno.

Spoštovano občinstvo prosimo, da vsakega prijavi, ki je zadnje čase vršil te posle brez oblaščenega dovoljenja, posebno še, če je izbral ime »Realiteta«. Vse posle, ki so bili zaključeni ali so v teku in se posredovalec poslužuje imena »Realiteta«, a niso v resnici prijavljeni v naši pisarni, se bo revidiralo in strogo po zakonu postopalo, ker je realiteta pisarna »Realiteta« samo v Prešernovi ulici 54-I.

V interesu občinstva je, naj se ne pusti begati od raznih lažiposredovalcev, temveč naj jih prijavi najbližjemu policijskemu organu ali pa obrtnemu referentu na mestnem poglavarstvu.

Lepo nagrado izplačamo, kdor nam z dokazi ali pričami v naši pisarni prijavi osebo, ki so zaključile kupčije pod našim imenom ali nabirajo podatke za našo pisarno, a nimajo uradne legitimacije.

Spoštovano občinstvo naj upošteva gornjo prošnjo, ker presega nesramnost teh pustolovcev že skrajne meje! N. pr.:

Našega novega klijenta je ustavil neznan človek na stopnicah pred pisarno, ga ogovoril ter ga vprašal, če gre v realiteto pisarno. Ko je novi klijent potrdil, mu gladko pove, da je on lastnik in naj gre kar z njim. Odvedel ga je v bližnji gostilniški lokal, kjer je hotel najprej nekaj na račun, a tega ni dobil. Šel mu je vseeno pokazat neko hišo (ki pa sploh ni bila naprodam). Tukaj je hotel imeti zopet nekaj na račun, a tudi sedaj ni dobil, zato se je poslovil od njega. Možu se je čudno zdelo tako postopanje in je šel v pisarno. Tedaj je šele spoznal pravega lastnika posredovalnice ter ugotovil, kakšnih trihov se poslužujejo gotovi predrzneži.

Iz tega tudi sledi, zakaj trpijo na zaupanju oblaščenim pooblaščenim posredovalcem; ker večina občinstva postavlja lažiposredovalce (šumarje) in oblaščenim priznane posredovalce v isto vrsto.

Zato prosimo cenjene kupovalce in prodajalce, preden se odločijo za nakup ali prodajo nepremičnin, da se preprajo v naši pisarni o solidnem in hitrem poslovanju, kjer je več sob na razpolago za diskretne pogovore, kakor tudi vsi drugi pripomočki za točen pregled mesta in okolice Ljubljane itd., itd.

Blagovolite si zapomniti naš naslov posredovalnice za nepremičnine

»REALITETA«

ki se nahaja v Ljubljani samo v Prešernovi ulici 54-I, nasproti glavne pošte. — Telefon 44-20.

M.A.N.

MASCHINENFABRIK AUGSBURG-NÜRNBERG-A.G.

DIESEL MOTORJI

stabilni in ladijski

PLINSKI MOTORJI

(SAUGGAS) na sesalni plin

Zahtevajte ponudbe od zastopnika

M.A.G.

ZAGREB Varšavska ul. 11

Več stavbnih parcel

po 600 m², najlepša lega, naprodam. — Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Parcela 600« št. 18216.

Dve parceli

po 470 m², prodam v bližini Stadiona. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18232.

Več stavbnih parcel

na lepem kraju blizu Domžal, naprodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18298.

Velika parcela

(njlva) na Gorenjskem naprodam. Interesenti naj pošljejo ponudbe upravi »Slov.« pod zn. »Lepa lega« št. 18385.

Malo posestvo

v okolici Dola — poceni prodam. Izve se pri Koprniku Ignac, Dol pri Hrastniku.

Stavbne parcele

in hiše naprodam. — Vižmarje 46.

Parcele

naprodam v št. Vidu, Vižmarjih in v Mednem, tik postaje ozir. ob Savl. — Polzevede: Vižmarje 78, nasproti Mizar. zadruga.

Dve posestvi

za 3-5 glav živine, z vinogradom, v bližini rudnika in postaje, ugodno naprodam. Pojasnila dobite v gostilni Kobal Gabrijela, p. Krmelj, Dolensko.

Novo hišo

s sobo, kuhinjo, 800 m² zemljišča, z zabitim vodnjakom, prodam za 25.000 dinarjev. Pečnik Anton, Vrbinska vas, p. Videm pri Krškem.

Njivo za stavbišče

prodam. Suh teren. Javite svoj naslov upravi »Slov.« pod »6000 m²« št. 18444.

Parcele naprodam

v št. Vidu in Vižmarjih. Polzevede: Vižmarje 78 (nasproti Mizar. zadruga).

Dvostanovniška hiša

ob glavni cesti na zelo prometnem kraju pri Trzinu, zelo ugodno naprodam. Polzeve se pri Franc Kogoj, Trzin.

Več stavbnih parcel

v poljubni velikosti od 500 m² naprej razprodajam radi odhoda iz Trbovelj. Naslov pove podr. »Slov.« v Trbovljah.

Hišo

dvo- ali večstanovniško, kupim v bližini Ljubljane. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Denar« št. 18437.

Hišo

v okolici Ljubljane prodam za 48.000 din. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18417.

Hišo z vrtom

in z lepimi sobami, pripravo za vse, takoj prodam. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18420.

Gozd

v izmeri 10 johov, pol ure od Ljubljane prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18434.

Parcela

ca. 1000 m² na Viču po ugodni ceni n. prodaj. — Polzeve se: Tržaška 126.

Malo posestvo

po možnosti z gostilno, na prometnem kraju, kupim. Ponudbe pod R. B. poštno ležeče, Vače, Lj. tija.

Do 1.000.000 din

kupim za gotovino hišo ali dve za isto vrednost v bližini tramvaja ali kolodvora. Lega hiše, koliko stanovanj, zemljišča in ceno oddajte v upravo »Slov.« pod »Razpoložljiv kapital« št. 18562.

V neposredni bližini

Ljubljane prodam enonadstropno štiristanovniško hišo s tremi lokali, pripravljeni za obrt, z gospodarskim poslopjem in ca. 2000 m² vrta. Resne ponudbe v upravo »Slov.« pod »Pripravo za industrijo« št. 18563.

Hišo

donosno, od 500.000 din do polmili milijon, kupim. Plačam takoj. Točne ponudbe v upr. »Slov.« pod »V Ljubljani« št. 18564.

Stanovniško hišo

v centru Ljubljane ali blizu, kupim. Cena postranska. Plačam vse v gotovini. Pišite v upravo »Slov.« pod »Hočem naložiti kapital« št. 18565.

Tristanovniško hišo

komfortno, v nekaj vrta, v bližini centra, kupim. Posamezno stanovanje s tremi sobami. — Ponudbe z navedbo cene in kraja poslati v upravo »Slov.« pod »Tovarniški ravatelj« št. 18566.

Kmečko posestvo

na Gorenjskem, z gospodarskim poslopjem in nekaj orolov zemlje za rejo 5 glav živine, kupim. — Točen popis in ceno pošljite v upravo »Slov.« pod »Bližina Ljubljane« št. 18567.

Letoviško vilo

na Trzinu, prodam z vso opremo po nizki ceni. Ponudbe poslati v upravo »Slov.« pod »Rabim denar« št. 18568.

Kupujte pri naših inserentih!

Prodajmo

Majhen lokal

brajnarja, s koncertjo, se takoj prodaja zaradi potovanja. Potreben denar 2800 din. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 18526.

Vnajem

ODDAJO:

Gostilniške prostore na križišču štirih cest — odda primernemu obrtniku ali trgovcu — Kocmur, Društvena 34.

Krojaško delavnico

v trijskem kraju, dobro vpeljano, stalno delo za 6-8 pomočnikov, oddam v najem zaradi onemoglosti. Naslov pove uprava »Slov.« pod št. 18038.

Trgovino

oddam v najem po zelo ugodnih pogojih. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Dobrodoča« št. 18388.

Pekarijo

takoj oddam v najem. — Zagar, gostilna, Črnuče št. 48.

Novo hišo

dvostanovniško, z vrtom v bližini Ljubljane, oddam v najem. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18414.

Trgovski lokal

oddam v Celju, Kralja Petra c. št. 33. Vprašati pri: Ivan N. Adamič — Ljubljana, Sv. Petra c. št. 31.

V najem oddam šupo

prilagojeno za trgovino s kurivom ali za skladišče, hlev za par konj in majhno sobo. Kolizejska ulica št. 19, Trnovo, telefon št. 39-34.

Trgovsko hišo

z večjim lokalom in skladiščem ter z vsem inventarjem in k temu potrebnim stanovanjem z vrtom, v večjem industrijskem prometnem trgu na Stajerskem, oddam s 1. februarjem 1941 — event. tudi prodam. — Naslov v podružnici »Slov.« v Celju pod značko »180«.

Pekarna

se odda v najem v večjem industrijskem kraju v Savinjski dolini. V lokalni se obrt izvršuje že več let, ker v tem kraju ni konkurence. V pošteved pridejo ponudniki z lastno obrtjo. Prednost imajo neozelenjeni. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Pekarna« št. 18125.

Stanovanja

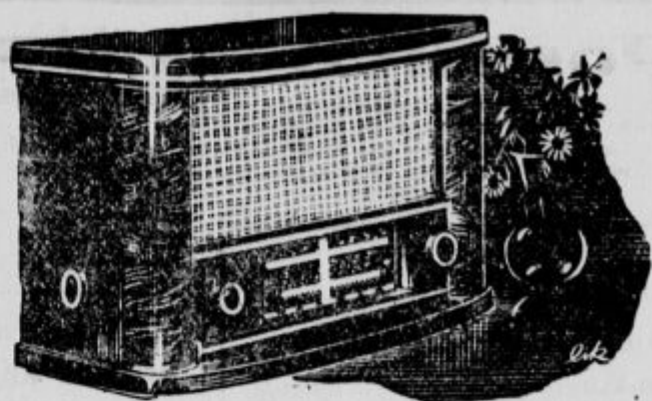
ODDAJO:

Enosobno stanovanje oddam. Jurčkova pot 101, po Izanski cesti.

Dvosobno stanovanje

s kabinetom, kopalnico in vsemi pritliklinami oddam. Bežigrad 5. Vprašati pri: Ivan N. Adamič — Sv. Petra c. 31.

ODLIČNI MALI SUPER PHILIPS 430 A

PRIDITE GA POSLUŠAT

k trrdkl

H. SUTTNER, LJUBLJANA

PHILIPS RADIO ZASTOPSTVO

Aleksandrova c. 6

Telef. 34-70

Dvosobno stanovanje

komfortno, s kabinetom, oddam. Polzeve se Sv. Petra cesta 83.

Oddam še tri stanovanja

komfortna, dvosobna s kabinetom za januar v novi hiši na Tržaški cesti pri stari mitnici.

Pekarno

oddam v najem. Tri moderne parne peči z vsem inventarjem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Renomirana« št. 18394.

Enosobno stanovanje

s prilikami, takoj oddam, odraslim osebam. — Za 180 din. Dravljice, Sojerska ulica 17.

Mirno stanovanje

v vili z več sobami, četrt ure od Ormože se odda. Vprašati Ivan Hojžar, Velika nedelja.

Samsko stanovanje

z umivalnico in centralno kurjavo oddamo takoj. — Natančnejša pojasnila pri Vzemni zavarovalnici v Ljubljani, Miklošičeva cesta 19, vsak delavnik med urad. urami od 8-14, telefon 30-21.

SOBE

ISČEJO:

Dve gospodični iščeta opremljeno sobo - eventualno z vso oskrbo. Ponudbe upravi »Slov.« pod »15. decembra«.

ODDAJO:

Opremljeno sobo oddam solidni gospodični. Celovška c. 137.

Veliko sobo

prazno, v pritličju, takoj oddam za pisarno, društveno sobo ali skladišče. Karunova 10.

Sobo oddam

gospodu ali dijaku. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18471.

Opremljeno sobo

oddam s 15. decembrom, in prazno sobo takoj. — Sokolska 3.

Opremljeno sobo

s kopalnico, oddam boljšemu gospodu. Povšetova št. 71.

Opremljeno sobo

oddam. Triglavska št. 3, pri Stadionu.

Lepo sobo

opremljeno ali prazno - takoj oddam mirni osebi. Vprašati: Pelc, Rakovniška ulica 7.

Opremljeno sobo

s kopalnico, oddam. Naš sloj v upravi »Slov.« pod št. 18551.

Gospodična

ki si želi prijeten dom, dobi stanovanje s hrano kot sostanovalka pri gospod. ki je sama z odraslo hčerko. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18569.

Prazno sobo

s centralno kurjavo in s soperabo kopalnice, takoj oddam blizu Izanske mitnice. — Simončič, Izanska 94.

Večje industrijsko podjetje išče trgovsko izobraženega

uradnika

s prakso v tovarniških obratnih zadevah. Ponudbe pod »Vesten« na upravo lista št. 18522.

Vaclav Schramm Celje

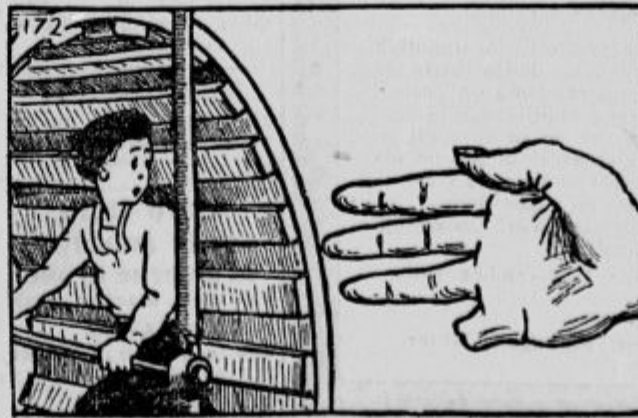
Zastopstvo svetovno znanih Hohnerjevih harmonik

Zahtevajte cenik!

HOHNER

Mihčeve čudovite dogodivščine

(171) Prišel je tudi kraljevi komornik in se zelo zaničljivo režal ubogemu dečku pri njegovem nečloveškem naporu. »Le počakaj,« se je jezil Mihče; »kdor se zadnji smeje, se najbolje smeje.«

(172) Komornik je skušal nekaj povedati in je pri tem stegnil prste na roki. Tedaj je Mihče opazil, da je mazinec napol odsekan. Tudi nočni tat je imel samo pol mezinca. Torej ga že imal!

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. V LJUBLJANI

Podružnice: Beograd, Bled, Kranj, Maribor, Novi Sad, Split
Vloge obrestuje po 4%, vezane na odpoved po 5%

Dovoljuje kratkoročne kredite v tekočem računu — Eskontira trgovske menice
Nove vloge obrestuje najugodnejše

Vrši vse bančne posle najkulantneje
DELNIŠKA GLAVNICA DIN 20.000.000—

Posestvo

kompletno 40.000 m² še v Kamnik spadajoče, tik mesne meje na Duplji, 18 km od Ljubljane z lepim gospodarskim poslopiem, zelo primerno za parcelirati, prodam. Ponudbe na upravo Slovenca
„Ugodna cena“ št. 18521.

Pohištvo za Božič 1940

čipkaste zavese, svilene odeje, žimnaste in afrik madrace, kauče in otomane ter po naročilu vsakovrstno pohištvo pri
E. ZELENKA, MARIBOR
ULICA 10. OKTOBRA št. 5

FIGE za žganjekuho

dobite po ugodni ceni pri trdkri
Ant. Krisper - Coloniale
Ljubljana, Tyrševa cesta 31

Prostovoljna dražba nepremičnin

Na predlog dedčev Sikošek Jožeta in njegovega sina Sikošek Jožeta v Kresnikah 19, je sodišče dovolilo prostovoljno javno dražbo posestva vl. št. 22. k. o. Kresnike, to je hiše št. 19 v Kresnikah (gostilna), gospodarska poslopja in velikega vrta sadonosnika.

Dražba bo dne 20. decembra 1940 ob 9 dopoldne

v pisarni Burger Franceta, javnega notarja v Celju in je tam dobiti vsa pojasnila.

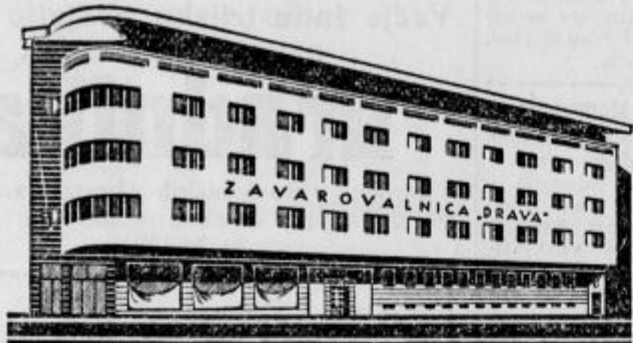
Burger Francee,
javni notar kot sodni komisar.

LJUDSKA POSOJILNICA V LJUBLJANI

zad. z neom. jam. Ljubljana, Miklošičeva cesta 6 v lastni palači
obrestuje hranilne vloge
najugodnejše.

Nove in stare vloge ki so

v celoti vsak čas izplačljive
obrestuje po 4%, proti odpovedi pa po 5%

„DRAVA“

zavarovalnica malega človeka
MARIBOR, Sodna ulica 1, v lastni palači

Domači zavarovalni zavod - zavaruje za smrt in doživljenje - za doto in gospodarsko osamosvojitve - za rento, starostno preskrbo, preužitke, pokojnino - denar zavarovanec (njihova premijska rezerva) je varno naložen. - Kdor želi sebi in svoicem dobro, se zavaruje pri „Dravi“! — Zahtevajte prospekte in obisk zastopnikov!

ZAHVALA. Vsem Vam, ki ste spremili na zadnji poti našega ljubega soproga in očeta, gospoda

Ludvika Skuhala

inženirskega majorja v pokoju

naša prisrčna hvala.

Posebej se zahvaljujemo za častno spremstvo vojaški oblasti, na čelu z gospodom generalom Janežem, g. polkovniku Andrejki pa za lep govor. Srčna hvala tudi Koroškimi borcev in bivšim njegovim tovarišem za udeležbo.

Maša zadušnica bo v torek ob 7 v trnovski cerkvi.

Zalujoči ostali.

ZAHVALA. Ob prebriski izgubi mojega ljubega in nenadomestljivega moža, gospoda

MARTINA POTOČARJA

narednika-vodnika v p. in vojnega invalida

se iskreno zahvaljujem vsem, ki so v pretresljivih trenutkih sočustvovali z menoj. Posebno se zahvaljujem dotični osebi, ki je preskrbela, da je prečistiti podelil umirajočemu sv. poslednje olje; dalje se zahvaljujem za izkazane zadnje vojaške časti pokojnemu, darovalcem cvetja in onim, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti. Bog vsem stotero poplačaj in prosim, da bi se ga spominjali v molitvi! — Sv. maše se darujejo v cerkvi sv. Cirila in Metoda; sv. maša zadušnica bo v ponedeljek, dne 2. decembra 1940 ob pol 7 zjutraj v cerkvi Mar. Oznanjenja pri oltarju Marije Pomočnice.

Ljubljana, Jezersko, Linz, dne 1. decembra 1940.

Zalujoča Roza, soproga

in rodbine: Vohine, Pintar, Skuber, Nahtigall, Mitter

Denar

50.000 din

bi vložil v zdravo in solidno podjetje z osebnim sodelovanjem. — Ponudbe v podr. »Slov.« v Celju pod »Varno naloženo«.

Kupuje — prodaja
Hranilne knjižice
bank in hranilnic ter
vrednostne papirje
po najugodnejših cenah
BANČNO KOM. ZAVOD
MARIBOR

Posojila

različna, preskrbam hitro in brez vsakega predplačila. — Rudolf Zore, Ljubljana, Gledališka 12. Znamko dinarjev 3. (d)

Hranilne knjižice
vrednostne papirje
kupujemo
stalno po najvišjih cenah in proti takojšnjemu plačilu
Rudolf Zore
Ljubljana, Gledališka 12.

Hranilne knjižice
podeželskih hranilnic kupim. Plačam do 90%. — Ponudbe upravi »Slov.« pod zn. »Do 50 tisoč dinov št. 18.441. (d)

Grem za družabnika,
kupim ali v najem vzamem srednje velik mlin v lepem okraju. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Dober mlinar« št. 18285.

Ureditev dolgov
izterjavo, inkaso in odkup terjatev, sodne in tihe poravnave, dobičkonosno — varno naložbo kapitala, preskrbo posojil, knjigovodstvo, bilance, kalkulacije, sploh vse trgovske obrtne zadeve vam diskretno uredi koncesionirana komercialna pisarna
ZAJC LOJZE
Ljubljana, Gledališka 7

Glasba

Klavir
znamke »Stelzhammer« dobro ohranjen, se prod. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Klavir« številka 18138.

Kupimo

Vsakovrstno zlato
briljante in srebro kupuje po najvišjih cenah
A. Božič, Ljubljana
Francišanska ulica 3.

Par briljantnih uhanov
večje kamne, kupim. — Lahko tudi večji prsten soliter. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Samo od zasebnika« št. 18277.

Srebro, drage kamne
in vsakovrstno
zlato kupuje
po najvišjih cenah
Jos. Eberle, Ljubljana
Tyrševa 2
(palača hotela „Alon“)

Kupujemo stare strune
in komerčno litino, baker, aluminij, medenino itd. po najvišjih dnevnih cenah. — »Zvona«, livarska kom. družba, št. Vid nad Ljubljano.

Vsakovrstno zlato kupuje
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3

Lipove deske
raznih mer, la. la., kupi takoj Oberanel, Ljubljana, Vodnikova 89.

Pečico (gašperček)
dobro ohranjen, kupim. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Pečica« cenah.

Staro zlato, zlato zobovje in srebne krone
kupujem po najvišjih cenah
A. KAJPEZ
urgovina s urami in zlatnine precizna delavnica za popravila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

Zahvala.

Smatram za svojo dolžnost, da se šef-zdravnik in primarij Šlajmarjevega doma v Ljubljani gospodu **dr. Kramariču**, ki mi je s svojo vestno in strokovno operacijo rešil življenje, tudi javno zahvalim. Obenem izrekam svojo zahvalo tudi ostalim gg. zdravnikom za njihovo požrtvovalno sodelovanje.

Ljubljana, 1. decembra 1940.

L. Korč, Ljubljana

Staro železje

kovine, gume, steklenice in drugo — plača najbolje »Metallia«, Gosposvetska cesta 16. (h)

Gunje

krojaške odrezke, star papir, tekstilne odpadke ter ovčjo volno, govejo diako (aroveo) — kupi vsako množino Arbeiter, Maribor, Dravska št. 5.

(Pohištvo)

Rabljeno jedilnico
črno, iz trdega lesa, prodam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 18496.

Visoko omaro

dobro ohranjeno, prodam. Golar, Vrtača, nova banovinska stavba, II. stopnišče, II. nadstr., Ljubljana.

Kauče

otomane, peresnice, žimnice, mreže, blago za žimnice in pohištvo ter vsa v to stroko spadajoča dela izvršujemo po najnižjih cenah. Tapetništvo

F. SAJOVIC
Ljubljana, Stari trg 6.

Kompletno jedilnico

moderno, popolnoma novo, prodam. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 18500.

Mreže za postelje

izdeluje in sprejema rabljene v popravilo najceneje Alojz Andlovic, Gregorčičeva ulica št. 5 (pri Gradšču).

Modroce

patentne posteljne mreže, otomane, moderne kauče in fotelje nudi solidno in po nizki ceni

Rudolf Radovan

tapetnik

Ljubljana, Mestni trg 13

Ženitbe

Gospodična

strogno solidna, želi poročiti drž. uslužbenca čiste preteklosti. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Dobra gospodinja« št. 18472. (ž)

Kmečko dekle

staro 27 let, z gospodinjstvom solo in s 30.000 din, poroči starejšega gospoda, najraje vdovca od 40 do 50 let, značajnega in resnega, želeča si skromne in tihe sreče. Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Marljiva gospodinja« št. 18.411. (ž)

Dekle

pridna, pošena, dobra in varčna, ki zna šivati — želi spoznati železničarja dnevničarja v svrhu ženitve. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Varčno dekle« št. 18.438. (ž)

Gospodinja

varčno, krščansko, 36 do 48 let stara, poroči 55 let star vdovec. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod zn. »Trgovca, posestnik« št. 18.435. (ž)

Dijaki

Dijaka

sprejem v svo oskrbo v bližini bežigradske gimnazije. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 18580.

Razglas licitacije

a) za dobavo 300 železnih bolniških postelj;
b) za gradl, žimo, inlet, perje, plahte, in platno za 300 postelj;
c) za jedilni pribor, porcelanasto posodo, steklenice in kozarce za 300 oseb.

Zaradi opremljenja novozgrajenega sanatorija Kneza Pavla v Knez selu pri Nišu v Moravski banovini bo imel Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu v svojih uradnih prostorih v Zagrebu, Mihanovičeva ul. 3/III prve javne ponudbene licitacije za predmete pod a), b) in c) in sicer:

ad a) za dobavo 300 železnih bolniških postelj dne 28. DECEMBRA 1940 OB 10. URI;

ad b) za dobavo potrebnega gradla za modroce 300 postelj, konjske žime za modroce, inleta za zglavlja, perja za zglavlje, plahit in platna dne 20. DECEMBRA 1940 OB 10. URI;

c) za dobavo jedilnega pribora za 300 oseb, porcelanastih posod, steklenic in čaš dne 30. DECEMBRA 1940 OB 10. URI.

Pravilno kolkovane ponudbe s kolki banovine Hrvatske je treba oddati ali poslati po pošti Osrednjemu uradu za zavarovanje delavcev najdelj do zgoraj navedenega roka (soba 305).

Varščino 10% za domače, 20% za tuje ponudnike od ponujene vrednosti je treba položiti ali poslati po pošti blažajni Osrednjega urada za zavarovanje delavcev (soba 420) vsaj do 9 na dan odrejen za licitacijo.

„Splošne pogoje“ in „Popis potrebe“ s podrobnim opisom in navedbami lahko dobe interesente na ekonomskem odseku Osrednjega urada za zavarovanje delavcev (soba 409) med uradnimi urami od 9—13 brezplačno.

Št. 66.830-1940
27. novembra 1940

OSREDNJI URAD
ZA ZAVAROVANJE DELAVCEV
V ZAGREBU

Vdana v voljo božjo nas je, previdena s tolažili svete vere, za vedno zapustila naša dobra soproga, mama, stara mama, gospa

Franja Rovšek roj. Blaj

v 57. letu starosti.

Pogreb drage pokojnice bo v soboto 30. novembra ob treh popoldne iz hiše žalosti v Kranju, Cojzova 4, na farno pokopališče.

Kranj, dne 28. novembra 1940.

Rodbine: Rovšek, dr. Štular in ostalo sorodstvo.

Zahvala

za vse molitve in sočutje, izraženo v besedi ali pismu, kakor tudi za spremstvo pri pogrebu ob prerani smrti naše nepozabne sestre

Katarine Jenko

Posebno smo hvaležni za izredno skrb gg. zdravnikom dr. Zvočlju, dr. Šavniku, dr. Brandstetterju, kakor tudi svaku dr. Znidaršiču, da bi ji rešili življenje. Nepozabna nam ostane skrb č. sester v Leonišču. Posebna zahvala tudi vsem močanskim faranom, ki so se v tako velikem številu udeležili pogreba. V izredno tolažbo nam ostane v spominu spremstvo tako mnogih duhovnikov, ki so jo spremili in liturgične molitve duhovščine Sv. Družine. Izenadeni smo bili nad prekrasnim petjem gojencev Orglarske šole, pod spretnim vodstvom dr. Kimovca.

Na noben način ne bomo mogli pozabiti, da je bila pri pogrebu naše sestre celokupna družina ravnatelja TPD dr. Vrhunca z mil. gospo, kjer je služila naša sestra na tem svetu, kakor vemo, v popolno medsebojno zadovoljnost.

Ljubljana, dne 30. novembra 1940.

Zalujoči bratje, sestra in sorodniki

Mestna hranilnica ljubljanska

je največji slovenski pupilarnovarni denarni zavod. Dovoljuje posojila na menice in vknjižbe. Za vse vloge in obveze hranilnice jamči

Mestna občina ljubljanska

POHIŠTVO

v najboljši kvaliteti za vsak okus po nizkih cenah samo pri trdki
VENTURINI MIZARSTVO Barje LJUBLJANA
Zahtevajte ponudbe in proračune.

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po 4% na trimesečno odpoved pa po 5%

*

Izplačuje točno vse vloge — stare in nove! Dovoljuje posojila in trgovske kredite

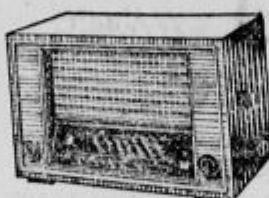
Tovarna kemičnih izdelkov v Hrastniku d.d.

Tovarne v Celju in Hrastniku

proizvaja:

Solno in žvepleno kislino
Kalijev in natrijev soliter
Kristalno sodo in pralni prašek
Glauberjevo in grenko sol
Žgano apno in klajno apno
Fosfatno žlindro in kostno moko
Rudninski in kostni superfosfat
Železno-oksidge barve in zeleno galico
Vodotopna olja za industrijske svrhe
Alkaloide opiuma in druge farm. izdelke
Razna sredstva za desinfekcijo in za zaščito rastlin proti škodljivcem.

Natančnejša pojasnila se dobe pri
Tvornici v Hrastniku Telefon interurban 2
Naslov za brzojavke: Kemična-Hrastnik.

Saba Radio

Preciznost in kvaliteta
Sodobni aparat z najpopolnejšim glasom!
Generalno zastopstvo in skladišče

Radio Bremec — Celje

Zastopniki: I. C. Kotar, Ljubljana, Miklošičeva cesta 13
Radio Luški, Maribor, Koroška cesta 11
Radio Zupan, Mostrana
Edvard Fischbacher, Trbovlje

„SLOVENEČ“, podružnica: Miklošičeva cesta št. 5

Po vaši želji Vam izdela Knjigoveznica Jugoslovanske tiskarne v Ljubljani

Kopitarjeva 6/II

v svoji čitalnici razne poslovne knjige, ako niso že v zalogi, istotako izvrši tudi vsa druga knjigoveška dela, posebno razne vezave od preprostih do razkošnih oblik.

Posebni oddelek za izdelovanje damskih torbic, pasov, denarnic in drugega usnjene galanterijskega blaga Vam nudi te predmete vedno v lepih, modernih tisonah.

Cene skrajno nizke.
Poslužite se!

Podaljšaj si življenje!

življenjsko moremo podaljšati, bolečine preprečiti, boleznim odpraviti, slabosti odpraviti, nestalne moremo uvrstiti in neurečne napraviti srečne!

Kaj je vzrok vsake bolezni?

Oslabljenost živcev, potrtost, izguba dobrih prijateljev ali svojih bliznih, razočaranje, strah pred boleznijo, slab način življenja in mnogo drugih razlogov.

Zadovoljstvo

je najboljši zdravnik so pota, ki Te morejo dovesti do dobrega razpoloženja, oslavit tvoj značaj, napolniti te z novim upanjem; ta pot je pa opisana v razpravi, ki jo že more vsakdo, ki zahteva, dobiti tako in **povsem brezplačno!**

V tej mali priročni knjižici je razloženo, kako morete v kratkem času in brez ovire med delom odpraviti živce in mislice, trudnost, odpraviti slabo razpoloženje, raztresenost, oslabilenost spomina, nerazpoloženje za delo in nebroj drugih bolezenskih pojavov. Zahtevajte to razpravo, ki Vam bo nudila mnogo prijetnih ur.

Če ne morete takoj pisati, tedaj ta oglas spravite.

PANNONIA apoteka, Budapest 72,
Postfach 53. Abl. 123.

Za Miklavža

Peko

Za Miklavža (božična) darila

priporoča

KRAVOS IVAN

Maribor, Aleksandrova c. 13, tel. 22-07

Proda se po ugodni ceni

v Ljubljani dobro vpeljana

parfumerija, galanterija in trgovina z barvami

Ponudbe na „Slovenca“ pod „Parfumerija“ 18341

Darujte za Jegličev akademski dom!

ZAHTEVAJTE BREZPLAČEN KATALOG

MEINEL HEROLD
ZAL-TVORNICE GLAZBIL
MARIBOR
ŠT. 102

BREZPLAČEN POUK V IGRANJU!

Razno

Gumbnice, gumbice, plise, monograme, entel, ažur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Františkanska ulica nasproti hotela Union
Vezenje perila, krasna predtiskana žen. roč. dela

Čitajte »Slovenca«

DARUJTE PRAKTIČNO

Najlepše darilo za vsako roko, je

»JUGOPATENT« nalično pero!

Dobavljata tudi na obroke »Jugopatent«, Ljubljana, Dvorčakova 8.

Zamorete li podariti

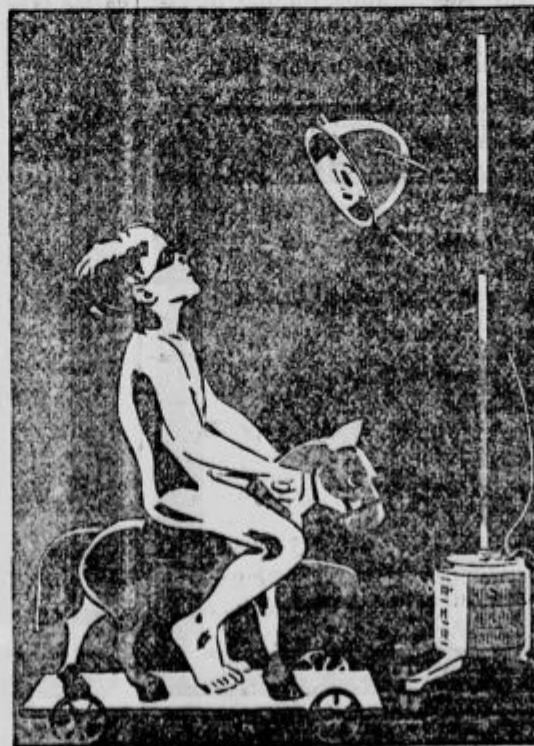
sonce?

To niso več zaželjene sanje, temveč je že davno postalo stvarnost! Že od leta 1906. eksistira »višinsko sonce« — original Hanau. Danes vemo, da njegovi žarki, ki učinkujejo kot sonce, vsebujejo zdravje, varujejo nas bolezni in dajejo koži lepo rjavo barvo.

Z »višinskim soncem« pride v vaš dom tudi sončni blesk ter vam prinaša srečo in življenjsko radost

kot znamenje sijajnega zdravja. Vedno boste dobro razpoloženi in boste svoj vsakdanji posel opravljali z večjo lahkoto.

»Višinsko sonce« — original Hanau — je božično darilo, ki daje več nego radost, ker je baš v zimskih mescih, ko pogrešamo sonca, blagoslov vse družine.

Poznate li novo brošuro na 40 straneh?

Ta vam prikazuje v 18 slikah v barvi vse modele »višinskega sonca« in njihovo uporabo. — Zahtevajte to brošuro pri eni nižje navedenih trgovin, dobili jo boste takoj in brezplačno.

Zahtevajte neobvezno predvajanje »višinskega sonca« — original Hanau — pri:

Jugoslovansko Siemens a. d. — Beograd, Kralja Aleksandra 8 — Zagreb, Bogovičeva ulica 1 — Ljubljana, Tyrševa c. 1 a.

Jugoslovansko AEG, Beograd, Brankova ul. 30.

AEG Union, Jugoslovansko d. d., Zagreb, Karadžićeva ulica 1; Ljubljana, Livarska ulica 6.

Zahtevajte ponudbe in pogoje plačevanja.

»Višinsko sonce« — Original Hanau

Prosim pošljite mi brezplačno Vašo brošuro št. 843/7

Ime: _____

Mesto: _____

Ulica: _____

Primeren dar za Božič je knjiga: Kartuzijani in Kartuzija Pleterje

ki nam odkriva pogled v nepoznani svet, s 108 slikami, v bakrotisku na najfinjšem samo papirju. Cena 40 din; za dijake in prosvetne knjižice 20 din. Naročuje se KARTUZIJA PLETERJE, p. St. Jernej Dravska banovina

Najboljši radioaparati Blaupunkt

Sachsenwerk I. t. d.

najugodnejše dobite pri

„Tehnik“ J. BANJAI

Ljubljana

Miklošičeva cesta 20

Velika izbira krasnih otroških vozičkov, OLYMPIA pisalnih strojev, šivalnih strojev itd. Prodaja tudi na obroke

2 zavarovalna organizatorja - akviziterja

za bivšo ljubljansko in bivšo mariborsko oblast

sprejememo za ljudsko zavarovanje.

Podrobne ponudbe z navedbo zahtevkov na upravo lista pod »Podjeten in zanesljiv« 18.181. Prednost imajo že izvežbani z dokazanimi uspehi.

Priložnostni nakup še po starih cenah

Steinway

Förster

itd.

Stingl

Seiler

itd.

Zaloga klavirjev

M. Bäuerle, Maribor

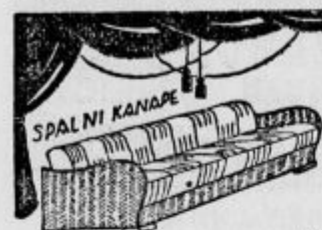
Tyrševa
ulica 24

Posteljno perje

Po Din 12.—, kemično čiščeno Din 14.—
Perje od puranov, čehano po Din 29.—
Čehano in kemično čiščeno 39.—
Na roko čehano in kemično čiščeno 60.—
Mešano gosje, čehano 65.—
Pol puh, beli 150.—
Sivi gosji puh Din 120.—, prima 195.—
Beli gosji puh 175.—, 240.—, 280.—, labud puh 360.—

Vzorci brezplačno dobite pri samo Glavni trg 24, Maribor

LUNA

Dekoracija

Montiranje zastorov

Franc Jager

tapetništvo

Ljubljana

Sv. Petra cesta 17

Telefon 20-42

Zaloga najmodernejših Couch-zof, otoman, vseh vrst foteljev in žimnic. V zalogi vedno žima, gradl za modroce ter blago za prevleko pohištva. Konkurenčne cene! Solidna izdelava!

Razpis natečaja

za občinskega pisarja in organista

v Ozlju. Mesečna plača 900 din. — Reflektantje, sposobni za eno ali drugo službo, naj vložijo pismene ponudbe na: Občinsko poglavarstvo Ozalj — Hrvatska banovina.

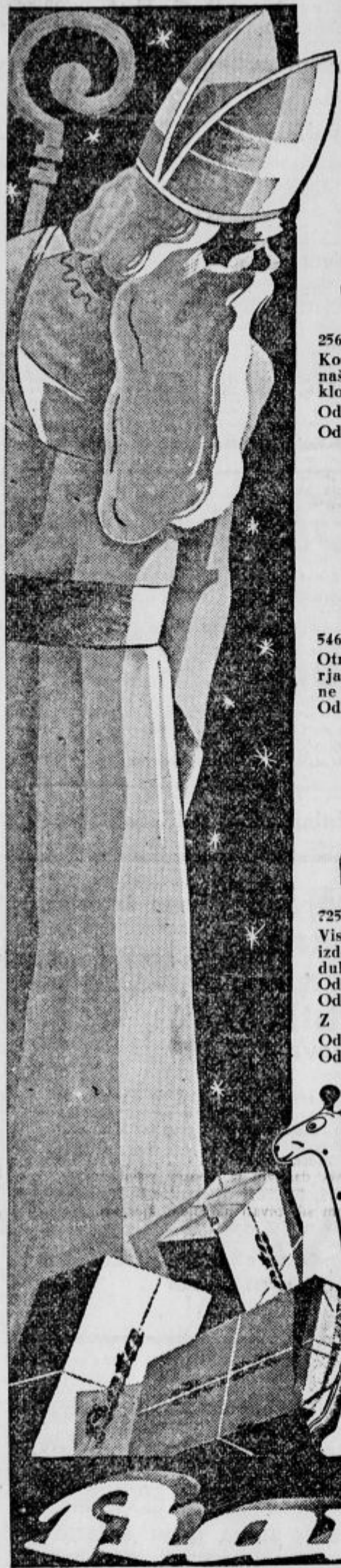
V Ozlju, dne 28. novembra 1940.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom je mast CLAVEN. Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča **M. Hrnjak**, lekarnar, Sisak. Varujte se potvorb!

Zaščitni znak

Otroški voziček

kolo ali šivalni stroj najbolje in najhitreje kupite — prodaste ali zamenjate v trgovini Josip Uršič, Celje, Narodni dom

Konrad Gologranc

mestni stavbenik

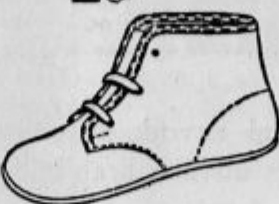
v Celju, Mariborska 30

prevzema in izvršuje vsakovrstne privatne, javne in industrijske zgradbe solidno in po ceni. Sodnijsko zapriseženi cenilec.

Daje tehnične nasvete in pojasnila.

SV. MIKLAVŽ daruje

25

2560—56

Kot pero lahki čevljički za naše otročičke. Izdelani so iz klobučevine.

Od štev. 19 do 22 Din 25.—

Od štev. 23 do 26 Din 29.—

99

5661—64883

Zelo topli otroški čevljički, narejeni iz telečjega boksa, kombinirani s toplo klobučevino.

129

4444—64724

Usnjeni dekliski čevlji na preponko, z močnimi usnjenimi podplati in nizkimi petami. Pripravni za vsako naporno hojo.

89

8262—68002

Visoki otroški čevljički z močnimi, neizrabljivimi gumijastimi podplati.

Od štev. 27 do 30 Din 89.—

Od štev. 30,5 do 34 Din 99.—

Od štev. 34,5 do 39 Din 119.—

199

2605—64207

Elegantni ženski odprti čevlji iz telečjega boksa, kombinirani s krokodiljo kožo. Imajo usnjene podplate in lesene pete, prevlečene s kromom.

99

5461—44702

Otroški čevljički iz mehkega rjavega usnja, široke in udobne oblike. Podplati so iz usnja.

Od štev. 19 do 26 Din 99.—

39

7252—57

Visoki sobni copati za otroke, izdelani iz toplega volnenega dubla.

Od štev. 27 do 29 Din 39.—

Od štev. 30,5 do 34 Din 45.—

Z obšitimi podplati:

Od štev. 27 do 30 Din 45.—

Od štev. 30,5 do 34 Din 49.—

149

6662—44722

Trpežni čevljički iz telečjega boksa za dečke, z usnjenimi podplati in petami.

Od štev. 27 do 30 Din 149.—

Od štev. 30,5 do 34 Din 169.—

Od štev. 34,5 do 39 Din 199.—

149

4065—66111

Udobni in topli ženski čevlji iz usnja, kombinirani s suknom in kitastim okrasom. Imajo usnjene podplate in nizko peto. Zapijajo se z zapanko.

49

7225—44

Topli ženski sobni copati iz mehke, karirane klobučevine, z usnjenimi podplati in klobučevinastimi vmesnimi podplati.

299

3967—64943

Visoki moški čevlji iz govejega boksa, široke oblike, z usnjenimi podplati in petami.

Do 8. decembra

lahko še naročite

»Slovenčev koledar«

VERITAS

GENERALNO ZASTOPSTVO
IN SKLADIŠČE

Anton Bremec
Celje

Iščete se zastopniki

Zahvala

Za vse dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ustmeno ali pismeno ob nenadomestljivi izgubi našega iskreno ljubljenega sina, soproga, očeta oziroma brata, gospoda

Vekoslava Adamiča

veletgovca in poročnika v pokoju

kakor za poklonjene krasne vence in cvetje, se tem potom vsem najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo izrekamo čč. duhovščini, zlasti g. dr. Gvidu Rantu, zdravnikom za njihovo prizadevanje, oficirskemu zboru in vojakom, stanovskim tovarišem za spremstvo ter vsem prijateljem in znancom, ki so nepozabnega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti k večnemu počitku.

Sveta maša zadušnica bo brana v ponedeljek, 2. decembra 1940 ob 7 zjutraj v farni cerkvi sv. Petra.

Ljubljana, Kamnik, Maribor, Kranj, dne 30. novembra 1940.

Zalujoči ostali

Zahvala

Vsem, ki so ob smrti mojega nad vse dragega soproga, očka, brata, strica in svaka, gospoda

Otona Marčiča

uradnika OUZD

z menoj sočustvovali in izkazali nepozabnemu pokojniku toliko spoštovanja in ljubezni, izrekam svojo najiskrenejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 30. novembra 1940.

Marta Marčič, otroka in ostalo sorodstvo.

LJUBLJANA

Visoko priznanje za dolgoletno kulturno udejstvovanje

Od leve na desno v prvi vrsti: ban dr. Marko Natlačen in odlikovani: dr. Gregor Pečjak, Anton Cadež, Ivan Rakovec, Ivan Dežman in Ivan Mesar.

Ljubljana, 30. novembra.

Katoliško tiskovno društvo v Ljubljani, ki že nad pol stoletja z uspehom deluje s tiskarno, knjižnimi izdajami in časopisjem za dvig prosvete in izobrazbe v krščanskem duhu med Slovenci, je danes doletela visoka čast in najvišje priznanje. Dolgoletni odgovorni voditelj Katoliškega tiskovnega društva in njegovih podjetij so prejeli danes visoka odlikovanja, ki naj jim bodo priznanje njihovega plodonosnega in splošno koristnega dela. S temi odlikovanji je dobilo tudi najvišje priznanje veliko kulturno delo, ki ga je Katoliško tiskovno društvo opravljalo s svojim časopisjem med Slovenci.

Nadvse prisrčna je bila slovesnost, ki se je davi ob 11 začela v banski palači, kjer je ban dr. M. Natlačen sprejel predsednika KTD dr. Gregorja Pečjaka, tajnika KTD svet. Antona Cadeža in upokojene ravnatelje Ivana Rakovca, Ivana Dežmana in Ivana Mesarja. Vsak od imenovanih ima že nad sedem križev in je velik del svojega življenja posvetil delu za prosveto Katoliškega tiskovnega društva in njegovih ustanov. Z imenovanimi so prišli tudi zastopniki vodstva KTD, njegovih časopisov in njegovih podjetij z zastopniki listov, nameštencev in delavstva. Po medsebojnih pozdravih je g. ban dr. M. Natlačen spregovoril:

Nagovor g. bana

Naš narod pravi: »Z malega raste veliko.« In zopet: »Zrno do zrna — pogača, kamen do kamna — palača.«

Resničnost tega izreka nam potrjuje zgodovina Katoliškega tiskovnega društva na prav posebno prepričevalen način.

Pred 53 leti so vsejali nekateri požrtvovalni in idealni duhovniki ljubljanske škofije skromno zrno s tem, da so ustanovili Katoliško tiskovno društvo. To zrno je krepko pognalo in se v teku let razvilo v močno drevo. Njegovi ustanovitelji in njih nasledniki so to drevo skrbno in z veliko ljubeznijo negovali in usmerjali njegovo rast. Danes se je to drevo močno razrastlo in od obilnih in dobrih sadov, ki jih rodi, se hrani ves naš narod.

Ogromna in neprecenljiva je vrednost dela, ki ga je KTD izvršilo v dobi 53 let za naš narod. S knjigami, ki jih zalaga in tiska, z revijami in časopisjem, ki ga pošilja med naš narod, prispeva s svoje strani velevažen del pri gradbi naše narodne kulture in odlično usmerja naš narod tako v kulturnem kakor v političnem pogledu.

Za to veliko in res požrtvovalno in idealno delo, ki ga je KTD izvršilo in ki ga še vedno vrši, ej ves naš narod hvaležen vsem tistim, ki so to delo od početka do danes vodili in srečno usmerjali. Vi, gospod profesor, ste od leta 1914 do današnjega dne sodelovali v odboru KTD, opravljali ste od leta 1918 do 1920 tajniške posle, od leta 1929 dalje pa Katoliškemu tiskovnemu društvu natečajete kot njegov predsednik. Vi, gospod katehet, ste od leta 1914 dalje ves čas odobrniki društva in ste vodili od 1914 do 1918 ter od leta 1920 do danes pri društvu tajniške in blagajniške posle. S svojim delom ste v teh 26 letih, gospod profesor in gospod katehet, bistveno prispevali k rasti KTD.

Toda vsi vaši napori bi bili brezuspešni, ako ne bi imeli ob strani dobrih, sposobnih, zvestih in vestnih sodelavcev. In take sodelavce ste našli v ravnatelju Jugoslovanske knjigarne Ivanu Mesarju, ravnatelju »Slovenčeve« uprave Ivanu Rakovcu in ravnatelju knjigovoznice Ivanu Dežmanu. Vi, gospodje ravnatelji, ste s svojim smotnim in nadvse vestnim delom bistveno pripomogli, da je delo vodstva KTD doseglo tako odlične uspehe.

Vaše delo je bilo ocenjeno tudi na Najvišjem mestu, kjer je bilo oslono kot odlično koristno za narod in državo. To priznanje z Najvišjega mesta je izraženo s kraljevim ukazom z dne 17. avgusta 1940, s katerim so vas kraljevi namestniki blago-

volili odlikovati, in sicer g. predsednika KTD dr. Gregorja Pečjaka z redom Jugoslovanske krone III. reda, g. tajnika KTD Antona Cadeža z redom Jugoslovanske krone III. reda, g. Ivana Mesarja, ravnatelja Jugoslovanske knjigarne, g. Ivana Dežmana, ravnatelja knjigovoznice Jugoslov. tiskarne, in g. Ivana Rakovca, ravnatelja »Slovenčeve« — vse z redom Sv. Save III. stopnje.

Ko vam izročam znake teh odlikovanj, vam vsem prisrčno čestitam z iskreno željo, da bi vam bilo dano, da bi mogli ta visoka odlikovanja dolgo nositi zdravi in zadovoljni.

Posebej pa še poudarjam, da ta odlikovanja ne veljajo samo vam osebno, marveč vsem tistim številnim vašim sodelavcem, ki so s svojim vestnim in nesebičnim delom pomagali graditi današnje močno zgradbo KTD. Od sreča želim, da bi bilo delo KTD tudi v bodoče koristno tako za naš narod slovenski kakor za našo državo Jugoslavo in da bi bili v bodočnosti uspehi KTD v tem pogledu še večji in še popolnejši.

G. ban je izročil častnemu predsedniku KTD dr. Gregorju Pečjaku in tajniku KTD svetniku Antonu Cadežu odlikovanje Jugoslovanske krone III. stopnje, ravnateljem Ivanu Rakovcu, Ivanu Dežmanu in Ivanu Mesarju pa odlikovanje sv. Save III. stopnje z diplomami vred in jim iskreno čestital.

Zahvala odlikovancev

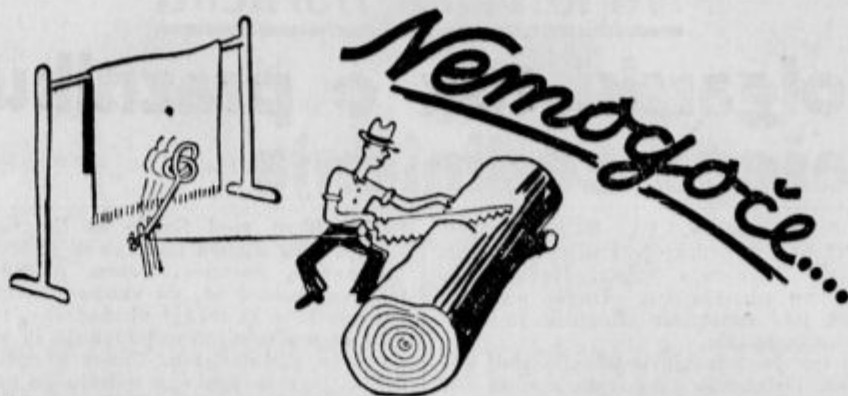
V imenu odlikovancev se je zahvalil častni predsednik KTD dr. Gregorij Pečjak in dejal: Velečislani gospod ban!

O delu, za katerega so podeljena visoka odlikovanja, ste zelo lepo govorili in vsebino točno označili. Iz malega raste veliko, kadar je seme —

Trgovski nameščenci dobe draginjske doklade

V petek zvečer so imeli trgovski sotrudniki občni zbor svoje organizacije, katerega se je udeležilo nad 100 članov. Zborovalce je pozdravil predsednik g. Sitar, ki je podal tudi tajniško poročilo. Med letom je organizacija dosegla osemurni delovnik, doseženo je tudi pokojninsko zavarovanje pri Pokojninskem zavodu za nameščence. Organizacija je posebno posvetila skrb plačam trgovskih sotrudnikov. Leta 1939 je plača nekako še zadostovala, zaradi draginje pa je postala občutno premajhna. Na to stanje je organizacija opozorila oblasti in delodajalce. Končno je bila izdana uredba, kioloča minimalno plačo tudi sotrudnikom, in sicer 1150 din mesečno. To je že uspeh, če primerjamo plače z onimi iz leta 1939. Potegovali smo se tudi za draginjske doklade in je ta akcija še v teku. Pri slučajnostih je zastopnik trgovcev g. Krek povedal, da so se trgovci odločili, da bodo svojim sotrudnikom dajali prav iste doklade kakor veljajo v Zagrebu. Ta izjava je žela viharje navdušenja. Zastopnik Delavske zbornice g. inž. Košir je zborovalcem sporočil, da so se s 1. novembrom povečale podpore za 60% za vse brezposelne, s 1. januarjem 1941 pa bo vpeljana posebna lestvica za brezposelne člane. Člani bodo torej dobivali posledj posebne brezposelne podpore in ne več v razredu delavcev, kakor je bilo to doslej. Pri vseh teh dobrih stvari je bil za predsednika ponovno izvoljen g. Lojze Sitar.

1 Sestanek gg. katehetov ljubljanskih srednjih šol bo v ponedeljek 2. decembra ob 8 zvečer v posvetovalnici Jugoslov. tiskarne. Razgovor o duhovnih vajah.

je človeku istočasno opravljati dvojno delo. TUNGSRAM KRYPTON žarnica pa to zamore: pri znatno manjši porabi toka daje več svetlobe in to snežno bele!

VEČ SVETLOBE, MANJ STROŠKOV!

božje. Iz drobnega semena zraste mogočno drevo, ker je v semenu Stvarnikova moč! Poudarili ste pomen katoliškega tiska. Vsebinska tega izraza ima življenjski pomen. Saj pomeni, da moramo biti povezani z božjo Cerkvijo, pomeniti mora popolno vdanost Bogu. Iz tega izvira za delo najmočnejši nagibi; v njem je za kulturna dela pokazana smer za vrednote, ki so podlaga trajni blaginji naroda; v njem se urejajo naši odnosi za prvi in glavni namen Katoliškega tiskovnega društva: Zvestoba Bogu in Cerkvi, narodu in državi! Prav v tem je tudi najgloblje utemeljena ljubezen do našega kralja in njegovega visokega doma Karadordevičev.

Da se tudi na najvišjem mestu naše delovanje odlično ocenjuje, smo iskreno hvaležni. Prezastalni gospod ban in naš voditelj, prosimo Vas, da sporočite na najvišje mesto našo globoko zahvalo in izraze naše neomajne vdanosti.

V imenu grafičnega delavstva, zaposlenega v podjetjih KTD, je čestital odlikovancem g. Lojze Erjavcu, predsednik organizacije grafičnega delavstva v Ljubljani, s čemer je bila lepa slovesnost, ki je prinesla zaslužen priznanje dolgoletnim in požrtvovalnim delavcem, končana. Visokih odlikovanj, ki so jih bili deležni odlikovanci in ki so hkrati priznanje kulturnemu delu KTD, se veselimo tudi mi in vsem iskreno čestitamo!

RADIO

KÖRTING
BIRKE
Ljubljana, Mestni trg 9 Tel. 24-56

1 Petdeset let je preteklo v četrtek 28. novembra, ko se je na prijaznem Viču rodil gosp. Andrej Bizjan, poštni poduradnik in hišni posestnik. Z varčevanjem si je prihranil toliko, da si je na Glincah postavil svojo hišico, v kateri sedaj zadovoljno prebiva s svojo družino. Veak dan ga vidimo pri posnem avtomobilu, kako skrbno prebira naslo. ve na zavojih in nato s hitrimi koraki dostavlja naslovljenec. G. Bizjan je skrben družinski oče, v službi vreden in uslužen, zato tudi uživa splošno spoštovanje. Njegovi številni prijatelji, katerim se pridružujemo tudi mi, mu želijo, da bi mu Bog dal dočakati še več življenjskih jubilejev v zdravju in zadovoljnosti.

Autobus Ljubljana-Barie-Ig-Iška vas
vozi od 1. XII. 1940 po novem voznem redu in sicer vsak dan:

odhod iz Ljubljane ob 6.00, 12.30, 18.30
odhod iz Iza ob 7.00, 13.30, 19.30

Postajališče Ljubljana Krekov trg.

J. Kraljič, Ljubljana, Gosposvetska 1 pri »Figovcu« — tel. 36-98

1 Proslava zedinjenja v Delavski zbornici bo drevi točno ob pol osmih.

1 Križanska moška kongregacija ima prihodnjo nedeljo, na praznik Brezmadežne, slovesno cerkevno opravilo zjutraj in zvečer ob navadni uri. Pri večernem slovesnem shodu bo tudi sprejem novih članov. — V torek, 3. decembra zvečer bo odborova seja, ki naj se je udeležijo vsi odborniki.

1 Trnovčani! Danes ob 10 dopoldne bo v Prosvetnem domu proslava Zedinjenja s peštrnim sporedom.

1 Neimenovani dobrotnik je daroval Vincencijevi konferenci za župnijo M. O. v Ljubljani na mesto cvetja na grob blagopokojnega g. Ludvika Skuhala znesek 300 din za siromašne družine. Bog plačaj!

1 Združene gledaliških igralcev v Ljubljani in Ljubljanska filharmonija priredita v petek dne 10. januarja 1941 v Operi veliko akademijo za zimsko pomoč ljubljanskim revežem.

1 Kakor doznavamo bo uprizorilo »Gledališče mladih« v Ljubljani v prvi polovici decembra Leskovecovo dramo: »Dva bregova«. Delo pripravlja g. Sintič Zvonimir, absolvent dramske šole v Pragi. Uprizoritev utegne biti do godek, na kar že zdaj opozarjamo vso kulturno javnost.

Soliden

Trpežen

čevelj

se dobi najbolj ugodno pri

TRIUMF-u

Miklošičeva 12
nasproti »Uniona«

1 Ne zamudite ugodne prilike in si takoj nabavite srečke velike gasilske loterije, ki jo prirejajo prostovoljni gasilci v Ljubljani. Samo za 5 din lahko izrežete avto, motorna kolesa, dvokolesa, radio-aparate, šivalni stroj in še nad 400 koristnih dobikov. Zrebanje bo 29. decembra t. l. v Ljubljani. Danes bodo naši prostovoljni gasilci prodajali »rečke« — ne odklanjajte jih! Saj pribitek loterije je namenjen za nabavo sodobne gasilske opreme. Meščani, podpirajte plemenito akcijo naših gasilcev in pridno segajte po srečkah. Srečke so na razpolago pri vseh prostovoljnih gasilskih četah in v trafikah v Ljubljani ter pri vseh prostovoljnih gasilskih četah v Sloveniji.

1 Pri zaprtju, motnji v prebavi — vzemite zjutraj na prazen želodec en kozarec naravne »FRANZ-JOSEF« grenčice.

Darila, ki razvesele:

eleganten damski plašč,
popoldanska obleka,
vezena svilena halja,
suknja za gospoda v
prvovrstni kvaliteti in
nizkih cenah

KONFEKCIJA

LUKIČ
PRI TROMOSTJU

1 Ako želite, da bi prišel sv. Miklavž k Vam na dom, ko bo odhajal s svojim epremstvom iz Narodnega gledališča, sporočite to gospodu Gregorinu, članu Drame.

1 Zadnji konstanji v Zvezdi so padli. V soboto dopoldne so podrlj zadnje stiri konstanje, ki so stali še na zgornjem delu očiščene Zvezde. S tem je ves ogromni trg, ki je sedaj nastal iz Zvezde in Kongresnega trga, dobil popolnoma drugačno lice. Spomenik kralja Aleksandra je že sedaj dobil vse drugačno veljavo, čeprav okolica še ni dokončno urejena. Mnogi, ki hodijo čez Kongresni trg in čez Zvezdo, so s sedanjo zunanostjo mnogo bolj zadovoljni. Zato že sedaj mnogi pravijo, da bi bilo Zvezdo škoda zasaditi z visokimi drevesi.

1 Zveglj Viktor, Čojzova 1, elika, pleska stanovanja, oprave, stavbe, reklame, kulise.

1 Pečarji so se vrnili z orožnih vaj. Zato zopet lahko izvršujemo prezidave starih in dobave novih peči. Tovarna Lutz peči. Ljubljana, Šiška, tel. 32-52.

1 Moderne pletenine Karmičnik, Nebotičnik.

1 Pečene purane in krvavice v gostilni Lovšin.

Praktični uradnik

absolvent Trgovske akademije s prakso v veletrgovini, z večletno prakso samostojnega vodstva trgovine, star 28 let, išče primerno službo. Ponudbe na upravo »Slovenca« v Mariboru pod »Mlači in sposobnost«.

Oglejte si kapelo sv. Cirila in Metoda

v Cirilovem akademskem domu!
To je naše prvo slovensko spetišče!
Kapela je odprta za javnost vse nedelje do božiča od 9.—18. ure.
Streliška ulica št. 12

Monumentalni ameriški film iz najburnejše dobe:

Pod zastavo svobode

(Virginia City)

Samo kratek čas še na sporedu! — Borba za svobodo in ljubezen! Mojskiško rezirani pohodi konjenice. Odlični igralci: Errol Fynn, Miriam Hopkins

Predstave ob 15.
17., 19. in 21. uri
dop. ob pol 11. uri
Kino Matica
tel. 22-41

Doživljaj ene noči v tajinstveni hiši, v kateri črna prikazen ogroža življenje mladih ljudi

Črna mačka

Film napetih dogodkov in močne razbuljive vsebine

Ob 15., 17., 19. in 21. uri **Kino Sloga, tel. 27-30**

Dopoldne ob 10.30 matineja po znižanih cenah **TARZAN V HAREMU**

Najnovejša poročila

Bolgarski tisk o prazniku našega zedinjenja

Sofija, 30. novembra. AA. Bolgarski listi objavljajo članke o priliki jutrišnjega praznika naročnega zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev. Tako prinaša list »Dnes« na prvi strani članek pod naslovom »Praznik Jugoslavije«, v katerem pravi:

Jutri bo vsa Jugoslavija proslavila svoj narodni praznik. Bolgarsko javno mnenje, ki dobro pozna tesne in prijateljske vezi, ki so med obema državama, zlasti od leta 1937, ko je bil podpisan zgodovinski sporazum med Bolgarijo in Jugoslavijo, ne more, da se ne bi udeležila tega velikega praznika naše zahodne sosede.

Laval v Berlinu

Pogajanja za sodelovanje z Nemčijo se nadaljujejo

Bern, 30. nov. t. Associated Press poroča iz Vichyja, da v krogih francoske vlade potujejo novice, da se je podpredsednik francoske vlade Laval prijavil v Berlin. Laval bo nadaljeval razgovore, ki jih je s zastopniki nemške vlade začel v Parizu in glede katerih je prišlo do načelnega sporazuma ob priliki sestanka med nemškim kanclerjem Hitlerjem in poglavarjem Francije maršalom Petainom.

V tej zvezi namigavajo v političnih krogih, da bo Laval predložil v Berlinu francoske protipredloge za sklenitev dokončnega miru. Francija bi bila pripravljena pristati na odstop Alzacije in Lorene, nadalje na popravno mejo v severni Franciji v korist Belgije, ker tamkaj prebivajo Flamci, ter končno na odstop Džibuti iz Italije. Glede francoskega vojnega brodovja Francija ne sprejema težnje po sodelovanju z veselilama osišč, pač pa pristane na to, da se Nemčija in Italija slobodno poslužujeta francoskih pristanišč v Sredozemskem morju, in sicer tako na evropski, kakor na afriški obali. Na zahodni afriški obali bi Francija pristala na to, da dovoli veselilama osišč, da si za dobo vojne organizirata oporišča v Dakarju. Kot protislužbo pa predlaga francoska vlada, da se ji vrnejo vsi njeni vojni ujetniki, nadalje, da se omili nekatere predpise denarnega značaja, kakor tudi, da se francoski vladi dovoli, da se preseli v Pariz in da se olajšajo pogoji za slobodno gibanje med zasedeno in nezasedeno Francijo.

V Vichyju izjavljajo, da ne morejo dati nobenih pojasnil glede francoskih predlogov in da tudi ne vedo, kakšno stališče zavzema nemška vlada. Razgovorov z italijansko vlado ni. Znano pa

Prijateljstvo med Sofijo in Belgradom predstavlja brez dvoma podlago za dobro bodočnost balkanskih narodov. Potom iskrenega prijateljstva, trude se, da skupno razumeta svoje prave težave in težnje obeh držav, tvorita možnost za medsebojno sodelovanje in vzpostavitev trajnega prijateljstva. Vprav zaradi tega se o priliki jugoslovanskega narodnega praznika vsa bolgarska javnost pridružuje tradicionalnemu jugoslovansko-bolgarskemu prijateljsstvu in želi, da se sodelovanje med obema prestolnicama razvija neprestano v duhu skupnega razumevanja.

je, da stoji Italija na stališču, da mora Francija »plačati ves račun«, to se pravi, da mora odstopiti ozemlje pri Nizzi, otok Korsiko, nadalje Tunizijo v Afriki in Džibuti v Abesiniji.

Budimpešta napoveduje diplomatsko ofenzivo na zahodu

Budimpešta, 30. nov. Associated Press poroča, da pričakujejo v madžarskih političnih krogih, da bosta veselili osišča sedaj, ko je »končno prvo poglavje pristopov k trojni zvezi«, začeli obsežno diplomatsko delovanje na nekem drugem prostoru in sicer v zahodni Evropi. Madžarski obveščeni ljudje trdijo, da bodo nemško-francoska pogajanja dobila nov zagon in da se bo tudi vprašanje stališča Španije nanovo sprožilo v pereči obliki. Zelo verjetno je, da se bo sedaj uvrstila tudi italijanska diplomacija, ki da bi začela pogajanja s špansko vlado.

Maršal Petain roti Francoze, naj pomagajo 70.000 beguncem iz Lorene

Vichy, 30. nov. t. AFI. Maršal Petain je imel danes v radiu govor, v katerem je Francoze opozoril na dolžnost, ki jo imajo, da z vsemi močmi pomagajo 70.000 Francozom, ki so se morali na zahtevo nemških oblasti izseliti iz pokrajine Lorene. Petain je dejal, da se nahajajo v žalostnem položaju. »Nobenega premoženja nimajo, le narodni ponos jim je ostal, ponos, da so ostali Francozi. Naj jim gredo na pomoč vsi s polnim, toplim srcem. Iz takšnih naporov in žrtv za nesrečne sorojake se bomo dvignili, sami boljši in sami bolj plemeniti.«

Pomirjenje na jugovzhodu

Zanimivi nemški glasovi o Bolgariji, Madžarski in Jugoslaviji

Berlin, 30. nov. b. Press Association. Berlinski diplomatski politični krogi izjavljajo, da je končno prvo diplomatsko kolo, ki se je zaključilo z največjim zanimanjem javnosti za Bolgarijo. Nekateri krogi v Bolgariji odločno poudarjajo, da bo do podpisa trojnega pakta med Bolgarijo in osiženimi državami vendarle prišlo. V Berlinu tudi niso opustili zamisli o obisku bolgarskih državnikov v nemški prestolnici. Danes pa izjavljajo, da za sedaj to vprašanje ni aktualno. Nemška vlada kaže velike simpatije za bolgarske zahteve, enake simpatije pa tem zahtevam izkazuje tudi Italija. Nemčija poudarja, da ji je mnogo na tem leželo, da se na Balkanu ohrani dosedanje stanje, zaradi česar so njeni načrti odločeni na nedoloten čas, ker upa, da bo vsa sporna vprašanja rešila na mirnem način.

Kar se tiče govorice, da bi morala tudi Jugoslavija pristopiti k trojnemu paktu, pa jih berlinski krogi demantirajo in pravijo, da je to le navadno iskanje senzacij. V Berlinu pa istovestno pozdravljajo izjavo madžarskega zunanjega ministra grofa Csakyja o potrebi sodelovanja med Madžarsko in Jugoslavijo. To je posebno potrebno, tako pravijo v Berlinu, ker je pričakovati da bodo s pravim sodelovanjem med obema državama odstranjene vse napetosti in da se bo do razmere med obema državama popolnoma utrdilo. To gove samo v korist ustvarjanja nove Evrope in je obenem naperjeno proti vsakemu vmešavanju tretje sile v kontinentalni blok. Vedno smo bili, tako trdijo v Berlinu, proti vmešavanju vsake tretje sile na evropskem kontinentu, zlasti pa smo proti temu sedaj, ko Grčija vodi vojno proti Italiji na strani Anglije.

Nemčija—Sovjeti

Berlin, 30. nov. b. Press Association. V Berlinu so večkrat poudarili, da med Nemčijo in

Sovjetsko Rusijo obstajajo prijateljski odnosi. Berlinski gospodarski krogi so tudi večkrat poudarili pomen nove trgovinske pogodbe o izmenjavi blaga med Nemčijo in Rusijo. Iz poročil sovjetskega tiska sledi, da je Nemčija zelo zadovoljna zaradi tega, ker se Angliji ni posrežilo, da bi Sovjete pridobila za svoje avanture, temveč je Sovjetska Rusija pokazala povsem jasno svojo pripravljenost, da ostane povsem nevtralna. Med Berlinom in Moskvo obstaja skupna želja, da se na Turčijo in Bolgarijo deluje v tem smislu, da se ohrani na Balkanu mir, kar so pokazale tudi izjave sovjetskega odposlanca Soboljeva. Trdijo, da je nemški poslanik v Ankari, von Papen, vodil s turškimi osebnostmi o tem vprašanju številne razgovore. Nemčija vodi tudi politiko skrajne taktičnosti ter tudi z Grčijo ni prekinila svojih odnosov, čeprav je ta država že mesec dni v vojni z Italijo. Vse to dokazuje, da se diplomatska pota križajo in prepletajo in da je ravno na Balkanu gordijski vozel najbolj zamotan. Kako se bo vse to razjasnilo, bo pokazala bodočnost, toda trenutno je položaj tak, da ves svet, zlasti pa Nemčija, z največjim zanimanjem zasleduje tudi najmanjše dogodke na Balkanu. Berlinski politični in vojaški krogi so mnenja, da je vprašanje razširitve vojne na Balkanu odvisno od evropskih narodov, v kolikor bodo imeli moč, da se uprejo prižadevanju partikularizma na kontinentu. Tako namreč narodni socialisti nazivajo težnje nasprotnikov osišč. V Berlinu so prepričani, da bodo v drugem obdobju diplomatske ofenzive, za katero še ni znano, kako dolgo bo trajala, prestopile v evropski blok še vse druge evropske države. Berlin je prepričan, da bo to najboljše jamstvo za mir v Evropi, ker se bo nato ustvarila Monrojeva doktrina za vso Evropo.

na zamenjavac. Darila se sprejemajo isti dan od 9. dopoldne dalje v Domu.

Fantovski sestanek bo jutri zvečer ob 8., na katerem bo tvarina predavanj prav zanimiva. — Vabljeni!

Radio-aparati

Radione - Telefunkten - Blaupunkt - Orion. - Pisalni stroji Adler in Rheintal (tudi na obroko)

RADIO-TOPLAK-CELJE

Prešernova 5/1

Škofja Loka

Obrtniško združenje za okraj Škofja Loka bo imelo dne 8. decembra ob 8 zjutraj v prostorih ljudske šole svoj redni občni zbor. Vsi, ki jim je za napredek obrtniške organizacije, bodo glasovali za sporazumno listo z g. Pavletom Bozovičarjem na čelu.

V Društvenem domu bo Miklavž za otroke v četrtek ob 3, ob 8 pa za odrasle z lepim sporedom.

Vincencijeva konferenca bo obdarovala predvsem z obleko vse revne otroke ne le mestnih šol, temveč tudi ljudske šole v Gabrku, kjer je ponekod revščina prav velika. Podprimo z vsemi močmi to socialno delo.

»Cigani« pridejo v Društveni dom ob pol.4

Trbovlje

Cirilova knjigarna, Trbovlje. Vabimo vas v našo trgovino, Loka 233.

Razbojnik v mariborskem baru

Lov in streljanje za razbojnikom je bilo podobno filmu z Divjega zapada

Maribor, 30. novembra. V poznih nočnih urah od včeraj na danes so se odigravali po mariborskih ulicah razburljivi dogodki, policijske patrulje so drvele sem in tja, klicali in streljali so odmevali po raznih delih mesta, da so se ljudje po stanovanjih prebujali ter so bili vsi oplašeni, ker niso vedeli za vzrok in potek teh dogodkov. Vršil pa se je po mariborskih ulicah in vrtovih divji lov na razbojnika, ki je bil čisto podoben filmu, ki prikazuje borbe z ameriškimi gangsterji. Potek teh za Maribor ne navadnih dogodkov je bil sledeč:

Snoči okrog 10 je prišel k stražniku na Tržaški cesti 23 letni delavec Stefan Iskra ter mu prijavil, da so ga pravkar napadli in oropali sredi Tržaške ceste. Iskra se je nahajal zvečer v gostilni na omenjeni cesti ter je sam sedel za mizo, za drugo mizo pa je bila večja družba fantov in deklet, ki je popivala in pela. Fantje so začeli Iskri prigovarjati, naj jim plača vino, on pa je rajši zapustil gostilno. Komaj pa je prišel na cesto, so ga obkolili štirje moški, ki so stopili za njim iz gostilne. Eden ga je pobil z bok-sarjem na tla, drugi pa mu je na tleh segel v žep ter vzjel denarnico s 125 dinarji. Moški so potem izginili. Med napadaleci je Iskra poznal dva po imenu in sicer sta bila to neki Jožef Kele in Ignac Ilešič. Stražniki so potem napadalce zasledovali, pa jih niso dobili.

Pozno ponoči pa je bil policijski stražnik na Grajskem trgu obveščen, da se nahaja v tamšnjem baru neki sumljivi moški, ki plačuje s tisočaki ter napaja z najdražjimi pijačami dve dekleti, ki sta prišli z njim v ta lokal. Stražnik je poklical še svojega tovariša in oba sta šla pred

navedeni lokal ter dala poklicati tega sumljivega bogataša. Prepoznala sta v njem Ilešiča, ki je bil zasledovan kot soudeleženec pri zgoraj navedenem napadu. Stražnika sta Iskro povabila s seboj, ta pa je spretno vrzel na tla svoj klobuk ter prosil, če ga sme pobrati. Ko se je sklonil po klobuk, je naglo odsunil oba stražnika ter se podal v beg. Policista sta ga zasledovala po Vetrinjski ulici in Ulici ob jarku in ker se ni na pozive ustavil, sta oddala več streliv iz svojih pištol, pa vse v zrak, da bi ga ustrašila. Begunec pa se za streljanje ni zmenil, pač pa je planil v Kopaljski ulici k ograji bivšega Tavčarjevega vrta, jo preplezal kot verveca, na drugi strani vrta pa je preplezal dva in pol metra visok vrtni zid, skočil v Frančiškansko ulico ter nato čez plot v številne vrtove, ki se nahajajo med Frančiškansko in Sodno ulico. Na teh vrtovih so ga obkolile policijske patrulje stražnic I. in II. ter ga preganjale iz enega vrta v drugega. Stražniki so ga nekajkrat dobili tudi na muho ter so streljali nanj iz samokres, pa ga nobena krogla ni zadela. Nazadnje so ga po daljšem preganjanju le upehali, da je uvidel, da policajem le ne more pobegniti. Na dvorišču hiše št. 8 v Marijini ulici so ga potem aretirali ter ga odgnali v policijske zapore.

Begunec se piše Ignac Ilešič, star je 29 let ter je doma iz Oseka pri Sv. Trojici. Ko so ga prijeli, niso našli pri njem niti dinarja, v baru pa so videli, da je imel poln žep tisočakov. Denar je očitno zmetal med begom od sebe, da bi se na ta način iznebil obtežljivih dokazov. Sedaj ga zaslišujejo, da bi pojasnili skrivnostni vir njegovega bogastva.

Na prvi december

Letos bolj ko druga leta negotovost v srcu klije skrb se v misel nam zapleta, dvom duha nam izprašuje:

Domovina, domovina, po kateri kreneš poti? Si pripravljena, edina, če neupr Te žalosti?

Je zadostna vez med nami, če preskušnje bič udari? So tla trdna pod nogami, streha varna pred požari?

Kakšen zrak nebo prepeva, kakšno sidro dno zagaža? Se smehlja Ti zaria dneva ali ždi viharjev jeza?

Boš ostala, domovina, še naprej ko prejšnje čase; močna, zdrava, troedina — kakor brat, ki v sebi rase?

Griša Koritnik

Dr. Josip Petrič

v Skofji Loki

Od 1. decembra 1940 dalje ne ordinira več privatno temveč samo za člane OUZD vsak delavnik dopoldne

Zagorje

Župan občine Zagorje — šestdesetletnik. V ponedeljek, dne 2. decembra, bo obhajal šestdesetletnico svojega rojstva g. Prosenec Anton, župan občine Zagorje.

Skozi vsa leta svojega življenja in tudi ob času najhujših preizkušenj, je bil gospod Prosenec vedno zvesto na vodstvu vseh naših katoliških ustanov. Bil je ponovno izvoljen za načelnika Ljudske gospodarske zadruge, za načelnika Ljudske hranilnice in posojilnice v Zagorju, bil ponovno član občinskega odbora in cestnega odbora. V letu 1927 je bil imenovan za gerenta občine Zagorje, kar je ostal skoro leto dni. Ob ustanovitvi JRZ je bil izvoljen za predsednika te krajevne organizacije, na kateri listi je bil tudi v letu 1935 izvoljen za župana zagorske občine in sicer s tako večino, ki je dotlej v Zagorju volilci niso dodelili nobenemu županu. Njegova dela po občini ter uprava občinskega gospodarstva pričajo, da je bilo zaupanje podeljeno pravim rokam. Vrlemu možu želimo ob njegovi šestdesetletnici, da bi ga Bog ohranil še prav mnogo let zdravega in zadovoljnega.

Občinstvo opozarjamo na akademiji Fantovskega odseka, ki jo priredi v proslavo zedinjenja v nedeljo 1. decembra zvečer ob 7 v Zadrugnem domu.

S slovesno sv. mašo v nedeljo za praznik našega zedinjenja je hkrati letos združena proslava sv. Barbare, zaščitnice rudarjev. Svete maše, ki bo ob 10, se udeležijo zato tudi rudarji.

V ponedeljek 2. decembra bo v Zagorju občinski letni živinski in kramarski sejm. Ker je tik pred sv. Miklavžem, je pričakovati obre kupčije.

Ježica

Fantovski odsek in Dekliški krožek na Ježici proslavita danes popoldne ob 3 v Cerkevne gomu na Ježici praznik zedinjenja z bogatim sporedom.

Miklavževi večeri v Ljubljani

Mamice, očetje! Kaj ne, da želite, da bi tudi Vaši mali bili ob Miklavžu deležni izrednega veselja in doživljanja. Pripravite jih zato v četrtek, 5. decembra ob 4 popoldne v dvorano trnovskega Prosvetnega doma, kjer jim pripravljajo ženski odsek Prosvetnega društva prelepo presenečenje. Sv. Miklavž, bogato obložen z darili, ljubeznivo vabi svoje malčke.

Miklavž v Rokodelskem domu. Miklavž s številnim spremstvom bo prišel v Rokodelski dom v četrtek, 5. decembra dvakrat, ob petih za otroke, ob sedmih za odrasle. Ob vsakem Miklavževem prihodu bo tudi lepa gledališka igra. Vstopnice se bodo dobivale v sredo od 3—8 popoldne in v četrtek od dveh popoldne dalje v Rokodelskem domu, Komenskega ulica št. 12. Tam se bodo sprejemali tudi darovi, ki jih želi kdo darovati po sv. Miklavžu otrokom ali odraslim.

Krščansko žensko društvo je povabilo sv. Miklavža, da pride v četrtek, 5. t. m. ob pol 5 popoldne v belo dvorano Uniona razveseliti pridne malčke. Glede obdaritve se je zglasiti istega dne v isti dvorani med 12. in 2. uro.

Sv. Miklavž bo prišel s svojim spremstvom v četrtek popoldne v Dramo h Golievci mladinski igri »Snežulica«. Obrača se na dobra srca gg. trgovcev, zlasti tistih, ki prodajajo slaščice, pecivo, žolke potrebščine in podobno s prošnjo, naj prispevajo s svojimi izdelki k obdaritvi tistih otrok, za katero bo Miklavžu zmanjkalo daril. Za darove, ki jih bodo gg. trgovci z navedbo trdili poslali v sredo in četrtek dopoldne v Dramo h vratarju, se bo Miklavž darovalcem na odru med predstavo in po ljubeznivosti uredništva tudi v dnevnem časopisu imenovala zahvalil.

Sentjakobčani! Miklavžev večer FO Ljubljana — Sv. Jakob — bo v larni dvorani v četrtek, 5. decembra. Za otroke ob 4 in ob pol 7, samo za odrasle ob pol 9 zvečer. Pridite! — Pester spored in orkester peklenskih, igra v peklenskem brez-nju. Obdarovanje itd.

Na Miklavžev večer dne 5. decembra ob 7 zvečer v frančiškanski dvorani bodo prišli na račun v prvi vrsti otroci. Ta veličastno aranžirana prireditev, z deloma umetniškim sporedom, pa bo tudi pravi užitek za odrasle. Morda še niste čuli slavnega virtuozna na kitari g. Stanka Preka, ki bo pri tej prireditvi iz prijaznosti sodeloval. Ime priljubljenega humorista g. dr. Morella pa je v naši javnosti že dobro poznano. Če si hočete še pravočasno oskrbeti boljše sedeže, ki se že razprodajajo v pisarni »Pax et bonum«, frančiškanska pasaza, se takoj odločite. Cene sedežev od 12 do 4 din navzdol. Informacije glede Miklavževe obdaritve itd. dobite lahko tudi na telefonu številka 43-63.

FO sv. Peter prredi v četrtek, 5. t. m. v društveni dvorani — župnišče — Miklavžev večer in sicer ob peti uri popoldne za mladino, ob osmi uri zvečer za odrasle pri pogrnjenih mizah z zelo pestrim sporedom. Darila se sprejemajo v sredo cel dan in v četrtek do osme ure zvečer. — Od-bor.

Prosvetno društvo Trnovo sporoča, da pride sv. Miklavž v Društveni dom v četrtek, 5. decembra, kjer bo obdaril ob 4 popoldne najmlajše do 6. leta starosti, ob 6 zvečer mladino od 6. leta dalje, ob 8 zvečer odrasle. Prireditev bo aranžirana z nežnim čutom za otroke in odrasle. Naročila in darila sprejema v četrtek, 5. decembra od 8. ure zjutraj dalje v Društvenem domu.

Kranj

Še je čas da si naročite »Slovenčev koledar«

Do 8. decembra naj vsak naroči in plača naročnino zanj po 10 dinarjev.

Po 8. decembru bo koledar občutno dražji.

Kdor je samo naročil koledar, pa ga še ni plačal, naj ga takoj plača. Posluži naj se nemudoma položnice, ki je priložena današnjemu »Slovencu«. Ako do 8. decembra t. l. ne po plačal, ga ne bomo mogli smatrati za naročnika. — Koledar je narastel kar na 250 strani in bo res prelep dar vsem naročnikom »Slovenca« — »Slovenskega doma« — »Domoljuba«.

Francoski poslanik pride v Zagreb

Zagreb, 30. nov. b. V ponedeljek zjutraj pride iz Belgrada v Zagreb francoski opolnomočen minister Roger Maugras, ki bo napravil prvi uradni obisk pri banu banovine Hrvatske dr. Subašiču. Poleg tega bo obiskal tudi predsednika HSS gosp. dr. Mačka, zagrebskega nadškofa dr. Stepinca in hrvatskega kiparja Ivana Meštroviča. Ban banovine Hrvatske bo priredil intimno kosilo v banskih dvorih, v prostorih francoske konzulata pa bo svečan sprejem. V teku svojega bivanja v Zagrebu si bo francoski opolnomočen minister ogledal tudi razne ustanove Zagreba.

Zagrebske novice

Zagreb, 30. nov. b. Danes dopoldne sta obiskala bana dr. Subašiča predsednik HSS dr. Maček in minister dr. Bariša Smoljan. Dr. Subašič in dr. Maček sta se razgovarjala dve uri.

Zagreb, 30. novembra. AA. Uprava zagrebske policije je izdala sledeče poročilo: Danes, 30. novembra 1940, so neznan storilec med 17.45 in 18 urli petarde v Zagrebu na Radičevem trgu 2, Mosinskijevi ulici 33 in Prilazu 11 ter na Strossmayerjevem trgu. Zaradi poka je pokopalo nekaj šip.

Jesenice

Miklavževanje v Krehovem domu bo v četrtek, 5. decembra. Za mladino pride sv. Miklavž ob pol 5. popoldne, za odrasle pa ob 8. zvečer. Zvečer bo pred obdarovanjem uprizorjena enodejanka »Usod-